

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

**Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Οργανισμών
Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η συσχέτισή τους με
τον Κύριο Δείκτη Επιδόσεων Πληρωμών (Κ.Ρ.Ι.)**

Ιωάννα Κουκοφίκη

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Καλαμάτα, Δεκέμβριος, 2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

**Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Οργανισμών
Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η συσχέτισή τους με
τον Κύριο Δείκτη Επιδόσεων Πληρωμών (Κ.Ρ.Ι.)**

Ιωάννα Κουκοφίκη

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

**Επιβλέπων: Δημήτριος Π. Σωτηρόπουλος, Καθηγητής,
α΄ Βαθμίδας**

**Εγκρίθηκε από την τριμελή επιτροπή αξιολόγησης την
/12/2023**

Δημήτριος Σωτηρόπουλος, Καθηγητής, επιβλέπων

Θεόδωρος Τσέκος, Καθηγητής, μέλος

Κωνσταντίνος Τσουντας, Καθηγητής, μέλος

Καλαμάτα, Δεκέμβριος, 2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY *of the* PELOPONNESE

School of Management (Kalamata)

Department of Business and Organization Administration

**POSTGRADUATE PROGRAM MSc-MPA: PUBLIC ADMINISTRATION and
LOCAL GOVERNMENT**

**“ Correlation between Payment Key Performance
Indicator (KPI) and expenditure arrears of Local
Governments”**

“Ioanna Koukofiki”

Kalamata December 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	iii
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	vi
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ	vii
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.....	vii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	viii
Ευχαριστίες	xi
Περίληψη	xi
Abstract.....	xii
Α΄ ΜΕΡΟΣ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1
1.1 Εισαγωγή	1
1.2 Σκοπός	4
1.3 Μεθοδολογία της εργασίας.....	5
1.4 Δομή της εργασίας.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	11
2.1 Γενική Εισαγωγή.....	11
2.2 Ο ρόλος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών από το 2010 και μετά.....	13
2.3 Μηχανισμοί ενίσχυσης και παρακολούθησης των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	19
3.1 Ορισμοί.....	19
3.1.1 Αναλυτικό Μητρώο Δεσμεύσεων.....	21
3.1.2 Συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων.....	21
3.2 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	23
3.3 Χρονολογική ωρίμανση των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης	26

3.4 Μηνιαίες συνοπτικές εκθέσεις απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ΦΓΚ –Τριμηνιαίες εκθέσεις τήρησης και λειτουργίας Μητρώου Δεσμεύσεων ΦΓΚ.....	27
3.5 Παρακολούθηση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ.....	29
4.1 Μηνιαία Δελτία-Ετήσια Δελτία των ΟΤΑ.....	29
4.2 Μητρώο Δεσμεύσεων των ΟΤΑ	30
4.3 Ειδικά θέματα για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων στους ΟΤΑ	34
4.3.1 Απαλλοτριώσεις	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΑΙΤΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	35
5.1 Εισαγωγή	35
5.2 Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου.....	37
5.2.1 Προβλήματα ως προς την ορθή καταγραφή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	38
5.2.2 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	39
5.2.3 Συστημικοί λόγοι που δημιουργούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	40
5.2.4 Προτάσεις-Συστάσεις του ΕΣ.....	41
5.3 Οι έλεγχοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους	42
5.3.1 Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων	42
5.3.2 Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΥΠΟΙΚ	44
5.4 Οι έλεγχοι του Υπουργείου Εσωτερικών.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ	48
6.1 Προγράμματα επιχορήγησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ	49
6.1.1 1 ^ο πρόγραμμα επιχορήγησης.....	49
6.1.2 2 ^ο πρόγραμμα επιχορήγησης.....	53
6.1.3 Απολογισμός του 2ου προγράμματος.....	56

6.1.4 3 ^ο πρόγραμμα επιχορήγησης.....	57
6.1.5 4 ^ο πρόγραμμα επιχορήγησης.....	60
6.2 Μηχανισμός αποτροπής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για τους ΟΤΑ	62
6.3 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ-Συμπεράσματα	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΡΙ	69
7.1 Βασικές έννοιες.....	69
7.2 Λόγοι που καθυστερούν οι πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών.	74
7.3 Μέτρα που λαμβάνει το ΓΛΚ για την αποτροπή των καθυστερήσεων των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές	74
7.4 Παρακολούθηση δείκτη ΚΡΙ στους ΟΤΑ.....	76
Β' ΜΕΡΟΣ	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΕΙΚΤΗ ΚΡΙ ΜΕ ΤΙΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΤΑ -ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	78
8.1 Ανάλυση δείγματος.....	78
8.1 Εξέλιξη του δείκτη ΚΡΙ τα έτη 2020,2021, 2022.....	80
8.3 Σύγκριση ΚΡΙ τα έτη 2020, 2021, 2022	84
8.4 Χρόνος αποπληρωμής των υποχρεώσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	84
8.4.1 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2020	85
8.4.2 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2021	86
8.4.3 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2022	87
8.5 Βαθμός συσχέτισης των μεταβλητών Χ (πληρωμές) και Υ (ΚΡΙ).....	88
Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2020	90
Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2021	92
Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2022	95
8.3 Συμπεράσματα.....	97
8.3.1 Γενικά συμπεράσματα.....	97
8.3.2 Ειδικά συμπεράσματα	100
Βιβλιογραφικές Αναφορές.....	102

Νομοθεσία	108
ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ.....	108
ΝΟΜΟΙ	108
ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ.....	112
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	115
ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ.....	117
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	119

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 : Υπόδειγμα του Αναλυτικού Μητρώου Δεσμεύσεων	21
Πίνακας 2 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ την περίοδο 2010-2022	67
Πίνακας 3 Χρηματοδότηση ΟΤΑ από το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών	68
Πίνακας 4 Πληρωμές των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από το πρόγραμμα χρηματοδότησης των ΟΤΑ	69
Πίνακας 5: Υπολογισμός δείκτη ΚΡΙ.....	72
Πίνακας 6: Υπόδειγμα που συμπληρώνουν οι ΟΤΑ με στοιχεία τριμήνου και το στέλνουν στη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ.....	77
Πίνακας 7: Υπόδειγμα που συμπληρώνει το ΥΠΕΣ και το στέλνει στο ΓΛΚ ..	77
Πίνακας 8 : Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης τα έτη 2020, 2021, 2022.....	79
Πίνακας 9: Ποσοστό συμμετοχής των φορέων τα έτη 2020, 2021, 2022	80
Πίνακας 10 : Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2020	81
Πίνακας 11: Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2021	82
Πίνακας 12: Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2022	83
Πίνακας 13: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2020.....	85
Πίνακας 14: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2021.....	86
Πίνακας 15: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2021.....	87
Πίνακας 16: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (Χ, Υ) για το έτος 2020	90
Πίνακας 17: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (Χ,Υ) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2020.....	91
Πίνακας 18: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (Χ, Υ) για το έτος 2021	93

Πίνακας 19: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2021.....	93
Πίνακας 20: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X, Y) για το έτος 2022	96
Πίνακας 21: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2022.....	96

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1 : Τύπος συντελεστή συσχέτισης.....	8
Εικόνα 2: Συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων.....	22
Εικόνα 3: Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.....	32
Εικόνα 4: Εντολή στο excel.....	89
Εικόνα 5: Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2020.....	90
Εικόνα 6:Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2021.....	92
Εικόνα 7:Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2022.....	95

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1:Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ τα έτη 2010-2022.....	67
Γράφημα 2 : Χρηματοδότηση ΟΤΑ τα έτη 2013-2021.....	68
Γράφημα 3:Πληρωμές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ τα έτη 2013-2019	69
Γράφημα 4: Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2020	81
Γράφημα 5:Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2021 .	82
Γράφημα 6: Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2022	83
Γράφημα 7: Σύγκριση του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τα έτη 2020-2022	84
Γράφημα 8: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2020 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης	85
Γράφημα 9: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2021 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης	86
Γράφημα 10:: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2022 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης.....	87

Γράφημα 11: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2020	91
Γράφημα 12: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2021	93
Γράφημα 13: Διάγραμμα διασποράς με αρνητική συσχέτιση για το έτος 2021	94
Γράφημα 14: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2022	96
Γράφημα 15: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2022	97

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ESA	European System of Accounts
EU	European Union
KPI	Key Performance Indicator
LG	Local Government
LPD	Late Payment Directive
ΑΔΑ	Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΚΣΙΑ	Αυτοδιοίκηση-Κοινωνική Συνοχή-Ισόρροπη Ανάπτυξη
ΓΓΠΣ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
ΓΔΔΕ	Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων
ΓΔΟΥ	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
ΓΚ	Γενική Κυβέρνηση
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΔΕΚΟ	Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΔΥΕΕ	Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΕΣ	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΣΟΛ	Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών
ΗΔΔ	Ηλεκτρονική Διακίνηση Δικαιολογητικών
ΚΑΠ	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
ΜΔ	Μητρώο Δεσμεύσεων
ΜΠΔΣ	Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής
ΝΠΔΔ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΠΔ	Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΟΑ	Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
Π/Υ	Προϋπολογισμού
ΠΟΥ	Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών
ΤΠΔ	Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
ΥΠΕΣ	Υπουργείου Εσωτερικών
ΥΠΟΙΚ	Υπουργείο Οικονομικών
ΦΓΚ	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΥΔΕ	Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου
-----	---------------------------------

Αφιερωμένη
Στη μητέρα μου

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου Δημήτριο Σωτηρόπουλο για την πολύτιμη βοήθειά του, καθώς και την οικογένειά μου, τους φίλους και συναδέλφους που πρόσφεραν τις γνώσεις και τις συμβουλές τους και με στήριξαν, σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας μου.

Περίληψη

Το 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την Οδηγία 2011/7/ΕΕ, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ ιδιωτών και δημόσιων αρχών, σε μια προσπάθεια μείωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και αποφυγή πληρωμής τόκων υπερημερίας. Ακόμη είχε διαπιστωθεί ότι η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων δημιουργεί πολλά διοικητικά και δημοσιονομικά προβλήματα σε μια οικονομία.

Στη συγκεκριμένη μελέτη θα ασχοληθούμε αποκλειστικά με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και το δείκτη KPI πληρωμών (Key Performance Indicator of Payments) του υποτομέα των ΟΤΑ. Ο KPI είναι ένας τριμηνιαίος αριθμοδείκτης που μετρά τις καθυστερήσεις στις εμπορικές συναλλαγές. Η εξαγωγή του δείκτη KPI για την Τοπική Αυτοδιοίκηση ξεκίνησε να εφαρμόζεται το 2019 και τα πρώτα στοιχεία των φορέων καταχωρήθηκαν στη νέα εφαρμογή της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τη «*Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων*».

Η επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έδειξε ότι, ο τριμηνιαίος μέσος όρος του δείκτη KPI ήταν συγκριτικά μικρότερος στις Περιφέρειες και στα ΝΠΙΔ των ΟΤΑ και μεγαλύτερος στους Δήμους και στα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, που σημαίνει ότι, η μέση διάρκεια των πληρωμών ήταν μικρότερη στις Περιφέρειες και στα ΝΠΙΔ των

ΟΤΑ, ενώ οι Δήμοι και τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ καθυστερούν περισσότερο την αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους. Αυτό που θα μελετήσουμε στη συνέχεια είναι αν τεκμαίρεται ότι οι Δήμοι και τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ που έχουν υψηλό ΚΡΙ έχουν και περισσότερες ληξιπρόθεσμές υποχρεώσεις. Αν οι τιμές που παίρνει ο δείκτης ΚΡΙ επηρεάζονται ή όχι από τις πληρωμές των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Αν δηλαδή μεταξύ αυτών των δύο μεταβλητών υπάρχει συμμεταβολή και σχέση εξάρτησης και εάν η αύξηση της μιας τιμής μεταβάλλει την άλλη, είτε θετικά είτε αρνητικά, ή δεν την επηρεάζει καθόλου.

Στην έρευνα συσχέτισης των δύο μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα excel και ανιχνεύτηκε με τη βοήθεια της συνάρτησης CORREL ότι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson παίρνει πολύ χαμηλές τιμές και αποδεικνύει ότι οι δύο μεταβλητές ούτε συσχετίζονται ούτε επηρεάζει η μια την άλλη.

Λέξεις κλειδιά: Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Κύριος δείκτης επιδόσεων, Μητρώο δεσμεύσεων.

Abstract

In February 2011, EU adopted Directive 2011/7/EU on combating late payment in commercial transactions between enterprises and public authorities, to reduce government payment delays and pay surcharges for infringement. Late payment causes administrative and financial burdens in market and the countries.

In this study, we focus on arrears related to subsectors of the Local Government and the Key Performance Indicator of Payments (KPI). KPI index counts every trimester the payments delay in commercial transactions. In 2019 KPI of Payments was implemented for first time in LG and was supported

by the online platform of the General Secretariat for Information Systems and Digital Governance “Summary of Commitments Register”.

When first data collected, the second step was to measure, process and analyze them. The processing and analysis of the data of the Local Government showed that the quarterly average of the KPI index was comparatively lower in Greek Regions and the private entities of LGs and greater in the Municipalities and public entities of LGs. This indicates that the average delay of payments was shorter in Greek Regions and the private entities of LGs, while the Municipalities and public entities of LGs paid their obligations with considerable delay. The scope of this study is to investigate whether Municipalities and public entities of LGs with a high KPI tend to have more overdue obligations. In addition, this study defines the KPI drivers and whether is it affected by arrears.

The correlation analysis between KPI and arrears was supported by the Microsoft Excel software. Specifically, the utilization of the CORREL function resulted in a low Pearson coefficient indicating that the two variables are neither correlated nor influence each other.

Key words: Arrears, Arrears clearance plan, Local Governments, Key performance indicator (KPI), Commitment’s register.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.1 Εισαγωγή

Θα αναφέρουμε περιληπτικά για ποιους λόγους είναι ιδιαίτερος σημαντικό να μειωθούν οι ληξιπρόθεσμές υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης. Σύμφωνα με τους Suzanne Flynn και ο Mario Pessoa, (Flynn S. Pessoa M., 2014) η δημιουργία και η χρόνια συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων δημιουργεί προβλήματα στην οικονομία μιας χώρας, με βασικότερα τα εξής:

α) μείωση της οικονομικής ανάπτυξης. Εάν οι προμηθευτές καθυστερήσουν να εισπράξουν τις οφειλές τους, τότε και οι ίδιοι με τη σειρά τους καθυστερούν ή σταματούν τη δραστηριότητά τους, γίνεται δύσκολη η πρόσβασή τους στις εμπορικές τράπεζες, μειώνεται ο ρυθμός της οικονομικής τους δραστηριότητας, οπότε προβαίνουν σε απολύσεις προσωπικού και αυξάνεται η ανεργία. Αυτό έχει ως επακόλουθο να υπάρχουν προβλήματα ρευστότητας στην οικονομία και μειώνεται η συνολική ζήτηση.

β) αυξάνεται το κόστος της παροχής των υπηρεσιών. Οι προμηθευτές γνωρίζοντας ότι θα υπάρχει καθυστέρηση στην αποπληρωμή τους, αυξάνουν τις τιμές για να αντισταθμίσουν τη βλάβη που θα υποστούν και να μετριάσουν το ρίσκο που θα πάρουν. Αυτό οδηγεί σε αύξηση του πληθωρισμού και ανατρέπει τον προϋπολογισμό του κράτους.

γ) το κράτος διακόπτει ή μειώνει την παροχή των δημόσιων υπηρεσιών. Όσο αυξάνεται το κόστος παροχής υπηρεσιών, οι κυβερνήσεις με περιορισμένους πόρους και διαθέσιμες πιστώσεις, θα αναγκαστούν να περιορίσουν τις ποσότητες που αγοράζουν ή τις υπηρεσίες που παρέχουν. Οι προμηθευτές, σ' αυτή την περίπτωση, μπορεί να ζητήσουν να πληρωθούν εκ των προτέρων ή να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους όταν εξοφληθούν τα ποσά που τους οφείλουν. Έτσι το κράτος θα οδηγηθεί σε σοβαρά προβλήματα αν δεν μπορεί να πληρώσει τις βασικές του υποχρεώσεις του, όπως τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, την ύδρευση, τα φάρμακα στα νοσοκομεία ή τα καύσιμα, αλλά θα επιβαρυνθεί περεταίρω, όταν οι προμηθευτές σταματήσουν ή καθυστερήσουν την κατασκευή επενδυτικών έργων που έχουν αναλάβει.

δ) αύξηση της κερδοσκοπίας. Η χρόνια συσσώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών ενδέχεται να οδηγήσει σε συμφωνίες κάτω από το τραπέζι μεταξύ των δημόσιων φορέων και των προμηθευτών, καθώς οι τελευταίοι θα προσπαθήσουν να παρακάμψουν τις διαδικασίες ελέγχου των δαπανών.

ε) αύξηση επιτοκίων. Οι προμηθευτές που καθυστερούν να πληρωθούν, για να καλύψουν τη ρευστότητά τους, θα δανειστούν από τις τράπεζες. Αυτή η διαδικασία θα ασκήσει πίεση στις πιστωτικές αγορές, θα αυξηθούν τα επιτόκια και στη συνέχεια η Κεντρική Τράπεζα θα οδηγηθεί σε «χαλάρωση» της νομισματικής πολιτικής και σε αύξηση των τιμών.

στ) η μη ρεαλιστική απεικόνιση των μεγεθών, ενδεχομένως στρεβλώσει την δημοσιονομική πολιτική που θα εφαρμοστεί. Έχει διαπιστωθεί ότι οι υψηλές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ενδέχεται να συγκαλύψουν το πραγματικό μέγεθος των εκκρεμών δεσμεύσεων της κυβέρνησης σε ποσοστό πάνω από το 20% του ΑΕΠ και να αποτύχει η δημοσιονομική πολιτική που έχει σχεδιαστεί.

ζ) δημιουργείται δεύτερος γύρος δημοσιονομικού κόστους. Εάν οι προμηθευτές συνεχίσουν να εμφανίζουν μειωμένη ρευστότητα, μικρή κερδοφορία, έχουν απολύσει προσωπικό και μη έχοντας εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση, θα προσπαθήσουν να παρακρατήσουν την πληρωμή των φόρων και τις εργοδοτικές εισφορές, έως ότου λάβουν τα ποσά που τους οφείλει το κράτος.

Για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις όσα στοιχεία έχουμε προέρχονται κυρίως από την ξένη βιβλιογραφία που ασχολήθηκε κυρίως με την καταμέτρηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στα διάφορα συστήματα εθνικών λογαριασμών, των αναπτυσσόμενων χωρών (Diamont J, Schiller C., 1993), τους τρόπους μείωσης των αποθεμάτων των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω της αναδιάρθρωσης ή και της τιτλοποίησης (Ramos Alberto, 1998) και οι Suzanne Flynn και ο Mario Pessoa (Flynn S. Pessoa M., 2014) ασχολήθηκαν με τα θέματα που αναφέρονται κατά την πρόληψη και τη διαχείριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Μια από τις πρώτες προσπάθειες που έγιναν για να αποτυπωθούν με μετρήσιμα στοιχεία, οι επιπτώσεις των καθυστερήσεων στις πληρωμές των ληξιπρόθεσμων σε μακροοικονομικό επίπεδο (π.χ. στην ανάπτυξη και στην κερδοφορία), πραγματοποιήθηκε το 2015 από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. (Cristina Checherita-Westphal, Alexander Klemm, Paul Viefers, 2015). Ένα από τα πρώτα γενικά συμπεράσματα ήταν ότι δεν μας επηρεάζουν τόσο οι καθυστερήσεις στις πληρωμές, οι οποίες είναι προβλέψιμες και εκκαθαρίζονται σε τακτικά χρονικά διαστήματα, αλλά αυτές που είναι αυξημένες και καθυστερεί αρκετά η αποπληρωμή τους. Τα πρώτα στοιχεία έδειξαν ότι η αύξηση του μέσου όρου των καθυστερήσεων στις πληρωμές επηρεάζει την οικονομία μέσω της ρευστότητας και αν μειωθούν τα ληξιπρόθεσμα θα τονωθεί η αγορά. Συγκεκριμένα, μια έρευνα

που πραγματοποιήθηκε με δείγμα τις οικονομίες της Ευρώπης, στην οποία συμμετείχε και η ελληνική οικονομία, έδειξε ότι αν μειωθούν στο 1% του ΑΕΠ τα ληξιπρόθεσμα, τότε το ποσοστό της ανάπτυξης ενδέχεται να αυξηθεί κατά 0,6 έως 0,9 τοις εκατό. Τα συμπεράσματα αυτά θα βοηθήσουν όλες τις χώρες στη χάραξη της πολιτικής τους. Η πρώτη σύσταση προς τις κυβερνήσεις ήταν να παρακολουθούν το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και να εφαρμόσουν καλές πρακτικές πληρωμής. Η δεύτερη σύσταση ήταν να δημιουργήσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα καταγραφής ιστορικού των πληρωμών του κάθε τιμολογίου. Η τρίτη σύσταση ήταν η καταπολέμηση των καθυστερήσεων στις πληρωμές να συμπεριληφθεί σε όσες χώρες είναι υπό οικονομική επιτήρηση.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι τα συμπεράσματα της ανωτέρω έκθεσης της ΕΚΤ ζητήθηκαν να εφαρμοστούν στην ελληνική οικονομία το 2011, με τη δημιουργία και την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, με τα προγράμματα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, με τα οποία μεταφέρθηκαν πόροι στην Γενική Κυβέρνηση και κατ' επέκταση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για να μειωθεί το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, αφού το 2015, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ είχαν ξεπεράσει το ένα δις ευρώ. Τέλος, υπήρχε ανάγκη δημιουργίας ενός πληροφοριακού συστήματος που θα καταγράφει τη διάρκεια των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, μέσω ενός δείκτη.

1.2 Σκοπός

Σκοπός της μελέτης είναι η εξέταση της σχέσης—συνάφειας μεταξύ των πληρωμών ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΟΤΑ και του κύριου δείκτη επιδόσεων (ΚΡΙ) που μετρά τις καθυστερήσεις στις εμπορικές συναλλαγές. Εάν υπάρχει μεταξύ τους συστηματική συμμεταβολή, εάν δηλαδή, η μεταβολή στις τιμές της μιας μεταβλητής, επηρεάζουν τις τιμές της άλλης.

Στη μελέτη μας, οι πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών είναι η ανεξάρτητη μεταβλητή και η εξαρτημένη μεταβλητή είναι ο δείκτης KPI.

Πιο αναλυτικά, θα καθοριστούν τα στατιστικά χαρακτηριστικά της συνάφειας, α) ποιος είναι ο βαθμός της (αν κυμαίνεται μεταξύ 0 και ± 1 , β) ποια είναι η κατεύθυνση της (αν είναι θετική ή αρνητική) γ) ποια είναι η μορφή της (αν είναι ευθύγραμμη ή καμπυλόγραμμη, με τη βοήθεια των διαγραμμάτων διασποράς), και κατά πόσο μεταξύ αυτών των δυο μεταβλητών υπάρχει αιτιώδης σχέση, δηλαδή η αύξηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων επηρεάζουν αποκλειστικά τις τιμές του δείκτη σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ότι οι λοιπές υποχρεώσεις.

Επίσης, θα καταγράψουμε τον αριθμό των ενταλμάτων που πληρώθηκαν ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης. Πόσες πληρωμές πραγματοποιήθηκαν μέσα σε 30 μέρες που αποτελεί και την τιμή στόχο σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, πόσες γίναν μέσα σε 60 ημέρες και πόσες πάνω από 90 ημέρες (ληξιπρόθεσμες οφειλές), για να προσδιορίσουμε κατά πόσο ο αριθμός των εξοφλήσεων επηρεάζει το δείκτη KPI.

1.3 Μεθοδολογία της εργασίας

Η μέθοδος που εφαρμόστηκε για να διερευνήσουμε τη σχέση μεταξύ των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (μεταβλητή X) και του κυρίου δείκτη επιδόσεων (μεταβλητή Y) είναι η έρευνα της συσχέτισης και το εργαλείο ανάλυσης της συσχέτισης, το πρόγραμμα λογιστικών φύλλων της Microsoft, excel.

Τα στάδια της επιστημονικής μεθόδου που θα ακολουθήσαμε είναι τα εξής:

1ο στάδιο: ο καθορισμός του προβλήματος που οδήγησε και στη διατύπωση των υποθέσεων.

Μέσα από τη συγκεκριμένη ερευνητική προσπάθεια θα μελετήσουμε αν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών X (πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών) και Y (KPI) με τη βοήθεια του συντελεστή συσχέτισης r (Pearson).

Υπόθεση 1 : δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών X και Y άρα ο συντελεστής συσχέτισης είναι μηδέν ($r=0$) και

Υπόθεση 2 : υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών X και Y άρα ο συντελεστής συσχέτισης είναι διάφορος του μηδενός ($r \neq 0$)

2ο στάδιο: Συλλογή δεδομένων

Το δείγμα αντλήθηκε από το «Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής Συνοψσεων του Μητρώου Δεσμεύσεων, των Εκθέσεων Απλήρωτων και Ληξιπρόθεσμων Οφειλών και του Κύριου Δείκτη Επιδόσεων Πληρωμών των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης». Το νέο πληροφοριακό σύστημα δημιουργήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΓΛΚ. (βρίσκεται στην ιστοσελίδα, www.gsis.gr και στη διαδρομή → Δημόσια Διοίκηση/Λοιπές Υπηρεσίες/Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων).

Οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ των ΟΤΑ και ΝΠΙΔ των ΟΤΑ, πλην όσων δεν ανήκουν στους ΦΓΚ) καταχωρούν στο πληροφοριακό σύστημα δεδομένα με τα οποία εξάγεται κάθε τρίμηνο ο δείκτης KPI. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται βάση της στατικής εικόνας που βρίσκονται τα εντάλματα σε κάθε τρίμηνο.

Τα στοιχεία που θα επεξεργαστούμε αφορούν την τριετία 2020-2022, διότι η παρακολούθηση/εφαρμογή του δείκτη ΚΡΙ για την Τοπική Αυτοδιοίκηση ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου του 2019. Συνολικά, οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με την διοικητική διαίρεση του προγράμματος Καλλικράτη είναι 332 Δήμοι και 13 Περιφέρειες. Τα νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί από τους Δήμους είναι περίπου 500 ΝΠΔΔ και 260 ΝΠΙΔ. Ο αριθμός των νομικών προσώπων μεταβάλλεται διότι, κάποια νομικά πρόσωπα καταργούνται, άλλα δημιουργούνται ή συγχωνεύονται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Βέβαια παρουσιάστηκαν και κάποιοι περιορισμοί στη μελέτη, οι οποίοι θεωρούμε ότι δεν θα επηρεάσουν την αξιοπιστία και την χρησιμότητα της έρευνας. Ο πρώτος αφορούσε το μέγεθος του δείγματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κάθε φορέας, έπρεπε να καταθέτει κάθε τρίμηνο στοιχεία για να εκδοθεί ο δείκτης, οπότε, αν συμμετείχαν όλοι, θα είχαμε περίπου 4.420 αποτελέσματα ανά έτος. Έχουμε όμως μικρότερη συμμετοχή, διότι, δεν καταχώρησαν όλοι οι φορείς στοιχεία σε κάθε τρίμηνο. Ο δεύτερος περιορισμός αφορούσε την αξιοπιστία του δείγματος. Κατά τη διαδικασία επεξεργασίας του, αφαιρέθηκαν καταχωρήσεις των φορέων που είχαν πρόδηλα λάθη και θα αλλοίωναν το τελικό αποτέλεσμα.

3ο στάδιο: ομαδοποίηση, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων

Το δείγμα χωρίστηκε σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες, στους Δήμους στις Περιφέρειες, στα ΝΠΔΔ και στα ΝΠΙΔ των ΟΤΑ και υπολογίστηκε ο μέσος όρος του δείκτη ΚΡΙ ανά τρίμηνο. Στη συνέχεια ομαδοποιήθηκε όλο το δείγμα ανά χρονικά διαστήματα εξόφλησης των χρηματικών ενταλμάτων, διάρκειας 30 ημερών, 60, 90 και άνω των 90 ημερών. Μ' αυτό τον τρόπο θα διερευνήσουμε τι ποσοστό των ενταλμάτων που εξοφλείται, ανήκει στις ληξιπρόθεσμες οφειλές, που είναι ένα από τα ζητούμενα της μελέτης. Στη

συνέχεια, θα συσχετίσουμε το δείκτη KPI με το ύψος των πληρωμών. Τη συσχέτιση τη βρίσκουμε από τον τύπο του συντελεστή συσχέτισης (Εικόνα 1). Οι τιμές που παίρνει ο δείκτης r είναι μεταξύ -1 έως $+1$, και ερμηνεύουν το βαθμό συσχέτισης των δύο μεταβλητών. Ο δείκτης r είναι ο συντελεστής συσχέτισης Pearson.

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} \sqrt{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}}$$

Εικόνα 1 : Τύπος συντελεστή συσχέτισης

Με τη βοήθεια του προγράμματος της Microsoft, excel, και της συνάρτησης CORREL, βρήκαμε ότι η μεταβολή μεταξύ των δυο μεταβλητών είναι $r = -0,01$, που αντιστοιχεί σε πολύ ασθενή αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών (σε όλα τα εξεταζόμενα έτη, με πολύ μικρές αποκλίσεις στις τιμές του r).

4ο στάδιο: ερμηνεία αποτελεσμάτων, συμπεράσματα

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι μεταξύ των δυο μεταβλητών που εξετάσαμε δεν υπάρχει συσχέτιση. Η αρνητική τιμή του δείκτη δεν έχει ιδιαίτερη σημασία όταν ο βαθμός συσχέτισής τους, σε απόλυτη τιμή είναι πολύ χαμηλός. Αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ενταλμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πληρώνεται μέσα στις 30 ημέρες, όπως ορίζεται και στην Οδηγία της ΕΕ για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων στην πληρωμές. Ένα μικρότερο ποσοστό πληρώνεται μέσα στις 30 με 60 ημέρες και ένα άλλο πιο μικρό ποσοστό μέσα στις 60 με 90 ημέρες. Πλην ελαχίστων περιπτώσεων, τα εντάλματα που πληρώνονται μετά τις 90 ημέρες είναι ποσοστιαία λιγότερα, από τα εντάλματα που

πληρώθηκαν στα προηγούμενα χρονικά διαστήματα. Επομένως, ενώ επηρεάζεται ο μέσος όρος του δείκτη από το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών, στην πραγματικότητα ένα μικρό ποσοστό εντάλματων ανήκει σ αυτή την κατηγορία και αυξάνει το μέσο όρο του δείκτη. Αυτό αποδεικνύεται και στατιστικά από τον πολύ χαμηλό βαθμό συσχέτισης των δύο μεταβλητών. Αν όμως υπήρχε συσχέτιση, τότε όσο μεγαλύτερος θα ήταν ο δείκτης ΚΡΙ, τόσο περισσότερα εντάλματα θα ήταν ανεξόφλητα για πάνω από 90 μέρες.

1.4 Δομή της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία δομείται σε δύο μέρη, το Α' το θεωρητικό μέρος, το Β' το ερευνητικό, και σε οκτώ συνολικά κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφουμε το σκοπό, τη μεθοδολογία και τη δομή της εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα γίνει μια γενική εισαγωγή για το πώς φτάσαμε να υπογράψουμε μνημόνια συνεργασίας με την ΕΕ και το ΔΝΤ και ποιες υποχρεώσεις είχαμε ως χώρα μετά την ένταξή μας στο μηχανισμό στήριξης. Γίνεται μια σύντομη ανάλυση στο ρόλο του ΓΛΚ, που καλείται να δημιουργήσει μηχανισμούς παρακολούθησης των προϋπολογισμών των φορέων της ΓΚ, προκειμένου να υπάρχει έλεγχος των δημοσιονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας και να παρέχει αξιόπιστα στοιχεία.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιγράφουμε τις βασικές έννοιες του Μητρώου Δεσμεύσεων, των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, των μηνιαίων συνοπτικών εκθέσεων απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΦΓΚ, των τριμηνιαίων εκθέσεων τήρησης και λειτουργίας του Μητρώου Δεσμεύσεων

των ΦΓΚ. Τι περιλαμβάνει η σύνοψη του Μητρώου Δεσμεύσεων και των Εκθέσεων και ποιες είναι οι καταληκτικές προθεσμίες υποβολής τους στις αρμόδιες υπηρεσίες ή στο ΟΠΣ.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα περιγράψουμε πως ξεκίνησαν οι ΟΤΑ να καταγράφουν τις υποχρεώσεις τους, ποια μηνιαία και ετήσια δελτία έπρεπε να συμπληρώνουν, σε τι διέφερε η τήρηση του μητρώου δεσμεύσεως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από την Κεντρική Διοίκηση και τι ιδιαιτερότητες αντιμετώπιζε.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα γίνει μια σύντομη περιγραφή για τις αιτίες δημιουργίας και συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που κατέγραψαν σε παγκόσμιο επίπεδο οι συγγραφείς Suzanne Flynn και Mario Pessoa, αλλά και τις αιτίες δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως αντλήθηκαν μέσα από τις δημοσιευμένες εκθέσεις και τους ελέγχους που διενήργησαν το ΕΣ, το ΓΛΚ και το ΥΠΕΣ.

Στο έκτο κεφάλαιο θα καταγράψουμε τον αντίκτυπο που είχε στις ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΟΤΑ η επιχορήγηση που έλαβαν από τα προγράμματα χρηματοδότησης που υλοποιήθηκαν για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την εποχή των μνημονίων, αλλά και ο μηχανισμός αποτροπής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που ξεκίνησε να εφαρμόζεται.

Στο έβδομο κεφάλαιο περιγράψουμε την έννοια του αριθμοδείκτη ΚΡΙ, που δημιουργήθηκε, για να μετρήσει την καθυστέρηση στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών. Πως εξάγεται ο δείκτης, πως καταχωρείται στην ειδική εφαρμογή από τους ΟΤΑ και ποια είναι η συμβολή του στην καταπολέμηση των καθυστερήσεων στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων.

Στο όγδοο κεφάλαιο θα καταγράψουμε το δείκτη ΚΡΙ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ των ΟΤΑ) για την τριετία 2020-2023, θα παρουσιάσουμε τα χρηματικά εντάλματα έχουν εκδοθεί ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης και θα συσχετίσουμε με τη βοήθεια του δείκτη r (συντελεστής συσχέτισης Pearson) το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που έχουν εξοφληθεί με το ΚΡΙ για να ελέγξουμε αν υπάρχει μεταξύ τους κάποιου είδους συσχέτιση και ποια συμπεράσματα εξάγουμε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Γενική Εισαγωγή

Από τον Απρίλιο του 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, είχε κάνει συστάσεις στην Ελλάδα, για την υιοθέτηση αποτελεσματικών μέτρων, που θα συμβάλλουν στον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος (Καζάκος , 2011, σ. 20). Το 2009, το έλλειμμα της Ελλάδας, σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ, 2010) εκτιμάται στο 13,6% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) της και το δημόσιο χρέος στο 115% του ΑΕΠ της. Τα υψηλά νούμερα οφείλονταν κυρίως, στο αυξημένο μέγεθος του δημοσίου τομέα, που μεγέθυνε τις πρωτογενείς δαπάνες, στο χαμηλό ποσοστό της εγχώριας αποταμίευσης, στην χαμηλή ανταγωνιστικότητα των κρατικών προϊόντων, κυρίως λόγω του έντονου κρατικού παρεμβατισμού και στις περιορισμένες μεταρρυθμίσεις.

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας, συνέπεσε με την διεθνή οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, με αποτέλεσμα, οι διεθνείς αγορές να χάσουν την εμπιστοσύνη τους στην ελληνική αγορά, να υποβαθμίσουν την πιστοληπτική της ικανότητα και να αυξήσουν τα επιτόκια δανεισμού. Η Ελλάδα, δεν είχε πρόσβαση στις αγορές και δεν μπορούσε να

αναχρηματοδοτήσει το χρέος της (Βασιλειάδης , 2010, σ. 10). Έπρεπε να λάβει άμεσα μέτρα εξυγίανσης για να μπορέσει να επιστρέψει το συντομότερο δυνατό στη χρηματοδότηση μέσω της ελεύθερης αγοράς, γιατί με τα συγκεκριμένα ελλείμματα, οποιοσδήποτε δανεισμός ήταν απαγορευτικός.

Κάτω από αυτές τις δυσμενείς συνθήκες για την Ελλάδα, τα κράτη μέλη της ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), αποφάσισαν τη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας, μέσω ενός μηχανισμού στήριξης, που θα οδηγούσε τη χώρα στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης των αγορών και παράλληλα θα διατηρούνταν η οικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα στην ευρωζώνη. Ο Έλληνας Υπουργός Οικονομικών, ορίστηκε αρμόδιος να εκπροσωπεί το Ελληνικό Δημόσιο και να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας, συμβάσεις δανεισμού (διμερείς, πολυμερείς) με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη της ευρωζώνης, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το ΔΝΤ.

Καταρτίστηκε το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, το Μνημόνιο Συνεννόησης επί των συγκεκριμένων προϋποθέσεων οικονομικής πολιτικής (σχέδιο προγράμματος) και ένα τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (εφεξής θα αποκαλούνται «το Μνημόνιο»), μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών, της ΕΕ, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ, για να εφαρμοστεί ο μηχανισμός στήριξης στην ελληνική οικονομία. Το Μνημόνιο *«περιλάμβανε στόχους, δράσεις και μέτρα πολιτικής τριετούς διάρκειας, τα οποία αναφέρονταν σε τέσσερις τομείς, το δημοσιονομικό, ασφαλιστικό, μεταρρυθμίσεις/ανταγωνιστικότητα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα»* (Βασιλειάδης , 2010, σ. 76).

Κύριοι στόχοι του προγράμματος ήταν να αποτραπεί η χρεοκοπία και να εφαρμοστεί ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα για την εξυγίανση της ελληνικής οικονομίας, την ανασυγκρότησή της και να αποκατασταθεί η

εμπιστοσύνη μεταξύ της ελληνικής οικονομίας και των διεθνών αγορών.
(Μπάρμπας, 2022)

Η ελληνική οικονομία έπρεπε να εφαρμόσει ένα βιώσιμο πρόγραμμα προσαρμογής, ώστε να μειωθεί το δημόσιο έλλειμμα, το δημόσιο χρέος, να διατηρηθεί σταθερό το χρηματοπιστωτικό της σύστημα, να επανέλθει η ανταγωνιστικότητα της και να μην διαταραχθεί η σταθερότητα στην ευρωζώνη.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε μεταξύ των άλλων, συγκεκριμένους δημοσιονομικούς στόχους που έπρεπε να επιτευχθούν, όπως μείωση των δαπανών κατά 7% του ΑΕΠ, αύξηση των εσόδων κατά 4% του ΑΕΠ έως το 2013 (Αιτιολογική έκθεση του ν. 3845, 2010) και μια σειρά από σημαντικές διαρθρωτικές/δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις.

Για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι έπρεπε να ληφθούν μια σειρά από μέτρα.

Με το νόμο 3845/2010 εξειδικεύτηκαν τα μέτρα που έπρεπε να εφαρμόσει η Ελλάδα για να μπορέσει να λάβει την οικονομική αρωγή από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και το ΔΝΤ.

2.2 Ο ρόλος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών από το 2010 και μετά

Με το νόμο 3871/2010 (άρθρα 3 έως 6Δ) εισάγονται νέοι σύγχρονοι δημοσιονομικοί κανόνες και αρχές για τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος και τη δημοσιονομική σταθερότητα. Ο ρόλος του ΓΛΚ ενισχύεται, αναλαμβάνει σημαντικές αρμοδιότητες, και συμμετέχει ενεργά στην διαδικασία κατάρτισης, υλοποίησης και παρακολούθησης του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά την περίοδο της δημοσιονομικής επιτήρησης. Οι πιο

σημαντικές αλλαγές που συμβαίνουν και τις αναλαμβάνει το ΓΛΚ, είναι οι εξής:

i) Εισάγεται για πρώτη φορά η αρχή της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής δέσμευσης, με την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ). Το ΜΠΔΣ περιλαμβάνει, τις μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές επιδιώξεις, τους στόχους της Γενικής Κυβέρνησης (ΓΚ), συγκεντρωτικά αλλά και ανά Υπουργείο. Συντάσσεται ανά οικονομικό έτος, μπορεί να επικαιροποιείται κάθε Οκτώβριο (παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4270/10), αφορά ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών και ψηφίζεται με νόμο από τη Βουλή. Αυτή η διαδικασία, βοηθάει, στον καλύτερο προγραμματισμό των δημόσιων πολιτικών, στην εξασφάλιση αξιόπιστων δημοσιονομικών προβλέψεων και δεσμεύει τη ΓΚ να τηρήσει το πρόγραμμα που ψηφίστηκε, σε μια προσπάθεια ελέγχου των δαπανών της και για σταδιακή μείωση των δημοσιονομικών μεγεθών (δημόσιο έλλειμμα και δημόσιο χρέος).

ii) Αλλάζει η τεχνική διαδικασία κατάρτισης των προϋπολογισμών. Μέχρι τότε, υιοθετούνταν η «από κάτω προς τα πάνω» (bottom-up budgeting) προσέγγιση που ουσιαστικά δεν βοηθούσε το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ) να ελέγξει τις δαπάνες της Κεντρικής Διοίκησης και να τις αξιολογήσει. Εφαρμοζόταν η μέθοδος του επαυξητικού προϋπολογισμού (Ράπανος , 2007, σ. 28) όπου το κάθε Υπουργείο συνέτασσε μόνο του τον προϋπολογισμό του, στην πραγματικότητα παρουσίαζε τον προϋπολογισμό της τρέχουσας χρονιάς, αυξημένο κατά έναν ποσοστό, τον οποίο υπέβαλε στο ΥΠΟΙΚ και στη συνέχεια διαπραγματευόταν με τον Υπουργό Οικονομικών το τελικό σχέδιο που θα ψηφιζόταν. Μ' αυτό τον τρόπο, το κάθε Υπουργείο προσπαθούσε να ωφεληθεί από τις αυξημένες πιστώσεις, χωρίς να υπολογίζει ότι οι αυξημένες δαπάνες αντανάκλούσαν, αυξημένη φορολογία για τους πολίτες και δανεισμό για τη χώρα, το λεγόμενο, στα δημόσια

οικονομικά, πρόβλημα της «ενιαίας δεξαμενής πόρων». (Ράπανος , 2007, σ. 11)

Με τη νέα μέθοδο, του « καθορισμού εκ των προτέρων ανώτατων δεσμευτικών ορίων δαπανών ανά φορέα της Κεντρικής Διοίκησης» (top-down budgeting) (Μπάρμπας, 2022, σ. 132), καθορίζονται τα ανώτατα δεσμευτικά όρια των δαπανών από το ΓΛΚ, για κάθε φορέα και στη συνέχεια, τα Υπουργεία, καταναείμουν τις πιστώσεις τους εντός των ορίων που τους έχουν δοθεί, χωρίς την περαιτέρω ανάμειξη του ΥΠΟΙΚ. Αυτή η τεχνική παρουσιάζει περισσότερα πλεονεκτήματα από την προηγούμενη, διότι δίνει τη δυνατότητα στις κυβερνήσεις να επιβάλλουν δημοσιονομική πειθαρχία και να αυξήσουν τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεγεθών.

iii) Εισάγεται ένα νέο δημοσιονομικό πλαίσιο. Το ΓΛΚ θα παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού των φορέων της ΓΚ μέσα από τυποποιημένες διαδικασίες ελέγχου. Οι φορείς θα στέλνουν μηνιαίες, τριμηνιαίες και εξαμηνιαίες εκθέσεις στο ΓΛΚ, το οποίο θα τις συγκεντρώνει, θα κάνει τους απαραίτητους ελέγχους και θα τις υποβάλλει στην τεχνική βοήθεια του ΔΝΤ και στην Επιτροπή.

iv) Το ΓΛΚ ορίστηκε αρμόδιο να διαχειριστεί τα δημόσια οικονομικά, και να ποσοτικοποιήσει τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις (μέτρα) την περίοδο των Μνημονίων (είτε μειώνοντας τις δαπάνες, είτε αυξάνοντας τα έσοδα).

v) Ασχολήθηκε με την **αναμόρφωση του συστήματος των δαπανών** (σύστημα ανάληψης και παρακολούθησης των δαπανών) **και του συστήματος πληροφόρησης**. Έπρεπε να δημιουργηθεί ένα Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) στο οποίο θα εντάσσονταν όλοι οι φορείς της ΓΚ, για να παρακολουθείται η πορεία των δημοσιονομικών στόχων και η τήρηση των δημοσιονομικών κανόνων.

vi) Τέλος, ορίστηκε υπεύθυνο να παρέχει πληροφορίες για τα μεγέθη του δημόσιου τομέα. Να παρακολουθεί τις εκκρεμείς πληρωμές, τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (χρέη) και τα ταμειακά διαθέσιμα των ΦΓΚ σε μηνιαία βάση, αρχής γενομένης, από τον Ιούλιο του 2010, σύμφωνα με το Οικονομικό πρόγραμμα προσαρμογής για την Ελλάδα (European Commission, The economic adjustment Programme for Greece, 2010, p. 28) και να υποβάλει εκθέσεις στην ΕΕ. Τα συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία πρέπει να παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συναλλαγών (European System of Accounts) ESA που ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Μηχανισμοί ενίσχυσης και παρακολούθησης των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

Προκειμένου να παρουσιάζονται έγκαιρα και αξιόπιστα στοιχεία στους θεσμούς¹, για την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού των ΦΓΚ, για να ελέγχεται το ύψος των δαπανών τους και να εντοπίζονται εύκολα και γρήγορα οι αποκλίσεις από τους στόχους, θεσμοθετήθηκαν μια σειρά από διαδικασίες, μηχανισμοί και εργαλεία. Οι σημαντικότεροι μηχανισμοί παρακολούθησης των προϋπολογισμών των φορέων της ΓΚ ήταν οι εξής:

Με το Προεδρικό Διάταγμα (ΠΔ) 113/2010 δημιουργήθηκε, ένας πολύτιμος μηχανισμός που θα εξασφάλιζε την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού και την αποτροπή συσσώρευσης ανεξόφλητων υποχρεώσεων. Οι φορείς της ΓΚ έπρεπε, *“να καταγράφουν και να τηρούν σε ιδιαίτερο λογιστικό βιβλίο ή μηχανογραφικά τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες γεννάται ή επιβεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου ή άλλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους”* (άρθρο 7). Η καταγραφή του

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕΚΤ, ΔΝΤ, η λεγόμενη «Τρόικα» όπως επικράτησε να λέγεται

συνόλου των υποχρεώσεων, π.χ. οι αναλήψεις υποχρέωσης, οι δαπάνες που πληρώθηκαν/εξοφλήθηκαν, όσες υποχρεώσεις παραμένουν απλήρωτες και όσες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες αποτελούν το **Μητρώο Δεσμεύσεων**.

Στις άμεσες ενέργειες του ΓΛΚ ήταν η δημιουργία μιας διαδικτυακής πύλης εισόδου (portal) μέσω της οποίας θα καταχωρούνταν από τους φορείς οι ληξιπρόθεσμες οφειλές, τα στοιχεία εκτέλεσης των προϋπολογισμών της ΓΚ, τα απολογιστικά στοιχεία των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών και θα ακολουθούσε η μηνιαία δημοσίευσή τους στην επίσημη σελίδα του ΥΠΟΙΚ (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2011, σσ. 33-34, 57) . Το πρώτο διάστημα της εφαρμογής της καταγράφηκαν διάφορα προβλήματα (π.χ. οι αρμόδιες διευθύνσεις ήταν υποστελεχωμένες και το προσωπικό δεν είχε την απαραίτητη κατάρτιση) τα οποία στη συνέχεια ξεπεράστηκαν και τα στοιχεία που λάμβανε το ΓΛΚ ήταν αξιόπιστα και τα ποσοστά ενσωμάτωσης των ΦΓΚ υψηλά. (Σπανού Καλλιόπη (επιμ), 2018, σ. 38)

Ακολούθησαν, το 2012 οι δειγματοληπτικοί και επιτόπιοι έλεγχοι από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) για να διαπιστωθεί η ορθή τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων. Με την αριθμ.2/43769/ΓΔΔΕ/2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, συστάθηκαν κλιμάκια ελέγχου, με τη συμμετοχή δυο υπαλλήλων από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΓΛΚ, με έργο, τη διερεύνηση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις της αριθμ.2/21967/0094/13/03/2012 εγκυκλίου του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, για το Μητρώο Δεσμεύσεων. Τα ευρήματα της ΓΔΔΕ, σύμφωνα το άρθρο 22 του ν. 3492/2006 περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση Ελέγχου που καταρτίζει και περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΥΠΟΙΚ (Έκθεση-Περιλήψεις Εκθέσεων, www.minfin.gr).

Με τους νόμους 4111/2013 και 4270/2014, εισάγονται νέες διαδικασίες για την περαιτέρω ενίσχυση της δημοσιονομικής εποπτείας από

το ΥΠΟΙΚ. Τα Υπουργεία και οι εποπτευόμενοι φορείς αυτών, καταρτίζουν τη μηνιαία εκτέλεση των προϋπολογισμών τους (στοχοθεσία) και παρακολουθούν ανά τρίμηνο τις πραγματοποιήσεις των στόχων τους. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν αποκλίσεις λαμβάνουν άμεσα διορθωτικά μέτρα, διαφορετικά υπάρχουν κυρώσεις από το ΥΠΟΙΚ, όπως περικοπή στις πιστώσεις ή στην χρηματοδότηση και αν συνεχίσουν να αποκλίνουν οι φορείς για δύο συνεχόμενα τρίμηνα, τότε ορίζεται Επόπτης Οικονομικών Υπηρεσιών από τον Υπουργό Οικονομικών. Όλα τα παραπάνω υπογράφονται σε ένα Μνημόνιο Συνεργασίας που συντάσσεται μεταξύ του ΥΠΟΙΚ και των λοιπών Υπουργείων² και με το οποίο δεσμεύονται να παρακολουθούν την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού τους, την εξέλιξη και την εκκαθάριση των απλήρωτων και των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους. (Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4111, 2013)

Αντίστοιχα, η δημοσιονομική εποπτεία των ΟΤΑ, επιχειρήθηκε μέσω του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας (ΠΟΑ) των ΟΤΑ³. Η ιδιαιτερότητα που υπήρχε με την Τοπική Αυτοδιοίκηση ήταν ότι είχαν συνταγματικά κατοχυρωμένη διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία (άρθρο 102 του Συντάγματος), η οποία δεν έπρεπε να θιγεί, από την άλλη όμως έπρεπε να εφαρμοστεί και σ' αυτούς δημοσιονομική πειθαρχία. Αυτό ξεπεράστηκε με το να παρέχει το Παρατηρητήριο τη γνώμη του χωρίς όμως να είναι δεσμευτική.

Αναλυτικότερα, ο ρόλος και οι αρμοδιότητές του Παρατηρητηρίου είναι να διασφαλίζει ότι, οι ΟΤΑ καταρτίζουν ρεαλιστικούς και ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς/απολογισμούς, να παρακολουθεί σε μηνιαία βάση πως εκτελείται ο προϋπολογισμός των Δήμων, των

² αργότερα προστέθηκαν και οι Ανεξάρτητες Αρχές, όπου μπορούσαν να υπογράφουν ξεχωριστά Μνημόνια Συνεργασίας με τον Υπουργό Οικονομικών

³ Το ΠΟΑ των ΟΤΑ συστάθηκε για πρώτη φορά με το νόμο 4111/2013 και τροποποιήθηκε αργότερα με τους νόμους 4172/2013 και 4270/2014.

Περιφερειών και των νομικών προσώπων που έχουν συστήσει οι ΟΤΑ, οι οποίοι εντάσσονται στο Μητρώο Φορέων της ΓΚ και τέλος, να παρέχει τη γνώμη του στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων κατάρτισης των προϋπολογισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι προϋπολογισμοί τους θα πρέπει να είναι εντός των ορίων του εκάστοτε ΜΠΔΣ, να τηρούν τους θεσπισμένους δημοσιονομικούς κανόνες και τους στόχους που έχουν θέσει. (Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4072, 2014, σ. 18).

Τα σημαντικότερα προβλήματα παρουσιάζονταν κατά την κατάρτιση των προϋπολογισμών των ΟΤΑ, στην πρόβλεψη των ιδίων εσόδων τους. Συνήθως, τα νομικά πρόσωπα έτειναν να υπερεκτιμούν τα έσοδά τους και να εγγράφουν αντίστοιχες δαπάνες στο σκέλος των εξόδων, με αποτέλεσμα να πραγματοποιούνται οι δαπάνες, αλλά να μην έχουν βεβαιωθεί ή εισπραχθεί τα έσοδα. Αυτό οδηγούσε σε αύξηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους, οι οποίες επιβάρυναν το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης. (Αναστασάτου Μαριάνθη, Τσακλόγλου Πάνος, 2019, σ. 58)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

3.1 Ορισμοί

Το Μητρώο Δεσμεύσεων είναι ένας κοινός τρόπος καταγραφής των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης. Ξεκίνησε να εφαρμόζεται με το ΠΔ⁴ 113/2010 και αποτέλεσε ένα πολύ σημαντικό εργαλείο χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η ορθή καταγραφή και η παρακολούθησή του Μητρώου, εξασφαλίζει την ορθότερη εκτέλεση του προϋπολογισμού των

⁴ Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3871/2010 προβλεπόταν η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα καθόριζε τις διαδικασίες ελέγχου των αναλήψεων

φορέων, την ακριβή και έγκαιρη αποτύπωση των υποχρεώσεών τους και στη συνέχεια την πληρωμή τους. Ιεραρχείται, μ' αυτό τον τρόπο και η σειρά εξόφλησης των υποχρεώσεων, δίνοντας προτεραιότητα σε παλαιότερες υποχρεώσεις έναντι των νεότερων, ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και να αποτρέπεται η δημιουργία νέων.

Με την έναρξη του οικονομικού έτους, ξεκινά και η εκτέλεση των ψηφισμένων προϋπολογισμών των φορέων. Έχουν ήδη εγγεγραμμένες πιστώσεις στους προϋπολογισμούς τους, τις οποίες και δεσμεύουν με την έκδοση αναλήψεων, ακολουθεί η συγκέντρωση των δικαιολογητικών, γίνεται η εκκαθάριση των δαπανών, εκδίδονται τα χρηματικά εντάλματα ή οι εντολές πληρωμής και εξοφλούνται. Παράλληλα, είναι υποχρεωμένοι οι υπάλληλοι να καταγράφουν όλη αυτή τη διαδικασία που περιγράψαμε, σε όλα τα επιμέρους στάδια στο Μητρώο Δεσμεύσεων.

Το Μητρώο, τηρείται από τις Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) των Υπουργείων, ή του Προϊσταμένου των Οικονομικών Υπηρεσιών για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Σε ένα ιδιαίτερο βιβλίο ή ηλεκτρονικό αρχείο, καταγράφονται όλες οι νόμιμες υποχρεώσεις τους, κατά προϋπολογισμό (Τακτικό/Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) και ανά αναλυτικό αριθμό εξόδου (για την Κεντρική Διοίκηση), ανά κωδικό αριθμό εξόδου (για τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) και ανά αναλυτικό λογαριασμό Γενικής Λογιστικής (για νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου), προς τρίτους ή προς τους φορείς της ΓΚ. Οδηγίες και αλλαγές ως προς τον τρόπο τήρησης του Μητρώου δίνονται από τη Διεύθυνση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων του ΓΛΚ με την έκδοση σχετικών οδηγιών/ εγκυκλίων.

Λειτουργικό Μητρώο ονομάζεται το μητρώο όπου δίνονται αληθινές πληροφορίες για τις δεσμεύσεις (αναλήψεις υποχρέωσης) που πραγματοποιούνται, όπως και για το ύψος των απλήρωτων υποχρεώσεων σε

Το συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων περιλαμβάνει τις εξής είκοσι τρεις (23) στήλες:

Εικόνα 2: Συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων

- Στήλη 4: Εγκεκριμένη Πίστωση Προϋπολογισμού*
- Στήλη 5: Αναμόρφωση Προϋπολογισμού (+ -)*
- Στήλη 6: Διαμόρφωση Προϋπολογισμού(4) + (5)*
- Στήλη 7: Ποσοστό Διάθεσης Πιστώσεων*
- Στήλη 11: Ανειλημμένη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης)*
- Στήλη 12: Υπολειπόμενη προς Διάθεση Πίστωση (6) * (7) – (11)*
- Στήλη 22: Ποσό τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου*
- Στήλη 36: Συνολικό Ποσό πληρωμής*
- Στήλη 37: Συνολικό Ποσό πληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών > 90 ημερών προς τρίτους*
- Στήλη 38: Εκ του οποίου συμψηφισμοί/παρακράτηση υπέρ Δημοσίου ή ΟΚΑ*
- Στήλη 39: Εκκρεμείς Δεσμεύσεις (11) – (36)*
- Στήλη 40: Σύνολο Απλήρωτων Υποχρεώσεων (22) – (36)*
- Στήλη 41: Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση*
- Στήλη 42: Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους*
- Στήλη 43: Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 1 έως 30 ημέρες*
- Στήλη 44: Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 1 έως 30 ημέρες*
- Στήλη 45: Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 31 έως 60 ημέρες*
- Στήλη 46: Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 31 έως 60 ημέρες*
- Στήλη 47: Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 61 έως 90 ημέρες*
- Στήλη 48: Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 61 έως 90 ημέρες*
- Στήλη 49: Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών*
- Στήλη 50: Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους > 90 ημερών*
- Στήλη 51: Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους μη ενχώριους πιστωτές > 90 ημερών*

Πηγή: αριθμ.2/47972/0026/15-06-2018 εγκύκλιο του ΓΛΚ

Η προθεσμία που πρέπει να καταχωρήσουν τα στοιχεία, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης στην ειδική διαδικτυακή πλατφόρμα είναι εντός του πρώτου εικοσαήμερου κάθε μήνα και θα αφορά τον προηγούμενο μήνα.

Το Σεπτέμβριο του 2017 έγινε μια προσπάθεια ανασχεδιασμού του Μητρώου για την καλύτερη και πληρέστερη συλλογή στοιχείων από τους

φορείς. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2018, σ. 35) Επιτακτική ανάγκη για την αναπροσαρμογή του Μητρώου ήταν η ενσωμάτωση στο εθνικό μας δίκαιο (με την παρ. Ζ' του ν. 4152/2013) της Οδηγίας, της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές. Γι' αυτό το σκοπό, δημιουργήθηκε ένας δείκτης επίδοσης που θα μετρούσε το μέσο χρόνο που θα πληρώνονταν οι υποχρεώσεις των φορέων της ΓΚ. Για να μπορέσουν όμως να αποτυπώσουν το δείκτη, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΟΙΚ, έπρεπε να έχουν στη διάθεσή τους συγκεκριμένα στοιχεία. Έτσι τέθηκε σε εφαρμογή, το Σεπτέμβριο του 2018, ένα νέο ενοποιημένο Μητρώο Δεσμεύσεων (Πίνακας 1) για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο εμπλουτίστηκε με περισσότερες στήλες για να παρέχει πρόσθετη πληροφόρηση που θα βοηθήσει στον υπολογισμό του δείκτη προκειμένου να εναρμονιστούμε με τις νέες υποχρεώσεις.

3.2 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η έννοια ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι πολύ σημαντικό να κατανοηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς, διότι θα πρέπει να καταχωρούνται στο Μητρώο μόνο όσες οφειλές ορίζονται ως ληξιπρόθεσμες και όχι όλες οι απλήρωτες υποχρεώσεις. Επίσης, τα στοιχεία αυτά παρακολουθούνται συστηματικά από την ΕΕ, στα πλαίσια της ενισχυμένης εποπτείας της χώρας μας και πρέπει να καταγράφονται με ακριβή και ρεαλιστικό τρόπο. Εξάλλου, η ορθή καταγραφή των ληξιπρόθεσμων θα βοηθήσει μετέπειτα όταν επιχορηγηθούν οι ΦΓΚ για την εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους και θα πρέπει να

εμφανίσουν το πραγματικό ύψος των ληξιπρόθεσμων που διαθέτουν χωρίς να έχουν υποτιμήσει ή υπερεκτιμήσει το μέγεθός του.

Ως ληξιπρόθεσμες οφειλές, (άρθρο 8 του ΠΔ 80/2016), είναι «οι απλήρωτες υποχρεώσεις μετά την πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική σύμβαση. Σε περίπτωση μη ύπαρξης σύμβασης ή έλλειψης σχετικού όρου, η απλήρωτη υποχρέωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη μετά την πάροδο 90 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του παραστατικού που αποδεικνύει την ύπαρξη οφειλής. Ειδικότερα για τις εμπορικές συναλλαγές, η ημερομηνία παραλαβής καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.3 της υποπαρ. Ζ.5 του πρώτου άρθρου του Ν. 4152/2013».

Στη συνέχεια, ως ληξιπρόθεσμες οφειλές ορίστηκαν μόνο οι απλήρωτες υποχρεώσεις που αφορούσαν **σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές**. Για τις ανάγκες του Μητρώου Δεσμεύσεων ως «χρηματοοικονομικές συναλλαγές» θεωρούνται οι συναλλαγές που αυξάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του φορέα ή μειώνουν τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις (π.χ. αγορές αξιογράφων, αποπληρωμές χρεολυσίων, όχι τόκων, χορήγηση δανείων σε τρίτους). Όλες οι υπόλοιπες συναλλαγές αποτελούν «μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές».

Αναλυτικότερα, με την 2/57103/2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, έγινε η διάκριση μεταξύ ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Κεντρικής Διοίκησης και ληξιπρόθεσμες των λοιπών φορών της Γενικής Κυβέρνησης.

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Κεντρικής Διοίκησης, ορίζονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι οποίες: α) έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο δεσμεύσεων και έχουν υποβληθεί τα στοιχεία μέσω της εφαρμογής

στο ΓΛΚ και β) είναι δαπάνες για τις οποίες δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες αναλήψεις υποχρέωσης, διότι δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις (νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων) και για τις οποίες έχουν λάβει γνώση, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ.

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ΟΤΑ, ορίζονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι οποίες: α) έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο δεσμεύσεων και έχουν υποβληθεί τα στοιχεία μέσω της εφαρμογής στο ΓΛΚ και β) έχουν καταχωρηθεί στα πεδία «νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων» και « απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού» του μητρώου δεσμεύσεων.

Αργότερα, τον Οκτώβριο του 2019, συστάθηκε μια Συντονιστική Επιτροπή (με την αριθμ.138560/2019 απόφαση του Γενικού Γραμματέα), στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΥΠΟΙΚ, προκειμένου να βοηθήσει αποτελεσματικά τους ΦΚΓ στον τρόπο με τον οποίο παρακολουθούν, αποπληρώνουν και προσπαθούν να μην δημιουργήσουν νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και έγινε μια προσπάθεια επαναδιατύπωσης του όρου «ληξιπρόθεσμες οφειλές». Χρησιμοποιήθηκε ένας νέος όρος, **ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε καθαρή βάση**, ο οποίος περιλαμβάνει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις αφού αφαιρεθούν, α) οι υποχρεώσεις που συμψηφίζονται με clawback και rebate,⁵ β) οι αιτήσεις επιστροφών φόρων κάτω των ενενήντα ημερών, γ) οι αιτήσεις επικουρικών συντάξεων, δ) όσες υποχρεώσεις έχουν εξοφληθεί μέσω κατασχέσεων αλλά δεν έχουν ακόμη αποτυπωθεί στο Μητρώο, ε) οι οφειλές υπό δικαστική

⁵ Claw back= οι φαρμακοβιομηχανίες επιστρέφουν χρηματικά ποσά στο Υπουργείο Υγείας
rebate= θεσμοθετημένη ακούσια έκπτωση προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας από τους ιδιώτες παρόχους

διεκδίκηση, στ) οι οφειλές που έχουν πληρωθεί μέσω πάγιων προκαταβολών και ζ) οι περιπτώσεις όπου υπαίτιος για την καθυστέρηση είναι ο τελικός δικαιούχος και όχι ο φορέας. Όλες οι παραπάνω περιπτώσεις μεγέθυναν λανθασμένα, το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

3.3 Χρονολογική ωρίμανση των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε σε κάθε συναλλαγή εμπορική ή μη μιας δημόσιας αρχής με έναν προμηθευτή, πότε αρχίζουν να ωριμάζουν οι υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης, για να μπορέσουν να υπολογιστούν οι εκκρεμείς και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Ως ημερομηνία έναρξης ωρίμανσης μιας υποχρέωσης ορίζεται:

A) η επόμενη μέρα της ημερομηνίας που θα έπρεπε να πληρωθεί μια υποχρέωση αναλόγως της συμφωνίας που έχει υπογραφεί μεταξύ των συμβαλλομένων (συμβατικός χρόνος πληρωμής).

B) Εάν δεν έχει οριστεί τέτοια ημερομηνία στη σύμβαση, τότε ισχύουν οι ημερομηνίες που ορίζονται στην αριθμ.2/47972/0026/15-06-2018 εγκύκλιο του ΓΛΚ, δηλαδή, είτε α) η ημερομηνία που παραλαμβάνονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες, ακόμη και αν ο οφειλέτης έχει παραλάβει το τιμολόγιο πριν την παραλαβή αγαθών ή υπηρεσιών, είτε β) η ημερομηνία που παραλαμβάνονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες, όταν το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν αναφέρουν βέβαιη ημερομηνία, είτε γ) ότι ορίζεται στη σύμβαση ως ημερομηνία εξόφλησης, εσχάτως αν προσκομιστεί τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο πιο νωρίς από την ανωτέρω ημερομηνία, είτε δ) αν δεν συντρέχει καμία από τις παραπάνω περιπτώσεις, τότε ως ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης είναι η ημερομηνία που παραλαμβάνεται το τιμολόγιο.

Αν τώρα μετά την ημερομηνία ωρίμανσης παραμείνουν ανεξόφλητες για πάνω από ενενήντα (90) ημέρες θεωρούνται ληξιπρόθεσμες.

3.4 Μηνιαίες συνοπτικές εκθέσεις απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ΦΓΚ –Τριμηνιαίες εκθέσεις τήρησης και λειτουργίας Μητρώου Δεσμεύσεων ΦΓΚ

Με το ΠΔ 80/2016 (παρ. 3β και 3γ του άρθρου 8) θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση στις ΓΔΟΥ των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης να αποστέλλουν στο ΓΛΚ:

α) **μηνιαίες συνοπτικές εκθέσεις** με το ύψος των απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Σ αυτές περιγράφεται αναλυτικά η εξέλιξη των υποχρεώσεων, οι αιτίες αύξησης ή μείωσης αυτών (π.χ. εξωγενείς/ενδογενείς παράγοντες), καθώς και προτάσεις/δράσεις που πρόκειται να εφαρμόσουν οι οικονομικές υπηρεσίες για τη μείωση των ληξιπρόθεσμων και αποφυγή συσσώρευσης νέων, ιδίως αν εκκρεμεί η συμμόρφωσή τους μετά από ελέγχους του ΓΛΚ ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παρουσιάζονται, επίσης, για πληροφοριακούς λόγους, υποχρεώσεις που δεν εμφανίζονται στο μητρώο δεσμεύσεων (π.χ. αποφάσεις που βρίσκονται σε δικαστική διαμάχη). Η αποστολή της έκθεσης στο ΓΛΚ γίνεται την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα αναφοράς.

β) **τριμηνιαίες εκθέσεις** στις οποίες περιγράφουν οι φορείς τα προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζουν κατά την τήρηση και τη λειτουργία του Μητρώου Δεσμεύσεων (αν κάποιος φορέας δεν μπορεί να τηρήσει λειτουργικό Μητρώο Δεσμεύσεων, εξηγεί τους λόγους). Η αποστολή της έκθεσης στο ΓΛΚ γίνεται την τελευταία μέρα του επόμενου μήνα από το τρίμηνο αναφοράς

(π.χ. για το πρώτο τρίμηνο η αναφορά στέλνεται στις 30 Απριλίου). Οι ανωτέρω εκθέσεις αποτελούν ένα εξίσου χρήσιμο εργαλείο για την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, διότι βοηθά στην εξεύρεση μέτρων (π.χ. νομοθετικές πρωτοβουλίες, διοικητικές διαδικασίες, εκσυγχρονισμό πληροφοριακών συστημάτων) για την ορθότερη τήρηση και λειτουργία του Μητρώου.

Αντίστοιχους πίνακες ετοιμάζουν και οι ΠΟΥ των λοιπών φορέων της ΓΚ και τους στέλνουν στη ΓΔΟΥ που τους εποπτεύει. Η τελευταία, μετά από τους απαραίτητους ελέγχους για την επαλήθευση και την ορθότητα των στοιχείων, τις υποβάλλουν στο ΓΛΚ. Στο Παράρτημα, εμφανίζονται τα υποδείγματα 2 και 5 που πρέπει να συμπληρωθούν από τους ΟΤΑ σύμφωνα με τις οδηγίες της εγκυκλίου «*Εκθέσεις αναφοράς για το Μητρώο Δεσμεύσεων*» (ΑΔΑ: Ψ4Γ6Η-94Φ).

3.5 Παρακολούθηση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Το ΓΛΚ είναι επιφορτισμένο με την παρακολούθηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΦΓΚ. Συλλέγει τις αναφορές και τις εκθέσεις που στέλνουν ή καταχωρούν στο e-portal οι φορείς και κάθε μήνα δημοσιεύεται «Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης», στο οποίο περιλαμβάνονται δύο πίνακες: ο ένας περιλαμβάνει στοιχεία για εκκρεμείς και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις από επιστροφές φόρων και ο δεύτερος καταγράφει με χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από το 2012 έως σήμερα, το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης συνολικά αλλά και διακριτά για τα εξής υποσύνολα:

- Κρατικός προϋπολογισμός (Τακτικός και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων)

- Υπουργεία (ανά ειδικό φορέα)
- Αθροιστικά τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης
- Τα λοιπά νομικά πρόσωπα
- Τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
- Τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)
- Τα Νοσοκομεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ

4.1 Μηνιαία Δελτία-Ετήσια Δελτία των ΟΤΑ

Οι Δήμοι, όπως και οι υπόλοιποι φορείς που περιλαμβάνονταν στο επίσημο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής⁶ έπρεπε να υποβάλλουν στο ΥΠΟΙΚ (στην αριθμ.2/45851/02-07-2010 εγκύκλιο του Υπουργού Οικονομικών) μηνιαίο δελτίο με οικονομικά στοιχεία για τα έσοδα, τις δαπάνες, τη χρηματοδότηση, τις εκκρεμείς υποχρεώσεις, τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους, τον αριθμό του μισθοδοτούμενου προσωπικού και τη μηνιαία δαπάνη μισθοδοσίας τους, στο πλαίσιο του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της ευρωζώνης και του ΔΝΤ. Για το σκοπό αυτό, οι Δήμοι, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι επιχειρήσεις τους, καταχωρούσαν τα οικονομικά τους στοιχεία στη βάση δεδομένων «Οικονομικά στοιχεία

⁶ Η ΕΛΣΤΑΤ το 2012, επικαιροποίησε το Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριέλαβε ένα μεγάλο αριθμό νομικών προσώπων στον υποτομέα «S1313 των ΟΤΑ»

Δήμων», τα οποία στη συνέχεια αντλούσε το ΥΠΕΣ, τα επεξεργάζονταν, έλεγχε την ορθότητα και πληρότητά τους και τα έστειλε στο ΓΛΚ.

Στη συνέχεια, (με την αριθμ.2/22717/0094/09-03-2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών), καθορίστηκε η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι Δήμοι θα συμπλήρωναν μηνιαία δελτία και ένα ετήσιο δελτίο⁷ με στοιχεία του προϋπολογισμού- απολογισμού-ισολογισμού και των οφειλών τους, τα οποία θα υποβάλλονται στο ΓΛΚ.

4.2 Μητρώο Δεσμεύσεων των ΟΤΑ

Οι ΟΤΑ έπρεπε να καταγράψουν τις υποχρεώσεις τους στο Μητρώο Δεσμεύσεων. Η υποχρέωση αυτή, τήρησης ενός Μητρώου Δεσμεύσεων εκπληρώθηκε, με τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων στο Υπουργείο Εσωτερικών, «Οικονομικά στοιχεία Φορέων της Αυτοδιοίκησης», η οποία τηρούνταν στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ) (www.eetaa.gr/modota) και υπήρχαν διαπιστευμένοι χρήστες που κάναν τις καταχωρήσεις. Το Δεκέμβριο του 2012 τέθηκε σε εφαρμογή μια νέα βάση δεδομένων, ο Κόμβος Διαλειτουργικότητας για την συγκέντρωση, την επεξεργασία και την παροχή οικονομικών στοιχείων από τους ΟΤΑ, όπου αντικατέστησε την παλαιότερη.

Το Μητρώο Δεσμεύσεων θα έπρεπε παράλληλα να είναι και λειτουργικό, δηλαδή να τηρείται ορθά και να δίνει αξιόπιστα στοιχεία. Η λειτουργικότητά του Μητρώου, βεβαιωνόταν από την καταχώρηση των στοιχείων στη βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε, την υπογραφή συμφώνου αποδοχής όρων εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μεταξύ των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του ΥΠΕΣ και

⁷ Βλέπε Παράρτημα

συσχετίζονταν με τις Εκθέσεις Αποτελεσμάτων Ελέγχου που συνέτασσε η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΓΛΚ, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της (την αριθμ.2/35987/ΓΔΔΕ/30-04-2012 απόφαση του ΥΠΟΙΚ).

Η διαδικασία που ακολουθούσαν οι οικονομικές υπηρεσίες των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων τους, ήταν η εξής: Το πρώτο δεκαήμερο του μήνα, το οποίο στη συνέχεια άλλαξε (με την παρ. Γ2 του 1ου άρθρου του νόμου 4093/2012) και έγινε το πρώτο εικοσαήμερο του μήνα, συντάσσουν, περιληπτικό πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων με τις εκκρεμείς δεσμεύσεις, απλήρωτες υποχρεώσεις και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους έως το τέλος του προηγούμενου μήνα, τον οποίο αποστέλλουν στη Διεύθυνση Οικονομικού του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία, αφού επαληθεύσει, επικυρώσει τα στοιχεία, τα ενοποιεί με τα δικά της οικονομικά στοιχεία και τα υποβάλλει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Επιπροσθέτως, οι ΟΤΑ (με την αριθμ.2/18993/28-02-2014 εγκύκλιο του ΥΠΟΙΚ), πέρα από τη σύνοψη του Μητρώου Δεσμεύσεων, εμφανίζουν αθροιστικά, εκτός των Κωδικών Αριθμών Εξόδων, στις κατηγορίες «χρηματοοικονομικές συναλλαγές» και «μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές», και άλλα δύο νέα στοιχεία: τις **«Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεις»** και την **«Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού»** ως πρόσθετη πληροφόρηση (Εικόνα 2).

Το πρώτο στοιχείο αφορά δαπάνες οι οποίες προέκυψαν από νέες νομοθετικές διατάξεις ή από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις για τις οποίες δεν γίναν αναλήψεις γιατί δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις. Είναι απολύτως λογικό να μην μπορέσεις να προβλέψεις νέες νομοθετικές διατάξεις τι στιγμή που καταρτίζεις τον προϋπολογισμό σου, όμως όταν γνωρίζεις ότι εκκρεμούν δικαστικές διαμάχες, θα έπρεπε οι νομικές

υπηρεσίες να παρακολουθούν την εξέλιξή τους και να ενημερώνουν εγκαίρως τις οικονομικές υπηρεσίες για ενδεχόμενη επιβάρυνση του προϋπολογισμού.

Όνομα:		v 0.2												
Είδος:														
Υπομνημα:														
Φορέας:														
Επιτελούμενος φορέας		(4) Έγκριση Πιστώσης Π/Υ	(5) Αναμόρφωση Π/Υ (+/-)	(6) Διαμόρφωση Π/Υ = (4) + (5)	(7) Ποσοστό διάθεσης πιστώσεων	(11) Ανεκτιμώμενη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης)	(12) Υπολειπόμενη προς διάθεση Πιστώση (12) = (6) * (7) - (11)	(22) Ποσό τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου	(36) Συνολικό Ποσό Πληρωμής	(37) Συνολικό ποσό πληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών > 90 ημερών προς Τρίτους	(38) Εκ του οποίου συμμόρφωσης/ παρακράτηση υπέρ Δημοσίου ή ΟΚΑ	(39) Εκκρεμείς Δεσμεύσεις (39) = (11) - (36)	(40) Συνολικό Απλήρωτων Υποχρεώσεων (40) = (22) - (36)	
Συνολικό αποτέλεσμα	Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές													
Συνολικό αποτέλεσμα	Μη χρηματοοικονομικές Συναλλαγές													
Συνολικό αποτέλεσμα	Νόμιμες δαπάνες καθ' ύλην αρμοσίαν													
Συνολικό αποτέλεσμα	Υποχρεώσεων λόγω μη επαφής δικταμμένου ΠΥ													

Φορέας:		(41)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)	(47)	(48)	(49)	(50)	(51)
Επιτελούμενος φορέας		Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 1 έως 30 ημέρες	Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 1 έως 30 ημέρες	Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 31 έως 60 ημέρες	Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 31 έως 60 ημέρες	Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 61 έως 90 ημέρες	Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 61 έως 90 ημέρες	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους > 90 ημερών	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους μη εγγχώριες > 90 ημερών
Συνολικό αποτέλεσμα	Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές											
Συνολικό αποτέλεσμα	Μη χρηματοοικονομικές Συναλλαγές											
Συνολικό αποτέλεσμα	Νόμιμες δαπάνες καθ' ύλην αρμοσίαν											
Συνολικό αποτέλεσμα	Υποχρεώσεων λόγω μη επαφής δικταμμένου ΠΥ											

Εικόνα 3: Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Πηγή: Παράρτημα Α της εγκυκλίου 2/47972/0026/15-06-2018 του ΓΛΚ

Όποτε, οι συγκεκριμένες δαπάνες, δεν εγγράφονται στο αναλυτικό Μητρώο Δεσμεύσεων, αλλά όταν εξασφαλίσει τις πιστώσεις ο φορέας, θα προβεί σε αναμόρφωση του προϋπολογισμού του, θα δεσμεύσει την πίστωση και θα την αποτυπώσει και στο Μητρώο (αναλυτικό και συνοπτικό).

Το δεύτερο στοιχείο αφορά περιπτώσεις όπου ο φορέας δεν έχει διαθέσιμες πιστώσεις, γιατί δεν έχει εγκριθεί ο προϋπολογισμός του και απεικονίζει μ' αυτή τη διαδικασία τις απλήρωτες υποχρεώσεις του έτους που έληξε, έως ότου εγκριθεί. Ιδίως για τους ΟΤΑ, (με το άρθρο 160 του ν.

3460/2006), αν δεν έχουν προλάβει να ψηφίσουν τον προϋπολογισμό του νέου έτους ισχύει αυτός του προηγούμενου έτους, μόνο, για πληρωμή συγκεκριμένων δαπανών.

Είναι λογικό λοιπόν, να μην υπάρχουν ακόμη οι πιστώσεις για να γίνουν, εκ νέου, οι αναλήψεις για τις απλήρωτες υποχρεώσεις της προηγούμενης χρονιάς, αλλά και οι αναλήψεις για όσες πληρωμές ήταν δεκτικές να γίνουν τη νέα χρονιά.

Επομένως, αυτή η καταγραφή γίνεται για να υπάρχει μια χρονική συνέχεια στις υποχρεώσεις που δεν πρόλαβαν να πληρωθούν κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους και στις νέες που δημιουργήθηκαν έως την ψήφιση του νέου προϋπολογισμού. Όταν όμως εγκριθεί ο προϋπολογισμός τους, θα πρέπει να κάνουν τις αναλήψεις για τις συγκεκριμένες πιστώσεις και να τις εμφανίσουν στο αναλυτικό Μητρώο Δεσμεύσεων και να τις διαγράψουν από τη στήλη «Απείκόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού» της σύνοψης. (Τρυποσκούφης Κωνσταντίνος, 2021, σ. 86).

Από τον Ιανουάριο του 2020, οι ΟΤΑ καταχωρούν το Μητρώο Δεσμεύσεων, τις εκθέσεις τους και τα στοιχεία του ΚΡΙ, στο νέο πληροφοριακό σύστημα «*Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων, Εκθέσεων Απλήρωτων και Ληξιπρόθεσμων οφειλών και του Κύριου Δείκτη Επιδόσεων (ΚΡΙ)*» της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, που τέθηκε σε εφαρμογή. Οι υπάλληλοι πρέπει να αναρτούν εγκαίρως τις εκθέσεις (μέσα στον επόμενο μήνα από το μήνα αναφοράς), ώστε η ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ να κάνει τους απαραίτητους ελέγχους και να εγκρίνει τα στοιχεία, τα οποία στη συνέχεια είναι ορατά στους υπαλλήλους του ΓΛΚ.

Επίσης, δεν επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται οι ΟΤΑ ή τα νομικά τους πρόσωπα που δεν στέλνουν ή δεν καταχωρούν τον περιληπτικό πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων (παρ. 4 του άρθρου 8 του ΠΔ 80/2016). Γι' αυτό το σκοπό, το ΓΛΚ καταρτίζει μηνιαία κατάσταση με τους φορείς που δεν είναι

συνεπείς ως προς την τήρηση των ανωτέρω διατάξεων και την αναρτά στην ιστοσελίδα του ΥΠΟΙΚ (Στη διαδρομή → [http: www.minfin.gr](http://www.minfin.gr), Εκδόσεις/Αναφορές-Οικονομικά Στοιχεία-Αναφορές Φορέων Γενικής Κυβέρνησης).

4.3 Ειδικά θέματα για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων στους ΟΤΑ

4.3.1 Απαλλοτριώσεις

Πολλές φορές, γίνονται λάθη στην καταχώρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων για κάποιες ιδιαίτερες περιπτώσεις (π.χ. απαλλοτριώσεις γης). Όταν για παράδειγμα μεταξύ μιας δημόσιας αρχής και ενός τρίτου δεν υπάρχει τιμολόγιο, είναι δύσκολο μερικές φορές να αναγνωρίσουν όσοι καταχωρούν στο Μητρώο Δεσμεύσεων ποιο έγγραφο αποτελεί ισοδύναμο του τιμολογίου και έτσι δεν γίνεται ορθή καταγραφή της υποχρέωσης. Μια τέτοια ιδιαίτερη περίπτωση αποτελούν και οι απαλλοτριώσεις γης, στις οποίες δεν υπάρχει τιμολόγιο, άρα, ισοδύναμο έγγραφο αποτελεί, είτε η απόφαση του δικαστηρίου για προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης είτε το έγγραφο εξωδικαστικού συμβιβασμού είτε το πρακτικό του συμβιβαστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης.

Σε κάθε πράξη λοιπόν, κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτου, αναφέρεται και η βεβαίωση του εκάστοτε αρμόδιου οργάνου για το ύψος της δαπάνης που θα προκληθεί από τη συγκεκριμένη πράξη και πως θα αντιμετωπιστεί. Κατά το έτος που θα συντελεστεί η απαλλοτρίωση θα πρέπει να ενημερωθεί αντίστοιχα και το Μητρώο Δεσμεύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΑΙΤΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

5.1 Εισαγωγή

Πριν καταγράψουμε τα ευρήματα των ελέγχων που βρήκαν οι φορείς που πραγματοποίησαν ελέγχους (Ελεγκτικό Συνέδριο, ΓΛΚ, Υπουργείο Εσωτερικών) στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τις αιτίες που δημιουργούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, θα αναφέρουμε τι έδειξε η έρευνα των Suzanne Flynn και ο Mario Pessoa, (Flynn S. Pessoa M., 2014) πάνω σ' αυτό το θέμα.

Οι συγγραφείς, σημειώνουν ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι το «σύμπτωμα», και οι βαθύτερες αιτίες, οφείλονται στο σύστημα οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζει μια χώρα. Άρα οι καθυστερήσεις στις πληρωμές μπορεί να οφείλονται, στο ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο, στη σύνταξη μη ρεαλιστικών προϋπολογισμών, στους ελλιπείς ελέγχους δαπανών από τους αρμόδιους φορείς, στην αναποτελεσματική διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων και να μην υπάρχει, να υπολειτουργεί ή να είναι απαρχαιωμένο ένα πληροφοριακό σύστημα χρηματοοικονομικής διαχείρισης ή να μην υπάρχουν οι κατάλληλες δημοσιονομικές αναφορές.

Ειδικότερα, όταν καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί και δεν λαμβάνονται υπόψη ρεαλιστικά στοιχεία, τότε ελλοχεύει ο κίνδυνος, να υπερτιμήσουμε τα έσοδα ή να υποτιμήσουμε τα έξοδα και να παρεκκλίνουν οι αρχικές μας προβλέψεις από την πραγματικότητα. Όσες χώρες δεν τηρούν μητρώο δεσμεύσεων, έχουν περισσότερες πιθανότητες να συσσωρεύουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ενώ όσοι καταγράφουν τις υποχρεώσεις τους, δεσμεύουν τις πιστώσεις που έχουν αρχικώς εγκριθεί, με τις αναλήψεις

υποχρέωσης και έτσι αποφεύγουν να δημιουργούν νέες υποχρεώσεις χωρίς να έχουν διαθέσιμες πιστώσεις.

Ακόμα και όταν προβλέπεται ανώτατο όριο πληρωμών σε έναν προϋπολογισμό, αυτό δεν είναι αρκετό, διότι θα πρέπει να συνοδεύεται από επαρκή ρευστότητα. Αν δεν συνδέονται τα ανώτατα όρια δεσμεύσεων, με τις αντίστοιχες ταμειακές ροές, τότε θα εξακολουθούν να συσσωρεύονται ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Θα πρέπει λοιπόν το Υπουργείο Οικονομικών, να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή ποιο είναι το ύψος των ταμειακών του διαθέσιμων που διαθέτουν οι τραπεζικοί του λογαριασμοί για να μπορεί να λαμβάνει και τις απαραίτητες αποφάσεις. Είναι σημαντικό λοιπόν να αναπροσαρμόζονται οι δαπάνες ανάλογα με την πορεία των εσόδων.

Κάτι άλλο που μπορεί να οδηγήσει στη συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι διοικητικά/διαρθρωτικά προβλήματα. Τα πολλά δικαιολογητικά που απαιτούνται, οι απαραίτητοι εκ των προτέρων έλεγχοι, η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, ή μη αυτοματοποιημένες διαδικασίες, καθυστερούν την εκκαθάριση και την πληρωμή των τιμολογίων.

Σκόπιμη αναβολή πληρωμών. Αύτη είναι μια ιδιαίτερη περίπτωση όπου μπορούν να υιοθετήσουν όσες χώρες εφαρμόζουν τη λογιστική σε ταμειακή βάση και σκόπιμα να καθυστερήσουν τις πληρωμές τους με το πρόσχημα ότι θα έχουν έσοδα το επόμενο διάστημα, μέχρι να φτάσει το κλείσιμο του έτους. Η τακτική αυτή είναι ιδιαίτερα επίφοβη να μεθοδευτεί στις εκλογικές χρονιές, όπου η απερχόμενη διοίκηση μεταβιβάζει υποχρεώσεις στην επόμενη, χωρίς να μεταφέρει τους αντίστοιχους πόρους.

Ανεπαρκείς κυρώσεις. Όταν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί δεν επιβάλουν κυρώσεις (διοικητικές, ποινικές, οικονομικές, οργανωτικές) στους φορείς που δεν συμμορφώνονται με τη νομοθεσία. Το νομικό πλαίσιο θα πρέπει να ορίζει με σαφήνεια ποιος έχει την ευθύνη και τι κυρώσεις προβλέπονται.

Συνοψίζοντας, συμπεραίνουμε ότι, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των καθυστερήσεων στις πληρωμές θα πρέπει να εντοπίσουμε από πού προέρχεται, τι το προκαλεί για να μπορέσει στη συνέχεια να θεραπευτεί.

5.2 Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 169 του ν. 4270/2014, το ΕΣ πραγματοποιεί εξωτερικούς ελέγχους σε όλους τους ΦΓΚ και εξετάζει τις οικονομικές τους καταστάσεις, τους λογαριασμούς, τα πληροφοριακά τους συστήματα που παράγουν λογιστικές/δημοσιονομικές αναφορές.

Το ΕΣ (Εκθεση, 2018), στις αρχές του έτους 2017, έως το Μάιο του 2018 ξεκίνησε οριζόντιους, δειγματοληπτικούς, ελέγχους στους ΦΓΚ, για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στους εξεταζόμενους υποτομείς συμπεριέλαβε τους Δήμους και τις Περιφέρειες με τους οποίους θα ασχοληθούμε αποκλειστικά.

Σκοπός του ελέγχου ήταν να εξακριβωθεί, αν οι ΟΤΑ είχαν κατανοήσει τη διαδικασία τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων, αν ακολουθούσαν πιστά τις οδηγίες που εξέδιδε το ΓΛΚ, αν κατέγραφαν ορθά τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, αν τα πληροφοριακά συστήματα που διέθεταν έδιναν αξιόπιστα στοιχεία και αναφορές και για ποιους λόγους συσσωρεύονταν νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Εδώ θα παρουσιάσουμε τα συχνότερα και σημαντικότερα ευρήματα του ΕΣ (Εκθεση, κλπ, 2018) για τις αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού.

5.2.1 Προβλήματα ως προς την ορθή καταγραφή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η μη ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων στο Μητρώο Δεσμεύσεων, έχει ως αποτέλεσμα να υπερεκτιμούνται ή να υποεκτιμούνται οι οφειλές. Συγκεκριμένα, από την έρευνα που έγινε διαπιστώθηκαν τα εξής:

- 1) δε συμφωνούσαν τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων με το δελτίο της ΕΕΤΑΑ (π.χ. δεν συμπεριέλαβαν στο Μητρώο οι αρμόδιοι υπάλληλοι τις νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων ή δεν απεικονίζουν τις δαπάνες για τις οποίες δεν έχει εγκριθεί ο προϋπολογισμός τους ή δεν καταχωρούν τους τόκους υπερημερίας από ληξιπρόθεσμες οφειλές σε ΔΕΚΟ, ή δεν μεταφέρθηκαν υποχρεώσεις παρελθόντων ετών στη νέα χρήση, με αποτέλεσμα να υποεκτιμηθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις),
- 2) ποσά, που σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, έχουν παραγραφεί και πρέπει να διαγραφούν από το Μητρώο Δεσμεύσεων, εξακολουθούν να εμφανίζονται ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις,
- 3) υπολογίζεται λανθασμένα η χρονολογική ωρίμανση των υποχρεώσεων από τους αρμόδιους φορείς,
- 4) ταξινομούνται λανθασμένα οφειλές σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, ενώ ανήκουν σε φορείς εντός της Γενικής Κυβέρνησης,
- 5) δεν αιτιολογείται επαρκώς από κάποιες οικονομικές υπηρεσίες των ΟΤΑ ο λόγος για τον οποίο μια υποχρέωση έχει καταστεί

ληξιπρόθεσμη, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ελεγχθεί αν ορθά έχει χαρακτηριστεί ως «ληξιπρόθεσμη».

5.2.2 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

- 1) εμφανίζονται καθυστερήσεις στη συλλογή και καταχώρηση των τιμολογίων από τα αρμόδια τμήματα των ΟΤΑ, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις, να αυξάνουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις,
- 2) κάποιιοι Δήμοι/Περιφέρειες/Νομικά Πρόσωπα έχουν πραγματική έλλειψη ρευστότητας και δεν μπορούν να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, ενώ σε άλλους Δήμους/Περιφέρειες/Νομικά Πρόσωπα, καθυστερούν οι επιχορηγήσεις που πρόκειται να λάβουν ή υπάρχει υστέρηση στην είσπραξη των εσόδων τους, με αποτέλεσμα να καθυστερούν τις πληρωμές τους,
- 3) υπάρχει καθυστέρηση από τους δικαιούχους στην υποβολή των δικαιολογητικών τους,
- 4) δεν προβλέπουν, οι περισσότεροι Δήμοι, κρατήσεις, στο λογαριασμό 44 «Προβλέψεις» όπως ορίζεται στο ΠΔ 315/99, «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο για τους Δήμους και τις Κοινότητες», για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες ενδέχεται να τελεσιδικήσουν,
- 5) όταν δεν είναι νόμιμη και κανονική η δαπάνη για την πληρωμή της σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 91 του ν. 4270/2014 δεν μπορεί να πληρωθεί η δαπάνη και καθίσταται ληξιπρόθεσμη,⁸

⁸ Αυτές οι περιπτώσεις πρέπει να καταγραφούν και να αντιμετωπιστούν με νομοθετικές μεταρρυθμίσεις (νόμος, ΚΥΑ).

- 6) δεν υπάρχει μηχανισμός που να παρακολουθεί και να προβλέπει τόκους υπερημερίας και χρηματικές ποινές,
- 7) κάποιοι Δήμοι δεν έχουν νομική υπηρεσία για να παρακολουθεί τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις τους που μπορεί να δημιουργήσουν μελλοντικές υποχρεώσεις.

5.2.3 Συστημικοί λόγοι που δημιουργούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

- 1) οι μειωμένες δικλείδες ασφαλείας από τους ΟΤΑ στο να προβλέψουν ή να αποτρέψουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις,
- 2) οι μειωμένοι έλεγχοι και η επιβολή κυρώσεων στους ΟΤΑ από τους αρμόδιους φορείς (να σημειώσουμε ότι ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ελέγχει και επιβάλλει κυρώσεις στους ΟΤΑ σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΠΔ 315/99, ενώ η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΕΣ, δε δύναται να ασκήσει έλεγχο στους ΟΤΑ, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 102 του Συντάγματος),
- 3) δεν λειτουργούσαν Διευθύνσεις Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ είτε γιατί δεν προβλέπονταν στον Οργανισμό τους, είτε ενώ είχαν συσταθεί σε κάποιους Δήμους, ήταν υποστελεχωμένες και δεν μπορούσαν να κάνουν ουσιαστικούς ελέγχους,
- 4) έντονα προβλήματα εσωτερικής οργάνωσης παρουσιάστηκαν όταν από 01-01-2017 έπαψαν να ενταλματοποιούν οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) του ΥΠΟΙΚ και ανέλαβαν την εκκαθάριση, την έκδοση και την πληρωμή των χρηματικών ενταλμάτων οι Οικονομικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας. Ουσιαστικά, μεταφέρθηκαν οι νέες αρμοδιότητες στις Περιφέρειες χωρίς να μεταφερθούν οι αντίστοιχοι ανθρωπίνοι

πόροι και η τεχνογνωσία. Τα κυριότερα προβλήματα παρουσιάστηκαν όταν οι υπάλληλοι των Περιφερειών έπρεπε όχι μόνο να εκκαθαρίσουν και να πληρώσουν τα χρηματικά εντάλματα που δεν πρόλαβαν να ενταλματοποιήσουν/τακτοποιήσουν την προηγούμενη χρονιά οι ΥΔΕ του ΥΠΟΙΚ, λόγω λήξης του οικονομικού έτους, αλλά και να αναλάβουν εξολοκλήρου το αντικείμενο τους από το νέο έτος και εφεξής. Οι νεοσύστατες υπηρεσίες που ανέλαβαν έπρεπε να εκπαιδευτούν και να ενισχυθούν με ανθρώπινο δυναμικό. Επίσης, δεν υπήρχε εγχειρίδιο/οδηγός που να καταγράφει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνταν για την έκδοση των ενταλμάτων με αποτέλεσμα οι υπάλληλοι να μην συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και να υπάρχουν καθυστερήσεις στις ενταλματοποιήσεις. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα το πρώτο χρονικό διάστημα (το α εξάμηνο του 2017) να υπάρχουν καθυστερήσεις σε όλα τα στάδια της διαδικασίας (συλλογή δικαιολογητικών, εκκαθάριση, πληρωμή) και να αυξηθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

- 5) γίνονταν ετεροχρονισμένες καταχωρήσεις από τους χρήστες διότι δεν κλείδωνε το σύστημα όταν έκλεινε το έτος,
- 6) πολύπλοκο νομοθετικό πλαίσιο για τις συμβάσεις 4412/2016.

5.2.4 Προτάσεις-Συστάσεις του ΕΣ

Το ΕΣ μετά τους δειγματοληπτικούς ελέγχους που πραγματοποίησε την χρονική περίοδο 2017-2018, θεωρεί, ότι η καταγραφή των ληξιπρόθεσμων, αποτελεί το πρώτο βήμα για την αντιμετώπισή τους και σημειώνει ότι τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι φορείς για να

μειώσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και να πάψουν να συσσωρεύουν νέες είναι τα εξής:

Να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τα προβλήματα που παρουσιάζονται και να εφαρμόσουν τις θεσμοθετημένες διατάξεις. Να γίνονται οι προβλεπόμενοι έλεγχοι και να επιβάλλονται κυρώσεις, στις περιπτώσεις που δεν ακολουθείται η ορθή διαδικασία.

Να παρακολουθούν τα ταμειακά τους διαθέσιμα και να θεσπίσουν κανόνες για τη διαχείρισή τους.

Να θεσμοθετηθούν μεταρρυθμίσεις για να μην δημιουργηθούν νέες οφειλές.

Να εκπαιδευτεί και να καταρτιστεί το προσωπικό τους.

Να συσταθούν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου.

Να εφαρμοστεί πλήρως το διπλογραφικό σύστημα.

Τον επόμενο χρόνο, το ΕΣ επανέρχεται, για να παρακολουθήσει αν συμμορφώθηκαν οι ελεγχόμενοι φορείς στις συστάσεις του (follow up audit).

5.3 Οι έλεγχοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

5.3.1 Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων

Προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, που αποτελεί τη βασικότερη αρχή του Κρατικού Προϋπολογισμού, συστήθηκαν στο ΥΠΟΙΚ ελεγκτικοί μηχανισμοί που θα απέτρεπαν τη σπατάλη του δημόσιου χρήματος. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (άρθρο 6, παρ. 1 του ν. 3492/2006), πραγματοποιεί δημοσιονομικούς ελέγχους, καθώς και ελέγχους φυσικού αντικειμένου.

Η αρμόδια Διεύθυνση του ΓΛΚ ελέγχει απολογιστικά την οικονομική διαχείριση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στον έλεγχο αυτό εμπίπτουν, οι

Δήμοι, οι Περιφέρειες, τα δημοτικά ΝΠΔΔ, τα ιδρύματα, τα λιμενικά ταμεία, οι σχολικές επιτροπές, οι σύνδεσμοι των ΟΤΑ, οι επιχειρήσεις των Δήμων και οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι έλεγχοι αυτοί είναι προγραμματισμένοι, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα της Διεύθυνσης. Εκτάκτως, δύναται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, να ελεγχθούν οι ΟΤΑ. Πέρα από τους ελέγχους που γίνονται για την οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία των ΟΤΑ, πραγματοποιούνται και έλεγχοι για την οικονομική διαχείριση και την τήρηση της νομοθεσίας. Εδώ ελέγχεται εκτός των άλλων, η ορθή εφαρμογή του δημοσίου λογιστικού, η ορθή τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων και η ορθή καταγραφή των τιμολογίων.

Στον ελεγκτικό μηχανισμό της ΓΔΔΕ προστέθηκαν με το ΠΔ 142/2017 και οι Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) όπου πραγματοποιούν τακτικούς, έκτακτους, εισαγγελικούς και ειδικούς δημοσιονομικούς ελέγχους και εξετάζουν την οικονομική διαχείριση των φορέων, καθώς και αν τηρεί τη νομοθεσία και τις υποχρεώσεις του.

Ήδη το 2012, η ΓΔΔΕ πραγματοποίησε συνολικά εκατό πενήντα (150) ελέγχους σε ΦΓΚ για την ορθή τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων αλλά και τις απλήρωτες υποχρεώσεις στο πλαίσιο των μνημονιακών δεσμεύσεων. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2014, σ. 133)

Το 2013 προγραμματίστηκαν 145 έλεγχοι για να διαπιστωθεί αν πληρούνται, από τους φορείς που χρηματοδοτήθηκαν για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, οι προϋποθέσεις της αριθμ.21967/13-03-2012 εγκυκλίου. Διαπιστώθηκε ότι λόγω των ανεπαρκών συστημάτων διαχείρισης των προϋπολογισμών και των μηχανισμών ελέγχου των υποχρεώσεων δημιουργείται γραφειοκρατία και καθυστερήσεις στις πληρωμές (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2013, σσ. 125-126).

Μόνο το έτος 2015 ήταν αυξημένες οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ για διαφορετικούς από τους συνήθεις λόγους (European

Commission, The ESM Stability Support Programme, Greece, First & Second Reviews – July, 2017, p. 70) Οφείλονταν κυρίως στην έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων, διότι επιβλήθηκαν έλεγχοι ρευστότητας (cash controls), στην ελληνική οικονομία.

Στην ετήσια έκθεση της ΓΔΔΕ, βάσει του άρθρου 22 παρ.1 του ν. 3492/2006, που αφορά την ελεγκτική περίοδο 01-07-2020 έως 30-06-2021, τα ευρήματα των δημοσιονομικών ελέγχων εντόπισαν καθυστερήσεις στις πληρωμές και προβλήματα στην καταγραφή του μητρώου δεσμεύσεων με αποτέλεσμα να δημιουργούνται νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οφείλονταν κυρίως σε διαρθρωτικές αλλαγές, στην έλλειψη προσωπικού και στην ελλιπή κατάρτιση του προσωπικού (Ετήσια Έκθεση για τα αποτελέσματα των δημοσιονομικών ελέγχων, 2021).

Διαπιστώνουμε ότι από τότε που ξεκίνησε τους ελέγχους η ΓΔΔΕ έως σήμερα τα ίδια περίπου προβλήματα επαναλαμβάνονται.

5.3.2 Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΥΠΟΙΚ

Περαιτέρω, οι ενέργειες που δρομολογήθηκαν από το ΓΛΚ για τη μείωση των ληξιπρόθεσμων ήταν οι εξής:

Το Νοέμβριο του 2019, λαμβάνοντας υπόψη και την έκθεση της Κομισιόν, συστάθηκε στο ΓΛΚ, Συντονιστική Επιτροπή (με την αριθμ.138560/2019 απόφαση του Γενικού Γραμματέα) για να παρακολουθεί την εξέλιξη και διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΦΓΚ προς τρίτους.

Αναλυτικότερα, η έκθεση της επιτροπής ανέφερε: Να ληφθούν υπόψη οι σχετικές συστάσεις του ΕΣ για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, όπως να διαμορφωθεί ένα καινούργιο κανονιστικό πλαίσιο, εφόσον κριθεί σκόπιμο και να υιοθετηθούν στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και οριζόντια

μέτρα στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως, π.χ. δημόσια παρακατάθεση⁹, να στελεχωθούν οι ΦΓΚ με το απαραίτητα ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο θα επιμορφωθεί μαζί με το υφιστάμενο προσωπικό.

Η Επιτροπή έπρεπε εντός εξαμήνου να ενημερώσει τον Υπουργό Οικονομικών για τα αποτελέσματά της. Να σημειώσουμε ότι το σχέδιο δράσης της Επιτροπής επηρεάστηκε από την πανδημία Covid 19 και τους υποχρεωτικούς περιορισμούς που εφαρμόστηκαν στις μετακινήσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι την περίοδο της πανδημίας αυξήθηκε το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων σε όλους τους ΦΓΚ, λόγω καθυστερήσεων στις εκκαθαρίσεις και στις πληρωμές των χρηματικών ενταλμάτων.

Το Δεκέμβριο του 2020, (με την αριθμ.141238/2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών), μια νέα Ομάδα Εργασίας, συστάθηκε με σκοπό να αναμορφώσει, να επικαιροποιήσει και να απλουστεύσει το νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει τη δημοσιονομική διαχείριση των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και να διαμορφώσει πρόταση σχεδίου Δημοσιονομικού Κανονισμού της Κεντρικής Διοίκησης.

Πρωταρχικός στόχος της ομάδας ήταν να απλοποιήσει τις διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης και να καταργηθούν τυχόν δυσλειτουργίες, χωρίς όμως να επηρεάζονται οι κανόνες δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η ομάδα θα λάβει υπόψη και τα αποτελέσματα της έκθεσης του ΔΝΤ «Βελτιστοποίηση των Διαδικασιών πληρωμής του Κράτους»¹⁰ με στόχο να απλοποιηθούν διαδικασίες οι οποίες:

α) ξεκινούν με την έγκριση των πιστώσεων και καταλήγουν στις πληρωμές των δαπανών,

⁹ Εναλλακτικός τρόπος απόσβεσης μια οφειλής, ρυθμίζεται από τις διατάξεις 427-435 του Αστικού Κώδικα

¹⁰ Technical Report (March 2020) "Streamlining Government Payment Processes"

β) αφορούν τους δευτερεύοντες διατάκτες και
γ) προβλέπουν ασυμβίβαστα καθήκοντα για ορισμένες αρμοδιότητες, διατηρούν όμως και την «αρχή του διπλού ελέγχου» (four eyes principle).

Είναι γεγονός ότι, από το έτος 2020 έως το 2022, τα περιοριστικά μέτρα της πανδημίας Covid 19 και η ενεργειακή κρίση συνέβαλαν στην καθυστέρηση των πληρωμών και στην αύξηση του ύψους των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2023, σ. 171).

5.4 Οι έλεγχοι του Υπουργείου Εσωτερικών

Το ΥΠΕΣ, μετά τον έλεγχο και την επεξεργασία των μηνιαίων συνοπτικών εκθέσεων του Μητρώου Δεσμεύσεων των Δήμων, αναφορικά με την εξέλιξη και τις βασικές αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων αναφέρει τα εξής:

- 1) Τα μειωμένα ταμειακά διαθέσιμα δημιουργούν νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.
Πιο αναλυτικά, η μειωμένη ταμειακή ρευστότητα των Δήμων οφείλεται κυρίως:
 - i) στη μείωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) του άρθρου 259 του ν. 3852/2010, που αποτελούν τη βασικότερη πηγή εσόδων των Δήμων. Από την έναρξη της οικονομικής κρίσης, το ποσό που αποδίδεται στους Δήμους εμφανίζεται μειωμένο, στο ύψος των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στα ψηφισμένα ΜΠΔΣ. Οπότε, η μηνιαία επιχορήγηση που εισπράττουν οι Δήμοι είναι μειωμένη σε σχέση με παρελθόντα έτη,
 - ii) το ΤΠΔ παρακρατεί πόρους ή επιχορηγήσεις από τους Δήμους για την εξυπηρέτηση των δανείων που συνάπτουν μαζί του,

- iii) παρακρατούνται πόροι από δάνεια στα οποία οι Δήμοι υπογράφουν ως εγγυητές υπέρ ενός νομικού προσώπου, που αδυνατεί το ίδιο να αποπληρώσει τις δόσεις,
 - iv) γίνονται κατασχέσεις στις τραπεζικές καταθέσεις των Δήμων, βάσει εκτελεστών δικαστικών τίτλων (κατασχέσεις εις χείρας τρίτων),
 - v) τα ίδια έσοδα των Δήμων εμφανίζονται μειωμένα, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης (μειώθηκε η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών),
 - vi) Με το ν. 3852/2010 μεταβιβάστηκαν νέες αρμοδιότητες στους Δήμους, χωρίς αντίστοιχη μεταβίβαση πόρων,
 - vii) Νομικά πρόσωπα των Δήμων συγχωνεύονται με τους Δήμους και οι τελευταίοι γίνονται καθολικοί διάδοχοι των χρεών τους,
- 2) Καθυστερούν οι πληρωμές με υπαιτιότητα των δικαιούχων, διότι δεν προσκομίζουν τις απαραίτητες φορολογικές, ασφαλιστικές ενημερότητες
 - 3) Καθυστερούσαν οι πληρωμές των χρηματικών ενταλμάτων στο στάδιο της θεώρησης από τον Επίτροπο του ΕΣ¹¹
 - 4) Μεγάλο μέρος των ταμειακών διαθεσίμων των Δήμων αποτελούν δεσμευμένα/ειδικευμένα ταμειακά διαθέσιμα, τα οποία δεν μπορούν να αναλωθούν για διαφορετικό σκοπό από αυτόν που είχαν αρχικώς προοριστεί.
 - 5) Στο ταμείο κάθε Δήμου παραμένουν υποχρεωτικά διαθέσιμα που αντιστοιχούν στην καταβολή δύο μηνών μισθοδοσίας στους υπαλλήλους, πέραν της τρέχουσας

¹¹ Καταργήθηκε ο προληπτικός έλεγχος του ΕΣ στους ΟΤΑ από 31-07-2019 με το άρθρο 58 του ν.4607/2019 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το ΥΠΕΣ καταγράφει τις δράσεις που έχει ολοκληρώσει ή προτίθεται να αναλάβει για τη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΟΤΑ. Συγκεκριμένα:

- 1) Γίνεται προσπάθεια να μειωθούν τα λειτουργικά έξοδα των Δήμων και ταυτόχρονα να μην προχωρήσουν σε νέες δεσμεύσεις, ανάλογες με τις εισπράξεις των εσόδων,
- 2) Να αυξηθεί η ποσοστιαία εισπραξιμότητα των Δήμων από οφειλές πολιτών και επιχειρήσεων¹²

Συμπερασματικά, οι αιτίες που γεννούν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές θα καταπολεμηθούν με την εφαρμογή από όλους τους φορείς των διαδικασιών που έχουν ήδη νομοθετηθεί για τη διαχείριση των δημοσίων δαπανών, αλλά και συνεχίζοντας τη θεσμοθέτηση μέτρων που θα αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα που εξακολουθούν να υπάρχουν.

Παρατηρείται επίσης ότι οι Δήμοι δεν καταγράφουν στο Μητρώο Δεσμεύσεων τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις πράξεις κήρυξης απαλλοτριώσεων (παρ. 10 του άρθρου 212 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων). Μ αυτό τον τρόπο δεν υπολογίζονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις μέρος των ποσών αυτών που είναι συνήθως σημαντικά. (αριθμ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιος του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

¹² Ελήφθησαν μέτρα ως προς αυτόν τον σκοπό με τα άρθρα 50 και 51 του ν. 4257/2014, με το άρθρο 52 του ν. 4483/2017 και με το άρθρο 79 του ν. 4316/2014

Το έτος 2012, η εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και η αποτροπή συσσώρευσης νέων αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της ελληνικής οικονομίας. Γι' αυτό το λόγο, το Υπουργείο Οικονομικών, προσανατολίστηκε στο να ενισχύσει τους ΟΤΑ με ειδικό κονδύλι χρηματοδότησης με την προϋπόθεση ότι θα προχωρήσουν σε μεταρρυθμίσεις και διαρθρωτικές αλλαγές, που θα αποτρέψουν τη δημιουργία ελλειμάτων και απλήρωτων υποχρεώσεων. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2013, σ. 125).

Ακολούθησαν άλλα τρία προγράμματα επιχορήγησης, το δεύτερο, τη διετία 2016-2018, το τρίτο το 2020 και το τέταρτο το 2021.

Στόχος των προγραμμάτων επιχορήγησης ήταν να ενισχυθούν οι ΟΤΑ που παρουσίαζαν έλλειψη ρευστότητας για να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους, με απώτερο σκοπό να αποτραπεί η δημιουργία νέων υποχρεώσεων και γι' αυτό το λόγο έθεταν προϋποθέσεις σ' αυτούς που θα λάμβαναν την επιχορήγηση.

6.1 Προγράμματα επιχορήγησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ

6.1.1 1^ο πρόγραμμα επιχορήγησης

Το έτος 2012 (άρθρο 1, υπό Γ2 του ν.4093/2012) εφαρμόστηκε ειδικό πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για τις οφειλές που είχαν δημιουργηθεί έως την 31-12-2011¹³. Οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που θα ενισχύονταν από τον κρατικό προϋπολογισμό, έπρεπε να πληρούν

¹³ Οι ΟΤΑ συμπληρώνουν και στέλνουν στο ΓΛΚ το Έντυπο 2: Πίνακας υφιστάμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2011 για ΟΤΑ που επισυνάπτεται στην 2/7/0094/13-03-2012 εγκύκλιο του ΥΠΟΙΚ. (βλέπε Παράρτημα)

τις προϋποθέσεις που ορίζονταν στην αριθμ.2/98007/0020/29-12-2011 εγκύκλιο του ΥΠΟΙΚ. Συγκεκριμένα, α) να έχουν ορίσει προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών, β) να τηρούν ένα λειτουργικό μητρώο δεσμεύσεων για τρεις τουλάχιστον μήνες, γ) να χρησιμοποιήσουν ιδίους πόρους για να εξοφλήσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν έως την 31/12/2011, δ) να δεσμεύονται ότι δε θα συσσωρευτούν νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και ε) όλα τα παραπάνω θα αποτυπώνονται εγγράφως σε ένα μνημόνιο κατανόησης που θα υπογράφεται μεταξύ του αρμόδιου Προϊστάμενου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ), του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών. Στη συνέχεια, οι φορείς καταγράφουν το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και αποστέλλουν αναλυτική πρόταση χρηματοδότησης στο ΓΛΚ.

Το ΓΛΚ, αφού εξετάσει και αξιολογήσει τις προτάσεις των φορέων, λαμβάνοντας υπόψη τη συνέπειά τους στην έγκαιρη, έγκυρη, ακριβή και πλήρη αποστολή των στοιχείων, την υποχρέωσή τους για τήρηση λειτουργικού μητρώου δεσμεύσεων, την εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, αλλά και τι έδειξαν οι έλεγχοι που πραγματοποίησε η ΓΔΔΕ του ΓΛΚ, θα εισηγηθεί και θα εγγράψει το ποσό της χρηματοδότησης στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων. Όταν οι ΦΓΚ είναι νομικά πρόσωπα, οφείλουν όταν λάβουν τη χρηματοδότηση να αναμορφώσουν τους προϋπολογισμούς της. Στην περίπτωση που εξετάζουμε, εγγράφονται οι πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (ΥΠΕΣ), το οποίο με τη σειρά του εκδίδει απόφαση επιχορήγησης στους ΟΤΑ και οι τελευταίοι αναμορφώνουν τον προϋπολογισμό τους.

Στη συνέχεια, οι ΟΤΑ πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους με ιεραρχικό τρόπο και ενημερώνουν το ΓΛΚ για τις μηνιαίες πληρωμές που πραγματοποίησαν από την έκτακτη επιχορήγηση. Αν δεν χρησιμοποιήσουν

όλο το ποσό της χρηματοδότησης, οφείλουν να το επιστρέψουν στον κρατικό προϋπολογισμό.

Με το ν. 4046/2012, συνεχίζονται οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της οικονομικής διαχείρισης και ενισχύονται τα μέτρα για τον έλεγχο των δαπανών του Δημοσίου. Το ΓΛΚ ορίστηκε υπεύθυνο να αποστέλλει στοιχεία¹⁴ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ για τις εκκρεμείς οφειλές και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των φορέων της ΓΚ. Μέχρι εκείνη τη στιγμή (Ιούνιος 2012) μόνο το 70% των φορέων της ΓΚ, είχε δημιουργήσει μητρώο δεσμεύσεων και κατέγραφε τις υποχρεώσεις του. Στόχος ήταν να αυξηθούν οι φορείς της ΓΚ στο 90% έως τον Δεκέμβριο του 2012.

Επιπλέον, δόθηκε η δυνατότητα στους ΟΤΑ (με την αριθμ.2/86954/ΔΠΓΚ/26-11-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών) να επιχορηγηθούν και για την αποπληρωμή των δανείων που σύναψαν μέσα στο 2012 για την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν έως την 31^η Δεκεμβρίου του 2011.

Όσοι φορείς επιχορηγηθούν (για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και για τα δάνεια που σύναψαν), καταρτίζουν, με ευθύνη του ΠΟΥ, πίνακα με το ύψος της επιχορήγησης που θα λάβουν και το ύψος των πληρωμών που πραγματοποίησαν. Όσα ποσά δεν χρησιμοποιηθούν για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, πρέπει να επιστραφούν στον κρατικό προϋπολογισμό.

Μεταξύ του ΥΠΕΣ και του δικαιούχου φορέα των ΟΤΑ υπογράφεται σύμφωνο αποδοχής όρων εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο οποίο αναφέρεται ότι προηγείται η εξόφληση των παλαιότερων υποχρεώσεων και έπονται οι νεότερες, εκτός αν:

¹⁴ Στην ηλεκτρονική διεύθυνση ecfin-greece-data@ec.europa.eu

- α) πρέπει να προηγηθούν οφειλές που αφορούν έκτακτες και επείγουσες ανάγκες,
- β) υπάρχουν προσφυγές εναντίον των ΟΤΑ, οι οποίες αν δεν εξοφληθούν, θα αυξήσουν το κόστος
- γ) υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις που προβλέπουν ποινές και πρόστιμα, όπως τόκοι υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης των οφειλών.
- δ) οφειλές από την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (Υδρευση & Αποχέτευση, Ηλεκτρική Ενέργεια, Φυσικό Αέριο)¹⁵.

Τότε μόνο, μπορεί να παρακαμφθεί η χρονολογική σειρά και να προηγηθούν οι πιο πρόσφατες οφειλές.

Όλα τα παραπάνω θα φυλάσσονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των ΟΤΑ, διότι, δύναται να διενεργούνται επιθεωρήσεις σε όσους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης έχουν τις μεγαλύτερες ληξιπρόθεσμες οφειλές. Τηρείται επίσης από τους φορείς μητρώο ανάληψης υποχρεώσεων. Οι έλεγχοι θα ασχοληθούν κυρίως με τους φορείς που κατέχουν το 75% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (Γιωγγαράς, 2011, σ. 21).

Παράλληλα, δόθηκε και η δυνατότητα εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και στα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ (με την αριθμ. 20678/ΕΓΚ.10/22/05/2013 εγκύκλιο). Οι προϋποθέσεις της επιχορήγησης, η διαδικασία της αξιολόγησης και οι υποχρεώσεις των φορέων είναι ακριβώς οι ίδιες που περιεγράφηκαν παραπάνω για τους ΟΤΑ.

Να σημειώσουμε ότι οι ΟΤΑ έλαβαν ως πρώτη χρηματοδότηση το ποσό των 840 εκατ. ευρώ και ξεκίνησαν να πληρώνουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους το Μάρτιο του 2013. Οι καθυστερήσεις αυτές οφείλονταν στην απαραίτητη έγκριση και αναμόρφωση των προϋπολογισμών τους, ως

¹⁵ Προστέθηκε αργότερα αυτή η δυνατότητα με την αριθμ.2/65795/ΔΠΓΚ/2013 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 1669 Β/05-07-2013)

νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Συνολικά, χρηματοδοτήθηκαν για το 70% των οφειλών τους με 1,1 δις και εξοφλήσαν το 58% των ληξιπρόθεσμων οφειλών. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2014, σσ. 134-135)

Εν συνεχεία, με τις αριθμ.2/18211/ΔΠΓΚ/26-02-2014 και αριθμ.2/73317/ΔΠΓΚ/22-10-2014 αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών η προθεσμία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΦΓΚ που χρηματοδοτήθηκαν για τον σκοπό αυτό, παρατάθηκε έως τις 30-06-2014 και 31-12-2014 αντίστοιχα.

6.1.2 2^ο πρόγραμμα επιχορήγησης

Στη Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, προβλέπεται επιπλέον χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ για τις πληρωμές των επιστροφών φόρων, των αιτήσεων συνταξιοδότησης που βρίσκονται σε εκκρεμότητα, αλλά και για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΓΚ προς τρίτους (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2017, σ. 121).

Το νέο πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2016 και θα ολοκληρωθεί μέσα στη διετία 2016-2017. Το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε τις απαραίτητες οδηγίες και εγκυκλίους, όπου περιγράφει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν όσοι επιχορηγηθούν, τη διαδικασία της χρηματοδότησης που θα ακολουθηθεί, τη διαδικασία της επιστροφής των ποσών που δεν θα χρησιμοποιηθούν, τα υποδείγματα που θα συμπληρωθούν από τους εμπλεκόμενους φορείς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια τόσο για τους Φορείς Κεντρικής Διοίκησης όσο και για τους λοιπούς φορείς της ΓΚ.

Θα περιγράφει συνοπτικά, η διαδικασία για τους ΟΤΑ που ανήκουν στους λοιπούς φορείς της ΓΚ με την αριθμ.2/57103/ΔΠΓΚ/16 (ΦΕΚ 1932/Β/29-06-2016) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Βασικές προϋποθέσεις για να δοθεί επιχορήγηση στους ΟΤΑ ήταν οι εξής: i) να έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, στον υποτομέα S1313 «Τοπική Αυτοδιοίκηση», ii) το ποσό της επιχορήγησης που θα ζητήσουν να μην είναι μεγαλύτερο από το ποσό που έχει καταχωρηθεί στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ, στις 30-04-2016, στα πλαίσια τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων, iii) να έχουν ορίσει προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4270/2014, iv) να τηρείται στην υπηρεσία τους λειτουργικό Μητρώο Δεσμεύσεων, v) να έχουν υποβάλει Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης (ΟΠΔ)¹⁶, vi) να έχουν καταχωρήσει τα στοιχεία στην ειδική ηλεκτρονική πύλη, vii) να κοινοποιούνται στο ΓΛΚ και viii) να παρακολουθεί το Υπουργείο Εσωτερικών και οι οικονομικές υπηρεσίες των ΟΤΑ την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στην συνέχεια, οι ΟΤΑ οριστικοποιούν το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους και καταρτίζουν αναλυτική κατάσταση με τις υποχρεώσεις τους (με χρονολογική σειρά). Η κατάσταση αυτή φυλάσσεται για επιδεικνύεται στα ελεγκτικά όργανα του ΓΛΚ.

Οι Προϊστάμενοι των Οικονομικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ, υποβάλλουν τεκμηριωμένο αίτημα επιχορήγησης στη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ, στο οποίο αναφέρουν αναλυτικά, σε αιτιολογική έκθεση την εξέλιξη της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, τους λόγους που δημιουργήθηκαν, τις ενέργειες που έχουν δρομολογήσει για να μην συσσωρευτούν νέες

¹⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 4Ε του ν. 4111/2013 στα ΟΠΔ συνοψίζονται τα ετήσια οικονομικά στοιχεία των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων.

ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και για ποιο λόγο δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από ιδίους πόρους (εγγεγραμμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού τους ή από τα ταμειακά τους διαθέσιμα). Το συνολικό ποσό του αιτήματός τους θα πρέπει να συμφωνεί με τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία που υποβάλλουν στο ΓΛΚ. Τέλος, ο ΠΟΥ βεβαιώνει εγγράφως ότι δεσμεύεται να εφαρμόζει τις διατάξεις περί αναλήψεων υποχρέωσης, να μην δημιουργήσει νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και ότι θα συμμορφωθεί σε τυχόν συστάσεις των ελεγκτικών οργάνων του ΓΛΚ για την ορθή τήρηση του Μητρώου.

Στη συνέχεια, η ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ ελέγχει τα αιτήματα των ΟΤΑ, τα αξιολογεί, συντάσσει χρονοδιάγραμμα απορρόφησης της χρηματοδότησης και τα υποβάλλει στο ΓΛΚ. Στην αξιολόγηση που θα κάνει το ΥΠΕΣ θα λάβει υπόψη το βαθμό ανταπόκρισης των ΟΤΑ στην αποστολή των μηνιαίων στοιχείων, αν τα στοιχεία που στέλνουν είναι ορθά και αξιόπιστα, αν τηρούν οι ΟΤΑ λειτουργικό Μητρώο Δεσμεύσεων, πως εξελίσσονται οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους την τελευταία πενταετία, ποιοι είναι οι πιο συχνοί λόγοι που συσσωρεύονται ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ποιες προσπάθειες έχουν γίνει για την αποφυγή τους και τέλος, αν πραγματοποίησε ελέγχους η αρμόδια Διεύθυνση του ΓΛΚ και ποια ήταν τα αποτελέσματα των ελέγχων (Θεοδώρου, 2015, σσ. 50-51).

Το ΓΛΚ, με τη σειρά του, κάνει τους απαραίτητους ελέγχους, αξιολογεί τον χρηματοδοτικό προγραμματισμό και τις επικρατούσες δημοσιονομικές συνθήκες και αν εγκρίνει την επιχορήγηση, μεταφέρει τις πιστώσεις στον προϋπολογισμό του ΥΠΕΣ. Το Εσωτερικών, εκδίδει υπουργική απόφαση επιχορήγησης στους ΟΤΑ, οι οποίοι, αναμορφώνουν τον προϋπολογισμό τους με το ποσό της επιχορήγησης που έλαβαν.

Οι ΟΤΑ που έλαβαν επιχορήγηση, προβαίνουν σε εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους ξεκινώντας από τις παλαιότερες. Η σειρά

μπορεί να παρακαμφθεί (ανατροπή της αρχής FIFO) μόνο στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν υπάρχουν εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις,
 - β) όταν η καθυστέρηση της πληρωμής επισύρει πρόστιμα, ποινές, επιβολή τόκων υπερημερίας,
 - γ) όταν πρέπει να αντιμετωπιστούν επείγουσες/έκτακτες ανάγκες,
 - δ) όταν δεν συγκεντρώνονται όλα τα απαραίτητα, εκ του νόμου δικαιολογητικά για την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση της δαπάνης με υπαιτιότητα των δικαιούχων και
 - ε) όταν υπάρχει κώλυμα νομιμότητας για την εξόφληση της δαπάνης
- Η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του συγκεκριμένου προγράμματος ολοκληρώνεται, μετά την παράταση που δόθηκε στις 31-12-2018.

Τα ποσά της επιχορήγησης που δεν κατάφεραν να χρησιμοποιηθούν από τους ΟΤΑ μεταφέρονται στον κρατικό προϋπολογισμό.

6.1.3 Απολογισμός του 2ου προγράμματος

Λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης του ΕΣ (Έκθεση, 2018, σ. 26), συμπεραίνουμε ότι το πρόγραμμα είχε σκοπό να τονώσει τη ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας μετά την επιβολή των cash controls, αλλά αποδείχθηκε ότι δεν είχαν ωριμάσει οι συνθήκες για την επιβολή του. Το γεγονός ότι τα χρονικά περιθώρια της εφαρμογής του ήταν πιεστικά, δεν υλοποιήθηκε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκκαθάρισης που θα έδινε τη δυνατότητα σε έναν ανεξάρτητο ελεγκτή να διερευνήσει ποιες ληξιπρόθεσμες οφειλές λογίζονται ως έγκυρες, ποιες είναι υπό αμφισβήτηση και ποιες έπρεπε να μην θεωρηθούν ληξιπρόθεσμες. Το έργο αυτό, το

ανέλαβαν οι φορείς και έπρεπε να το ολοκληρώσουν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Αναλυτικότερα, οι ΟΤΑ, κατά τη διαδικασία εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, συμψήφιζαν, τυχόν οφειλές των δικαιούχων προς το Δημόσιο ή τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, (Άρθρα 80, 90 του ν. 4446/2016 και η αριθμ.2/56489/0026/21-07-2017 εγκύκλιος του ΓΛΚ) και το υπόλοιπο ποσό πιστώνονταν στους δικαιούχους, χωρίς όμως να έχει προβλεφθεί η ανατροφοδότηση, μέσω των πληροφοριακών συστημάτων από τους ΟΤΑ, για το ύψος των συμψηφισμών που πραγματοποιούσαν.

Επίσης, δεν εξακριβώθηκε, κατά πόσο κάποιοι φορείς, είχαν τη δυνατότητα να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις με ιδίους πόρους, χωρίς να λάβουν χρηματοδότηση, διότι το πρόγραμμα απευθυνόταν αποκλειστικά, σε όσους φορείς αδυνατούσαν να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους λόγω μειωμένης ρευστότητας.

Τέλος, δεν δόθηκε η δυνατότητα να εξακριβωθούν ποιες είναι οι πραγματικές αιτίες που δημιουργούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες θα έπρεπε να αντιμετωπιστούν για να μην παράγουν νέες.

Το ΕΣ κατέληξε ότι θα πρέπει να στοχεύσουμε σε μεταρρυθμίσεις που θα αντιμετωπίζουν νομικές και διοικητικές αιτίες δημιουργίας ληξιπρόθεσμων οφειλών.

6.1.4 3^ο πρόγραμμα επιχορήγησης

Τον Αύγουστο του 2020, οι Δήμοι και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των Δήμων επιχορηγήθηκαν, εκ νέου, με το ποσό των 120 εκατ. ευρώ για να εξοφλήσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους προς τρίτους. Το ΥΠΟΙΚ εξέδωσε τις απαραίτητες αποφάσεις (την αριθμ.2/31648/ΔΠΓΚ/03-08-20 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπως

τροποποιήθηκε με τις 2/35908/ΔΠΓΚ/25-09-2020, 2/77845/ΔΠΓΚ/30/11/2020, 2/132763/ΔΠΓΚ/28-12-2020 αποφάσεις), στις οποίες έδωσε αναλυτικές οδηγίες για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για όσους λάβουν επιχορηγήσεις, τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί έως την σταδιακή μεταφορά των πιστώσεων, τις υποχρεώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και των ΟΤΑ, πριν και μετά την επιχορήγηση, καθώς και τους τυποποιημένους πίνακες που πρέπει να συμπληρώσουν όσοι ενδιαφέρονται να λάβουν επιχορήγηση.

Πιο συγκεκριμένα, οι ΟΤΑ θα πρέπει να κοινοποιούν στο ΓΛΚ, τα μηνιαία οικονομικά τους στοιχεία και τα στοιχεία του Μητρώου δεσμεύσεων που καταχωρούν στη βάση δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠΕΣ (Κόμβος Διαλειτουργικότητας) και να έχουν υποβάλλει, στο Παρατηρητήριο της Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, για έγκριση, τον πίνακα στοχοθεσίας 2020 (ΟΠΔ), στον οποίο περιλαμβάνονται οι μηνιαίοι και τριμηνιαίοι στόχοι των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 70 του ν. 4270/2014.

Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά στοιχεία των ΟΤΑ, αξιολογεί ποιοι φορείς θα χρηματοδοτηθούν για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και στέλνει στο ΓΛΚ την πρότασή της, συνοδευόμενη με μια αναλυτική κατάσταση που περιλαμβάνει τους δικαιούχους και το προτεινόμενο ποσό της επιχορήγησης, το οποίο θα πρέπει να ίσο ή μικρότερο με το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που είχε διαμορφωθεί στις 30-06-2020¹⁷.

Το ΓΛΚ, εξετάζει την πρόταση χρηματοδότησης, με γνώμονα τις επικρατούσες δημοσιονομικές συνθήκες και αν την εγκρίνει μεταφέρει τις

¹⁷ Δηλαδή λίγο πριν την έναρξη του προγράμματος χρηματοδότησης, Αύγουστος 2020

πιστώσεις στον προϋπολογισμό του ΥΠΕΣ (δύναται η μεταφορά των πιστώσεων να γίνεται και σταδιακά).

Το ΥΠΕΣ εκδίδει την υπουργική απόφαση επιχορήγησης με δικαιούχους τους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να γίνεται ανακατανομή μεταξύ των τελικών ποσών των δικαιούχων, όταν προκύπτει άμεση ανάγκη εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για κάποιους δικαιούχους.

Οι ΟΤΑ, αναμορφώνουν τους προϋπολογισμούς τους, όταν λάβουν την επιχορήγηση και δεν επιτρέπεται να γράψουν πρόσθετες πιστώσεις στο σκέλος των δαπανών, πλην των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που αφορούν *«Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων»* και *«Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού»* σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων. Μ' αυτό τον τρόπο θέλουν να διασφαλιστεί ότι η επιχορήγηση θα διατεθεί αποκλειστικά για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Στη συνέχεια, υποβάλλουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΣ και εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους με αύξουσα χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από τις παλαιότερες. Μπορούν να παρακάμψουν τη σειρά εξόφλησης μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. Γ5 της αριθμ.2/31648/ΔΠΓΚ/20 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (π.χ. αφορούν εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις, προβλέπονται τόκοι υπερημερίας, υπάρχουν κωλύματα νομιμότητας, είναι επείγουσες).

Ακολούθως, η αρμόδια Γενική Διεύθυνση του ΥΠΕΣ, ενημερώνει το ΓΛΚ αποστέλλοντας συγκεντρωτικά στοιχεία για το ύψος της επιχορήγησης που έλαβαν οι ΟΤΑ, τις πληρωμές που πραγματοποίησαν και πως διαμορφώνεται τώρα το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Μετά από αρκετές παρατάσεις που πήρε το 3^ο πρόγραμμα επιχορήγησης, η καταληκτική ημερομηνία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της συγκεκριμένης χρηματοδότησης ορίστηκε στις 31-03-2021.

Τα ποσά της επιχορήγησης που δεν θα αναλωθούν επιστρέφονται και εμφανίζονται ως έσοδα, στον κρατικό προϋπολογισμό. Συγκεκριμένα, για τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, η επιστροφή της επιχορήγησης θα κατατεθεί σε τραπεζικό λογαριασμό που θα ορίσει η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΣ.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι οι φορείς που επιχορηγήθηκαν, θα τους παρακρατηθεί τμηματικά, από το οικονομικό έτος 2022 έως το έτος 2027, το εξήντα τοις εκατό (60%) της επιχορήγησης που έλαβαν, μέσα από τη μηνιαία κατανομή των πόρων που εισπράττουν από τη διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010.

6.1.5 4^ο πρόγραμμα επιχορήγησης

Τον Απρίλιο του οικονομικού έτους 2021 ξεκίνησε νέο πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των Δήμων, των Περιφερειών και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, με το οποίο θα επιχορηγηθούν αποκλειστικά για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων με το ποσό των 70 εκατ. ευρώ.

Στην (αριθμ.2/72150/ΔΠΓΚ/21, όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ.2/86651/ΔΠΓΚ/28-06-2021) απόφαση που εξέδωσε ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών περιγράφονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν όπως και στην προηγούμενη απόφαση του 3^{ου} προγράμματος χρηματοδότησης, με τις εξής αλλαγές.

Οι ΟΤΑ να έχουν υποβάλλει, στο Παρατηρητήριο της Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, για έγκριση, τον πίνακα στοχοθεσίας 2021 (ΟΠΔ) και το προτεινόμενο ποσό της επιχορήγησης θα πρέπει να ίσο ή μικρότερο με το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που είχε διαμορφωθεί στις 31-03-2021.

Επιπλέον, δόθηκε η δυνατότητα στους ΟΤΑ που λάβαν χρηματοδότηση τα έτη 2020 και 2021 (συμμετείχαν στο 3^ο και στο 4^ο πρόγραμμα χρηματοδότησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων) να έχουν ολοκληρώσει την αποπληρωμή τους¹⁸, δηλαδή να μην εμφανίζονται στο Μητρώο Δεσμεύσεων ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις με δική τους υπαιτιότητα, τότε, δεν τους γίνεται παρακράτηση του τριάντα τοις εκατό¹⁹ (30%) της επιχορήγησης, για τα έτη 2022-2027. Εξυπακούεται ότι όσοι ΟΤΑ δεν έχουν αποπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους ισχύει το ποσοστό της παρακράτησης.

Καταληκτική ημερομηνία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών του 4^{ου} προγράμματος, ορίστηκε η 31^η Ιουλίου του έτους 2021.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι αυτή ήταν η δεύτερη φορά που προβλέπονταν στους ΟΤΑ να επιστρέψουν το ποσό της χρηματοδότησης που τους χορηγήθηκε. Η πρώτη ήταν με το ν. 4071/2012 (παρ. 6 του πρώτου άρθρου), που προέβλεπε ότι τα ποσά με τα οποία επιχορηγήθηκαν οι Δήμοι για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που είχαν δημιουργηθεί έως την 31^η Δεκεμβρίου 2011, παρακρατούνται για χρονικό διάστημα τριών (3) έως πέντε (5) ετών από τα προβλεπόμενα έσοδα του άρθρου 27 του ν. 3756/2009²⁰ και για τυχόν υπόλοιπα από τους ΚΑΠ του

¹⁸ Ο έλεγχος της αποπληρωμής γίνεται από την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΣ

¹⁹ Με το άρθρο 65 του ν. 4915/2022, το ποσοστό της παρακράτησης μειώθηκε από εξήντα (60%) σε τριάντα (30%) τοις εκατό (ΦΕΚ 63 Α)

²⁰ Έσοδα υπέρ των Δήμων ύψους 1.711 εκατ. ευρώ που θα εισπράξουν με την έκδοση ομολόγων σε οκτώ (8) ετήσιες ισόποσες δόσεις και αφορούν τη χρονική περίοδο που θεσμοθετήθηκαν οι ΚΑΠ έως το 2008.

άρθρου 259 του ν. 3852/2010. Κάτι αντίστοιχο, δεν προβλέφθηκε για τους υπόλοιπους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (Θεοδώρου, 2015, σ. 47). Στη συνέχεια προβλέφθηκε (με την παρ.1 του άρθρου 20 του ν. 4147/2013) η ανωτέρω παρακράτηση να μεταφέρεται στο Πρόγραμμα «ΑΚΣΙΑ» και να κατατίθενται σε λογαριασμό του «Αυτοδιοίκηση-Κοινωνική Συνοχή-Ισορροπη Ανάπτυξη» στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τελικά με την παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4257/2014, τα ποσά αυτά έπαψαν και παρακρατούνται και αποδίδονται στους Δήμους (12471/29-05-2014 εγκύκλιος του ΥΠΕΣ).

6.2 Μηχανισμός αποτροπής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για τους ΟΤΑ

Τα προγράμματα χρηματοδότησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, συμπληρώνονται από έναν νέο μηχανισμό αποτροπής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, με τον οποίο προβλέπεται, να **δεσμεύεται ένα ελάχιστο σταθερό ποσό ταμειακών διαθεσίμων** για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2022, σ. 129).

Από το 2012 έως το 2020 (Αιτιολογική έκθεση του ν. 4714, 2020, σ. 55), έγινε μια προσπάθεια να εξυγιανθούν οι ΟΤΑ, να μειωθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους και να ενισχυθεί η ρευστότητά τους. Για το ανωτέρω διάστημα, χρηματοδοτήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό, γι' αυτό το σκοπό, με το ποσό των 1.329 εκατ. ευρώ, χωρίς όμως να έχουν καταφέρει να εξοφλήσουν πλήρως τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Το Δεκέμβριο του 2012 το ύψος των ληξιπρόθεσμων των ΟΤΑ ήταν 1.176 εκατ. ευρώ και τον Απρίλιο του 2020, σύμφωνα με το μηνιαίο δελτίο των στοιχείων

της ΓΚ, ήταν 247 εκατ. ευρώ, που σημαίνει ότι συνεχίζονταν η συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο ύψος των 400 εκατ. ευρώ.

Η συνεχόμενη συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων οφείλεται κυρίως, στην έλλειψη ρευστότητας για κάποιους Δήμους/Περιφέρειες, στην υπαιτιότητα των δικαιούχων που δεν προσκομίζουν τα εκ του νόμου δικαιολογητικά και σε διοικητικούς λόγους. Ο νέος μηχανισμός έρχεται για να θεραπεύσει κυρίως τις διοικητικές αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων, διότι έχει διαπιστωθεί ότι στο εξήντα τοις εκατό (60%) των περιπτώσεων, η καθυστέρηση οφείλεται σε καθυστερήσεις κατά το στάδιο ελέγχου και εκκαθάρισης των δαπανών και στη λάθος εφαρμογή των δημοσιολογιστικών διατάξεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, εύρωστοι οικονομικά Δήμοι και Περιφέρειες, εμφανίζουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Επιπλέον, μ' αυτό τον τρόπο τα ταμειακά διαθέσιμα διατίθενται αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό.

Με το ν. 4714/2020 (άρθρο 107) θεσπίζεται ένας νέος μηχανισμός αποτροπής συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που θα λειτουργεί ως εξής:

Στο ΤΠΔ, συστήνεται, για κάθε Δήμο και Περιφέρεια, ειδικός λογαριασμός κάλυψης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους και χρησιμοποιείται κάθε φορά που συσσωρεύονται ληξιπρόθεσμες οφειλές. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες, ενημερώνουν ανά τρίμηνο, το ΥΠΕΣ για το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και τους λόγους για τους οποίους έχει καθυστερήσει η εξόφληση. Στη συνέχεια καταθέτουν στον ειδικό λογαριασμό το ποσό που απαιτείται, από τα ταμειακά τους διαθέσιμα, ώστε το υπόλοιπο στο λογαριασμό του ΤΠΔ να ισούται με το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, αφού πρώτα αφαιρεθούν οι δαπάνες που παραμένουν ανεξόφλητες με υπαιτιότητα του δικαιούχου ή εκκρεμεί η εκταμίευση του ποσού της χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα (π.χ.

Πράσινο Ταμείο, Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, Πρόγραμμα Υπουργείου Εσωτερικών), ή έχουν εξοφληθεί αλλά δεν έχουν εκδοθεί τα συμψηφιστικά εντάλματα για να γίνει η λογιστική τακτοποίηση ή είναι υπό δικαστική διεκδίκηση.

Εάν, κατά τον ειδικό έλεγχο που είναι υποχρεωμένο να κάνει το Υπουργείο Εσωτερικών, σε τριάντα μέρες μετά τη λήξη του τριμήνου, διαπιστωθεί ότι το ισοζύγιο του υπολοίπου του ειδικού λογαριασμού είναι αρνητικό, τότε παρακρατείτε από την επόμενη μηνιαία επιχορήγηση των ΟΤΑ, μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) που αφορούν λειτουργικές και λοιπές δαπάνες, το ποσό τους ελλείμματος και κατατίθεται στον ειδικό λογαριασμό του ΤΠΔ. Στην αντίθετη περίπτωση, αν το ισοζύγιο του λογαριασμού είναι θετικό, τότε το ποσό αποδεσμεύεται και μεταφέρεται στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχο Δήμου ή της Περιφέρειας.

Στην πρώτη εφαρμογή της ανωτέρω διαδικασίας, το ποσό της παρακράτησης από τους ΚΑΠ, δεν πρέπει να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%), από το ένα δωδέκατο (1/12) της ετήσιας επιχορήγησης που δικαιούται ο Δήμος ή η Περιφέρεια από τους ΚΑΠ (παρ. 3 του άρθρου 107 του ν. 4714/2020).

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που δημιουργούνται από τις 31-12-20 και εφεξής.

6.3 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ-Συμπεράσματα

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ από το 2010 έως το 2022 εμφανίζεται στον Πίνακα 2, συνεκτιμώντας και τις χρηματοδοτήσεις που πήραν από την Κεντρική Διοίκηση για να εκκαθαρίσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (Πίνακας 3). Στον Πίνακα 4 εμφανίζονται οι πληρωμές που έκανε η Τοπική Αυτοδιοίκηση με τα χρήματα

που έλαβε και αποτυπώνει τη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

Τα έτη 2011-2012 τα ληξιπρόθεσμα των ΟΤΑ ξεπερνούσαν το ένα δισεκατομμύριο, ενώ τα έτη 2021-2022 παρουσίασαν διαχρονικά τα χαμηλότερα ποσά ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Η επίδραση του πρώτου προγράμματος χρηματοδότησης φάνηκε στα τέλη του έτους 2013 διότι υπήρξαν γεγονότα που καθυστέρησαν ή επιβράδυναν στον ρυθμό απορρόφησης των χρηματοδοτήσεων, όπως το γεγονός ότι δεν είχαν προλάβει να εγκριθούν οι προϋπολογισμοί σε κάποιους ΟΤΑ, οι οποίοι στη συνέχεια έπρεπε να αναμορφωθούν, να λάβουν την επιχορήγηση και να ξεκινήσουν να πληρώνουν. Τελικά, η πρώτη χρηματοδότηση των ΟΤΑ ξεκίνησε το Μάρτιο του 2013. Προβλήματα παρουσιάστηκαν στη συνέχεια και στο στάδιο της εξόφλησης, όπου οι ΟΤΑ έπρεπε να διαχειριστούν ένα μεγάλο πλήθος εργασιών, χωρίς να έχουν το απαραίτητο προσωπικό, αλλά και κάποια άλλα ζητήματα που αντιμετωπίστηκαν με θεσμικές και κανονιστικές παρεμβάσεις. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2014, p. 134)

Το έτος 2015, παρατηρούμε μια αύξηση των ληξιπρόθεσμων και αυτό εξηγείται, διότι εκεί τη χρονική περίοδο εφαρμόστηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι (capital controls) στη χώρα, καθορίστηκαν όρια στις αναλήψεις μετρητών, με αποτέλεσμα να υπάρχει περιορισμός ρευστότητας και ως επακόλουθο να περιοριστούν οι πληρωμές και να αυξηθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (Αιτιολογική έκθεση του ν. 4549, 2018).

Πρέπει να επισημάνουμε ότι από το έτος 2019 και μετά, μειώθηκε περαιτέρω το ύψος των ληξιπρόθεσμων γιατί επέδρασαν θετικά οι προσαρμογές που εφαρμόστηκαν και αφαιρούσαν την καταγραφή των ληξιπρόθεσμων σε **καθαρή βάση**.

Τέλος, να σημειώσουμε ότι η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων, είτε γίνει με τη βοήθεια χρηματοδότησης, είτε γίνει πληρωμή από ιδίους πόρους των ΟΤΑ, είναι ουδέτερη στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης (σύμφωνα με την μεθοδολογία ESA 95). Και αυτό γιατί, στην πρώτη περίπτωση, η πληρωμή αποτελεί δαπάνη για τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά αποτελεί παράλληλα έσοδο και δαπάνη για τους φορείς και ταυτόχρονα εμφανίζονται μειωμένες οι απλήρωτες υποχρεώσεις τους (μείωση του αποθέματος) και στη δεύτερη περίπτωση, αυξάνεται η δαπάνη αλλά μειώνονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις τους. (Αιτιολογική έκθεση του ν. 4263, 2014, σ. 19).

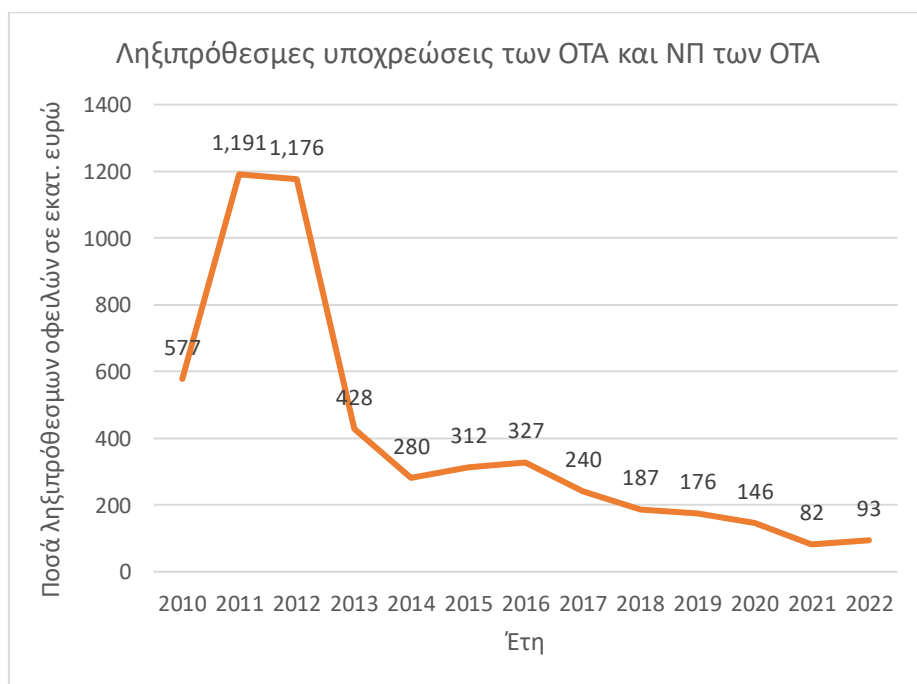
Πίνακας 2 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ την περίοδο 2010-2022

ΕΞΕΛΙΞΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ													
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)													
Έτη	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ΟΤΑ και ΝΠ των ΟΤΑ	577	1.191	1.176	428	280	312	327	240	187	176	146	82	93

* τα έτη 2019-2022 εφαρμόστηκαν οι προσαρμογές

Πηγή: www.minfin.gr

Γράφημα 1: Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ τα έτη 2010-2022

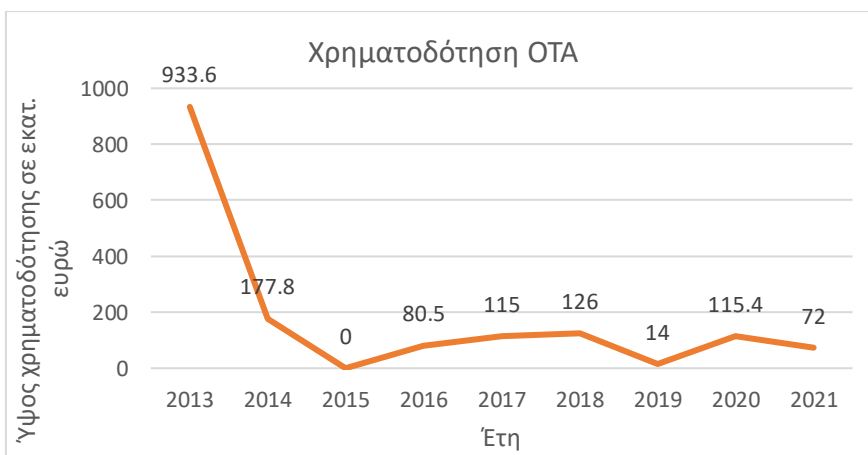
Πηγή: επεξεργασία από την ίδια

Πίνακας 3 Χρηματοδότηση ΟΤΑ από το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών

Χρηματοδότηση ΟΤΑ από το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών (σε εκατ. ευρώ)									
Έτη	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΟΤΑ)	933,6	177,8	0	80,5	115	126	14	115,4	72
το 2019 επιστράφηκαν 24 εκατ. ευρώ από τη χρηματοδότηση									

Πηγή: www.minfin.gr

Γράφημα 2 : Χρηματοδότηση ΟΤΑ τα έτη 2013-2021

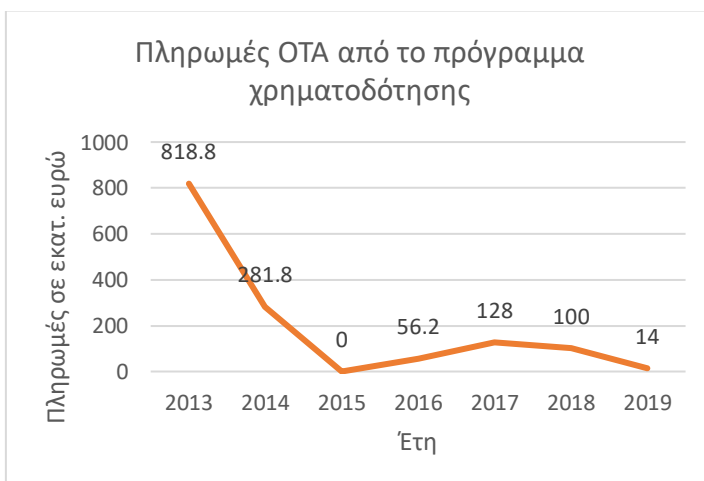
Πηγή: επεξεργασία από την ίδια

Πίνακας 4 Πληρωμές των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από το πρόγραμμα χρηματοδότησης των ΟΤΑ

Πληρωμές από το πρόγραμμα Χρηματοδότησης των ΟΤΑ εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών (σε εκατ. ευρώ)							
Έτη	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΟΤΑ)	818,8	281,8	0	56,2	128	100	14

Πηγή: www.minfin.gr

Γράφημα 3: Πληρωμές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ τα έτη 2013-2019

Πηγή: επεξεργασία από την ίδια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΡΙ

7.1 Βασικές έννοιες

Με το νόμο 4152/2013, ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές

*συναλλαγές», για να μπορέσει να λειτουργήσει απρόσκοπτα η αγορά και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, εμπορική συναλλαγή, είναι αυτή που ορίζεται στην υποπαράγραφο Ζ.3. του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013, «Εμπορική συναλλαγή»: *κάθε συναλλαγή μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίων αρχών, η οποία συνεπάγεται την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής.**

Η Διεύθυνση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων του ΓΛΚ (άρθρο 49 του ΠΔ 142/2017), είναι αρμόδια για την παρακολούθηση όχι μόνο των πληρωμών της Γενικής Κυβέρνησης, αλλά και **της μέσης διάρκειας του χρόνου αποπληρωμής τους, με την έκδοση του κύριου δείκτη επίδοσης (ΚΡΙ)**. Επιπλέον, εισηγείται και προτείνει μέτρα, όταν υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές των προμηθευτών από το Δημόσιο.

Όταν σε μια εμπορική συναλλαγή, στην οποία οφειλέτης είναι το Δημόσιο και δανειστής ένας προμηθευτής ή μια επιχείρηση, τότε ο δανειστής, δικαιούται νόμιμο τόκο υπερημερίας, επί του καθαρού ποσού της πληρωμής (συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ) καθώς και έξοδα είσπραξης (π.χ. αποζημίωση ύψους σαράντα ευρώ) όταν, ο ίδιος έχει εκπληρώσει όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις έναντι του Δημοσίου και ο τελευταίος, έχει καθυστερήσει την πληρωμή του προμηθευτή με δική του υπαιτιότητα. Η προθεσμία πληρωμής δε πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές μέρες, από τη στιγμή που ο οφειλέτης έχει παραλάβει το τιμολόγιο ή τα αγαθά/τις υπηρεσίες ή κάποιο άλλο ισοδύναμο έγγραφο.

Προκειμένου να μπορέσει να ελεγχθεί η ανωτέρω υποχρέωση του Δημοσίου έναντι των προμηθευτών, παρακολουθείται σε τριμηνιαία βάση ο δείκτης ΚΡΙ.

Ορισμοί: (εγκύκλιος 2/47972/0026/15-06-2018 με τις τροποποιήσεις της 2/88681/0026/04-12-2018 εγκυκλίου)

Κύριος δείκτης αποδοτικότητας KPI (Key Performance Indicator) : είναι ένας αριθμοδείκτης που παρακολουθεί τις καθυστερήσεις στις πληρωμές των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και υπολογίζει τη μέση διάρκεια πληρωμής των εμπορικών συναλλαγών σε ημέρες.

Διάρκεια LPD (Late Payment Directive) : οι πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών θα πρέπει να πραγματοποιούνται μέσα σε τριάντα ημέρες (και σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν μια δημόσια αρχή ασκεί οικονομική δραστηριότητα εμπορικής ή βιομηχανικής φύσεως ή όταν ένα νομικό πρόσωπο παρέχει υγειονομική μέριμνα, όπως ο ΕΟΠΥΥ, η πληρωμή μπορεί να οριστεί στις εξήντα (60) ημέρες). Οι τριάντα αυτές ημέρες ορίζονται ως “διάρκεια LPD” και καθορίζουν τον υπολογισμό της καταληκτικής ημερομηνίας που πρέπει να γίνει η πληρωμή. Η διάρκεια LPD μπορεί να αλλάξει, αν συμφωνηθεί διαφορετικά από τους συμβαλλόμενους (European Union n.d).

Κριτήριο Δοκιμασίας: είναι η ανώτερη τιμή (τιμή στόχος) που ορίζει μια δημόσια αρχή για την τιμή του δείκτη KPI και λαμβάνει την προκαθορισμένη τιμή 29.

Ημερομηνία Δοκιμασίας (T): Είναι η τελευταία μέρα κάθε τριμήνου του έτους (31 Μαρτίου, 30 Ιουνίου, 30 Σεπτεμβρίου, 31 Δεκεμβρίου) που παράγεται ο δείκτης KPI.

Ημερομηνία ισχύος για τις εμπορικές συναλλαγές: για τους ΟΤΑ ο υπολογισμός του δείκτη ξεκινά από την 01-01-2019.

Τα χρηματικά εντάλματα στο τέλος του κάθε τριμήνου μπορεί να βρίσκονται στις εξής καταστάσεις:

- να είναι εξοφλημένα [A],
- να έχουν απορριφθεί [B] (π.χ. να έχουν ελλιπή δικαιολογητικά, τα οποία αν προσκομισθούν θα πληρωθούν, διαφορετικά θα ακυρωθούν στο τέλος του έτους),
- να έχουν ακυρωθεί [C] (π.χ. λόγω κάποιου λάθους ή λόγω λήξης του οικονομικού έτους, ή
- να βρίσκονται σε εκκρεμή κατάσταση [D] (π.χ. δεν έχουν ολοκληρωθεί όλα τα στάδια έως την εξόφλησή τους.

Για τον υπολογισμό του δείκτη KPI λαμβάνονται υπόψη, μόνο τα εντάλματα που είναι εξοφλημένα ή ακυρωμένα, ενώ σωρευτικά, στο τέλος του έτους λαμβάνονται υπόψη και τα εντάλματα που έχουν απορριφθεί και είναι ληξιπρόθεσμα και τα εντάλματα που είναι σε εκκρεμότητα και είναι ληξιπρόθεσμα.

Ο δείκτης μετρά τον αριθμό των ημερών που χρειάζονται κατά μέσο όρο για την πληρωμή των ενταλμάτων που εκδόθηκαν στο τρίμηνο αναφορά ή συγκεντρωτικά στο τέλος του έτους.

Ο υπολογισμός του δείκτη εμφανίζεται σχηματικά στον παρακάτω Πίνακα 5

Πίνακας 5: Υπολογισμός δείκτη KPI

KPI =	Σύνολο Διάρκειας Εξοφλημένων (A)	+	Σύνολο Διάρκειας Απορριπτόμενων & Ληξιπρόθεσμων (B1)	+	Σύνολο Διάρκειας Ακυρωμένων (C)	+	Σύνολο Διάρκειας Σε εκκρεμότητα & Ληξιπρόθεσμων (D1)
	Πλήθος Εξοφλημένων Ενταλμάτων	+	Πλήθος Απορριπτόμενων & Ληξιπρόθεσμων Ενταλμάτων	+	Πλήθος Ακυρωμένων Ενταλμάτων	+	Πλήθος Σε Εκκρεμότητα & Ληξιπρόθεσμων Ενταλμάτων

Πηγή: Παράρτημα Α της εγκυκλίου 2/47972/0026/15-06-2018 του ΓΛΚ

Ο συνολικός χρόνος για την εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων διακρίνεται σε τρία στάδια:

α' στάδιο: ξεκινά από την ημερομηνία δημιουργίας υποχρέωσης (π.χ. ημερομηνία παραλαβής τιμολογίου/αγαθών/υπηρεσιών/εργασιών ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου) μέχρι τη στιγμή που θα υποβάλλουν τα δικαιολογητικά οι αρμόδιες υπηρεσίες (π.χ Διεύθυνση Προμηθειών) στις οικονομικές υπηρεσίες,

β' στάδιο: οι οικονομικές υπηρεσίες παραλαμβάνουν τα δικαιολογητικά, εκκαθαρίζουν τις δαπάνες και εκδίδουν τα χρηματικά εντάλματα,

γ' στάδιο: αφορά το διάστημα που εξοφλείται το χρηματικό ένταλμα και πιστώνονται τα χρήματα στο λογαριασμό του δικαιούχου.

Σύμφωνα με το άρθρο 69Z του ν. 4270/2014 οι προθεσμίες αποστολής δικαιολογητικών δημοσίων δαπανών και δαπανών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, έκδοσης τίτλου πληρωμής και εξόφλησής του, ορίζονται στις τρεις (3) ημέρες για το πρώτο στάδιο, στις είκοσι μια μέρες για το δεύτερο στάδιο και στις πέντε (5) ημέρες για το τρίτο στάδιο. Στο σύνολο, αθροίζονται στις είκοσι εννέα (29) μέρες και είναι η τιμή στόχος που έχει οριστεί στο κριτήριο δοκιμασίας.

Υπολογισμός τόκου υπερημερίας:

Ο τόκος υπερημερίας υπολογίζεται επί του καθαρού ποσού στο δικαιούχο, με βάση το νόμιμο επιτόκιο που εφαρμόζεται από την ΕΚΤ, στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, με μια προσαύξηση οκτώ (8) ποσοστιαίων μονάδων και υπολογίζεται:

A) από την επομένη ημέρα της «ημερομηνίας λήξης προθεσμίας πληρωμής» (στήλη 29 ΜΔ), έως την ημερομηνία πληρωμής, για όλα τα χρηματικά εντάλματα που έχουν εξοφληθεί και

B) από την επομένη ημέρα της «ημερομηνίας λήξης προθεσμίας πληρωμής» (στήλη 29 ΜΔ), έως την τελευταία ημέρα του μήνα αναφοράς, για όλα τα εντάλματα που είναι σε εκκρεμότητα.

Οι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία στον κόμβο διαλειτουργικότητας είναι όσοι περιγράφονται στο άρθρο 41 του ν. 4483/2017 (107/Α).

7.2 Λόγοι που καθυστερούν οι πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών

Καταρχάς, υπάρχει καθυστέρηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, από τη στιγμή που θα συγκεντρωθούν τα δικαιολογητικά εωσότου γίνει η ανάληψη, η εκκαθάριση και η πληρωμή. Οι βασικές αιτίες που συμβάλλουν στην καθυστέρηση των πληρωμών είναι οι εξής: Δεν είναι πλήρως στελεχωμένες οι οικονομικές υπηρεσίες με το απαραίτητο προσωπικό, δεν προσκομίζονται έγκαιρα και με τον πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών στις οικονομικές υπηρεσίες, αλλά και καθυστερήσεις που οφείλονται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή. Επίσης δεν περιλαμβάνονται, λόγω αδυναμίας του συστήματος, τα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής και οι πάγιες προκαταβολές που αφορούν εμπορικές συναλλαγές, οι οποίες θα μείωναν το μέσο όρο του δείκτη KPI, διότι λόγω της φύσης τους εκδίδονται άμεσα.

7.3 Μέτρα που λαμβάνει το ΓΛΚ για την αποτροπή των καθυστερήσεων των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

Η Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΓΛΚ, συντάσσει ετήσια έκθεση (της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4270/2014) με θέμα την πορεία των πληρωμών των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού που απορρέουν από τις εμπορικές συναλλαγές. Στην έκθεση που εξέδωσε τον Οκτώβριο του 2022 (ΓΛΚ, 2022, σσ. 18-19) και αφορούσε την πορεία των κρατικών δαπανών της Κεντρικής Διοίκησης, ως προς το μέρος των πληρωμών που προηγούμενου οικονομικού έτους, αναφέρει τις δράσεις που έχουν αναληφθεί ή που πρόκειται να ολοκληρωθούν μελλοντικά και έχουν ως στόχο τη μείωση του μέσου όρου του δείκτη ΚΡΙ.

Συγκεκριμένα, παρακολουθεί τις επιδόσεις των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και ενημερώνει όσους φαίνεται ότι αποκλίνουν από τους στόχους και την σημαντικότητα να τηρήσουν τις ημερομηνίες που έχουν τεθεί.

Εντοπίζοντας τις αποκλίσεις που εμφανίζουν οι φορείς στα τρία στάδια, που περιγράψαμε παραπάνω (χρονικά ορόσημα της διαδικασίας πληρωμής των δαπανών), υλοποιήθηκαν τα εξής:

Έγινε υποχρεωτική η έκδοση ηλεκτρονικού τιμολογίου στις συναλλαγές του Δημοσίου με τους προμηθευτές, με τις διατάξεις των άρθρων 148 έως 154 του ν. 4601/2019, με τις οποίες ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 για τις δημόσιες συμβάσεις. Ο νέος τρόπος διακίνησης των τιμολογίων θα απλοποιήσει τη διαδικασία και θα μειώσει το χρόνο πληρωμής των δαπανών.

Δρομολογείται η Ηλεκτρονική Διακίνηση Δικαιολογητικών (ΗΔΔ) δαπανών. Με αυτό τον τρόπο θα σταματήσει η μετακίνηση των

δικαιολογητικών σε έγχαρτη μορφή και ουσιαστικά θα εξοικονομηθεί αρκετός χρόνος που απαιτούνταν έως σήμερα. Η διαδικασία βέβαια αυτή είναι σε αρχικό στάδιο, έχει όμως ξεκινήσει να εφαρμόζεται πιλοτικά σε κάποιους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και θα επεκταθεί και στους υπόλοιπους. Λειτουργήσε helpdesk για να ενημερώνει και να δίνει διευκρινίσεις στους φορείς που θα ακολουθήσουν για πρώτη φορά τη διαδικασία. Παρουσιάστηκαν βέβαια και κάποιες καθυστερήσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας, διότι δεν κατάφερε να εκπαιδευτεί το προσωπικό και να προσαρμοστούν εγκαίρως στη νέα διαδικασία οι υπηρεσίες.

7.4 Παρακολούθηση δείκτη KPI στους ΟΤΑ

Οι ΟΤΑ, στις πρώτες δέκα (10) μέρες από τη λήξη των ημερολογιακών τριμήνων, (δηλαδή αρχές Απριλίου, αρχές Ιουλίου, αρχές Οκτωβρίου και αρχές Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους), στέλνουν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΣ, τον παρακάτω Πίνακα 6 συμπληρωμένο με τον αριθμό των ενταλμάτων που εκδόθηκαν, σε τι κατάσταση βρίσκονται (αν είναι εξοφλημένα ή ακυρωμένα), τα ποσά τους, μέσα σε πόσο χρονικό διάστημα εκδόθηκαν και το ποσό των τόκων υπερημερίας που οφείλονται στον προμηθευτή.

Πίνακας 6: Υπόδειγμα που συμπληρώνουν οι ΟΤΑ με στοιχεία τριμήνου και το στέλνουν στη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1					
Φορέας: Ετος Αναφοράς (YYYY): Τρίμηνο Αναφοράς (1,2,3,4):					
	Εξοφλημένα (A) Paid (A)	Απορριπτόμενα & Ληξιπρόθεσμα (B1) Not Approved / Suspended (B1)	Ακυρωμένα (C) Rejected (C)	Σε εκκρεμότητα & Ληξιπρόθεσμα (D1) Pending & Overdue (D1)	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΩΝ & Υπολογισμοί TOTAL OF VALUES & Calculation
Σύνολο Διάρκειας Sum of Durations					
Συνολικό Ποσό Total INT Amount	EUR				
Συνολικό Ποσό Τόκων Total INT Amount	EUR				
Αριθμός Ενταλμάτων Number of PV					
KPI (Επιμέρους Ομάδες Ενταλμάτων) KPI (For PV Group)					
M.O. Ποσού AVG Amount	EUR				
M.O. Τόκων AVG INT Amount	EUR				

Σημείωση: χρησιμοποιώντας τα στοιχεία των γραμμών 1, 2, 3 και 4 εξαγονται τα στοιχεία των γραμμών 5, 6 και 7 για κάθε στήλη αντιστοίχως (γραμμή 5 εξάγεται μέσω γραμμών 1 και 4, γραμμή 6 εξάγεται μέσω γραμμών 2 και 4 και γραμμή 7 εξάγεται μέσω γραμμών 3 και 4).

Πηγή: Παράρτημα Α της εγκυκλίου 2/47972/0026/15-06-2018 του ΓΛΚ

Η ορθότητα και η πληρότητα των στοιχείων του ανωτέρω πίνακα ελέγχεται από τη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ, η οποία στη συνέχεια ενσωματώνει όλα τα δεδομένα που της έχουν σταλεί από τους ΟΤΑ, στον πίνακα 7 και τον στέλνει ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων του ΓΛΚ, μέσα σε είκοσι μέρες από τη λήξη του κάθε τριμήνου.

Πίνακας 7: Υπόδειγμα που συμπληρώνει το ΥΠΕΣ και το στέλνει στο ΓΛΚ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2								
Υπουργείο: Ετος Αναφοράς (YYYY): Τρίμηνο Αναφοράς (1,2,3,4):								
α/α	ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	Σύνολο Διάρκειας Sum of Durations	Συνολικό Ποσό Total INT Amount EUR	Συνολικό Ποσό Τόκων Total INT Amount EUR	Αριθμός Ενταλμάτων Number of PV	KPI KPI (For PV Group)	M.O. Ποσού AVG Amount EUR	M.O. Τόκων AVG INT Amount EUR
1	Φορέας 1							
2	Φορέας 2							
3	Φορέας 3							
4	Φορέας 4							

Σημείωση: χρησιμοποιώντας την τελευταία στήλη του πίνακα του υποδείγματος 1 για κάθε εποπτευόμενο φορέα συμπληρώνεται η κάθε γραμμή.

Πηγή: Παράρτημα Α της εγκυκλίου 2/47972/0026/15-06-2018 του ΓΛΚ

Όμως από τις αρχές του 2019 που τέθηκε σε εφαρμογή η νέα ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΓΓΠΣ, η σύνοψη του Μητρώου, οι μηνιαίες, τριμηνιαίες εκθέσεις αναφοράς των ΟΤΑ, και ο Κύριος Δείκτης Επιδόσεων (ΚΡΙ) για τις πληρωμές στις εμπορικές συναλλαγές, παύουν να στέλνονται ηλεκτρονικά στο ΓΛΚ και καταχωρούνται εκεί. (Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ, 2020, σ. 122).

Β' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΕΙΚΤΗ ΚΡΙ ΜΕ ΤΙΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΤΑ -ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

8.1 Ανάλυση δείγματος

Η μέτρηση του δείκτη ΚΡΙ για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ξεκίνησε το 2019. Για τον υποτομέα των ΟΤΑ, ο πρώτος χρόνος εφαρμογής ήταν στην ουσία έτος προσαρμογής στην νέα διαδικασία. Ασχολήθηκε κυρίως με τις οργανωτικές διαδικασίες και πιστοποιήθηκαν οι χρήστες που θα είναι υπεύθυνοι για την καταχώρηση των στοιχείων και την υποβολή των εκθέσεων.

Η μελέτη μας αφορά τα οικονομικά έτη 2020, το 2021 και 2022 που έχουμε ένα ικανό δείγμα από τους Δήμους, τις Περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα. Το δείγμα αντλήθηκε από την νέα εφαρμογή της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (www.gsis.gr), όπου αναρτούν τις Συνόψεις του Μητρώου Δεσμεύσεων, των Εκθέσεων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και του Κύριου Δείκτη Επιδόσεων Πληρωμών οι ΦΓΚ. (στη

διαδρομή → Δημόσια Διοίκηση → Λοιπές Υπηρεσίες → Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων).

Οι αδυναμίες που παρουσιάστηκαν στο δείγμα και πως αντιμετωπίστηκαν, περιγράφονται παρακάτω.

Σύμφωνα με τα τελευταία επικαιροποιημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το σύνολο των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εμφανίζεται στον Πίνακα 8.

Πίνακας 8 : Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης τα έτη 2020, 2021, 2022

Φορείς ανά έτος	Δήμοι	Περιφέρειες	ΝΠΔΔ των ΟΤΑ	ΝΠΙΔ των ΟΤΑ	Σύνολο φορέων
2020	332	13	498	262	1105
2021	332	13	491	262	1098
2022	332	13	478	256	1079

Πηγή: Δημοσιευμένο μητρώο της ΕΛΣΤΑΤ (www.elstat.gr)

Από το δείγμα που συγκεντρώθηκε (Πίνακας 8) διαπιστώνουμε ότι δεν ανάρτησαν όλοι οι φορείς στοιχεία με το δείκτη ΚΡΙ, ενώ κάποιοι καταχώρησαν στοιχεία σε λιγότερα από τέσσερα τρίμηνα. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους (τεχνικά/διαδικαστικά προβλήματα). Επομένως, η μελέτη μας περιλαμβάνει μόνο τους φορείς που καταχώρησαν στοιχεία στην εφαρμογή για ένα τουλάχιστον τρίμηνο. Επισημαίνουμε ότι από το δείγμα που αναρτήθηκε στην εφαρμογή αφαιρέθηκαν οι προδήλως λανθασμένες καταχωρήσεις (π.χ. αρνητικό/μηδενικό ΚΡΙ), ενώ προηγήθηκαν οι έλεγχοι και διορθώσεις από την αρμόδια ΓΔΟΥ του ΥΠΕΣ.

Στον Πίνακα 9, παρουσιάζονται τα ποσοστά συμμετοχής των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα οποία κυμαίνονται για τα έτη 2020-2022, από 85 έως 90 τοις εκατό. Διευκρινίζουμε το εξής. Αν από τις 13

Περιφέρειες που υπάρχουν καταχωρήσαν στοιχεία στην εφαρμογή μόνο οι 10 Περιφέρειες, τότε αναμένω συνολικά 40 συμμετοχές, διότι κάθε Περιφέρεια καταχωρεί στοιχεία 4 φορές το χρόνο, προκειμένου να εκδοθεί ο KPI σε τριμηνιαία βάση. Εάν όμως κάποια Περιφέρεια δεν συμπληρώσει στοιχεία για κάποιο τρίμηνο, συμμετέχουν στο δείγμα μόνο αυτά τα τρίμηνα της Περιφέρειας που καταχωρήθηκαν δεδομένα.

Πίνακας 9: Ποσοστό συμμετοχής των φορέων τα έτη 2020, 2021, 2022

Δείγμα οικ. έτους 2020	Δήμοι	Περιφέρειες	ΝΠΔΔ των ΟΤΑ	ΝΠΙΔ των ΟΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πόσες συμμετοχές αναμένω να έχω	1012	40	816	184	2052
Πόσες συμμετοχές έχω	909	33	704	155	1801
Ποσοστό συμμετοχής (%)	90%	83%	86%	84%	88%
Δείγμα οικ. έτους 2021	Δήμοι	Περιφέρειες	ΝΠΔΔ των ΟΤΑ	ΝΠΙΔ των ΟΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πόσες συμμετοχές αναμένω να έχω	936	32	808	176	1952
Πόσες συμμετοχές έχω	855	32	708	158	1753
Ποσοστό συμμετοχής (%)	91%	100%	88%	90%	90%
Δείγμα οικ. έτους 2022	Δήμοι	Περιφέρειες	ΝΠΔΔ των ΟΤΑ	ΝΠΙΔ των ΟΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πόσες συμμετοχές αναμένω να έχω	872	36	688	164	1760
Πόσες συμμετοχές έχω	757	35	578	140	1510
Ποσοστό συμμετοχής (%)	87%	97%	81%	86%	85%

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

8.1 Εξέλιξη του δείκτη KPI τα έτη 2020,2021, 2022

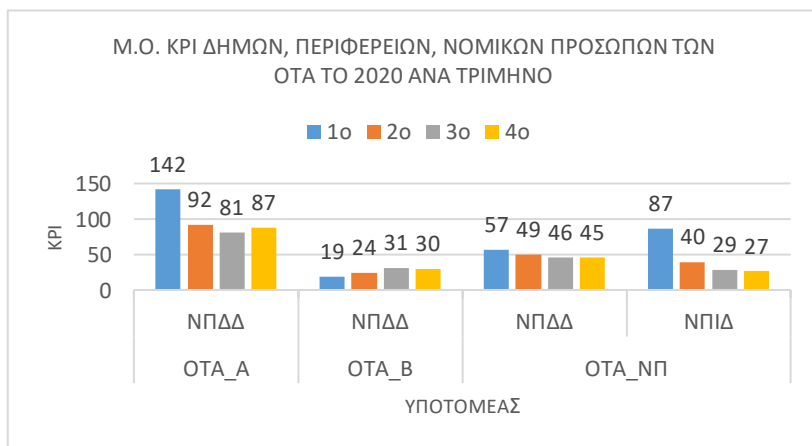
Το έτος 2020 (Πίνακας 10), μόνο οι Περιφέρειες πέτυχαν το στόχο των 30 ημερών σε όλα τα τρίμηνα και τα ΝΠΙΔ των ΟΤΑ για τα δύο τελευταία τρίμηνα του έτους. Τις μεγαλύτερες καθυστερήσεις στις πληρωμές τις είχαν οι Δήμοι σε όλα τα τρίμηνα, με υψηλότερο ΚΡΙ, το πρώτο εξάμηνο του 2020 και ακολουθούν τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ.

Πίνακας 10 : Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2020

Μέσος όρος ΚΡΙ Υποτομέα ΟΤΑ το 2020				
	1 ^ο τρίμηνο	2 ^ο τρίμηνο	3 ^ο τρίμηνο	4 ^ο τρίμηνο
ΟΤΑ_A	142	92	81	87
ΟΤΑ_B	19	24	31	30
ΟΤΑ_ΝΠ	62	47	43	42
ΝΠΔΔ	57	49	46	45
ΝΠΙΔ	87	40	29	27
Μ.Ο. κρι ανά τρίμηνο	102	70	62	65

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Γράφημα 4: Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2020

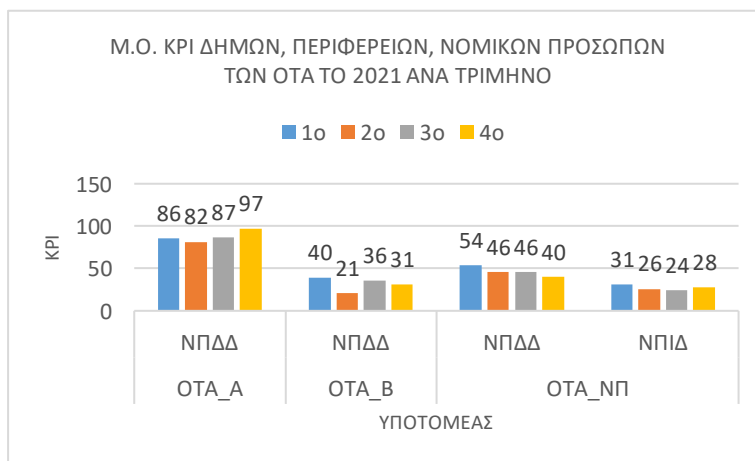
Το 2021, οι μετρήσεις δείχνουν ότι, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει βελτιωθεί ο χρόνος εξόφλησης των ενταλμάτων του πρώτου εξαμήνου (2021) σε σύγκριση με το περσινό εξάμηνο (2020). Τα ΝΠΙΔ των ΟΤΑ και οι Περιφέρειες πληρώνουν χωρίς καθυστερήσεις και δεν δημιουργούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Πίνακας 11: Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2021

Μέσος όρος ΚΡΙ Υποτομέα ΟΤΑ το 2021				
	1° τρίμηνο	2° τρίμηνο	3° τρίμηνο	4° τρίμηνο
ΟΤΑ_Α	86	82	87	97
ΟΤΑ_Β	40	21	36	31
ΟΤΑ_ΝΠ	50	42	42	38
ΝΠΔΔ	54	46	46	40
ΝΠΙΔ	31	26	24	28
Μ.Ο. κρι ανά τρίμηνο	67	61	64	67

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Γράφημα 5: Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2021

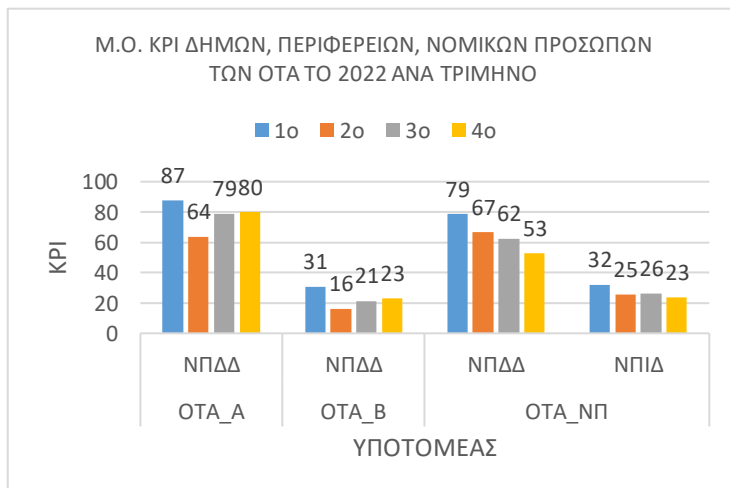
Το 2022 (Πίνακας 12), οι Περιφέρειες και τα ΝΠΙΔ των ΟΤΑ εμφανίζουν τα τρία τελευταία τρίμηνα του έτους πληρωμές εντός του στόχου που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις καθυστερήσεις των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, με μια πολύ μικρή απόκλιση στο πρώτο τρίμηνο. Οι Δήμοι εξακολουθούν να καθυστερούν τις πληρωμές τους πολύ περισσότερο, απ' ότι τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, με τη μεγαλύτερη καθυστέρηση το πρώτο και το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Πίνακας 12: Δείκτης ΚΡΙ Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2022

Μέσος όρος ΚΡΙ Υποτομέα ΟΤΑ				
το 2022	1 ^ο τρίμηνο	2 ^ο τρίμηνο	3 ^ο τρίμηνο	4 ^ο τρίμηνο
ΟΤΑ_Α	87	64	79	80
ΟΤΑ_Β	31	16	21	23
ΟΤΑ_ΝΠ	70	59	55	47
ΝΠΔΔ	79	67	62	53
ΝΠΙΔ	32	25	26	23
Μ.Ο. κρι ανά τρίμηνο	78	60	66	63

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

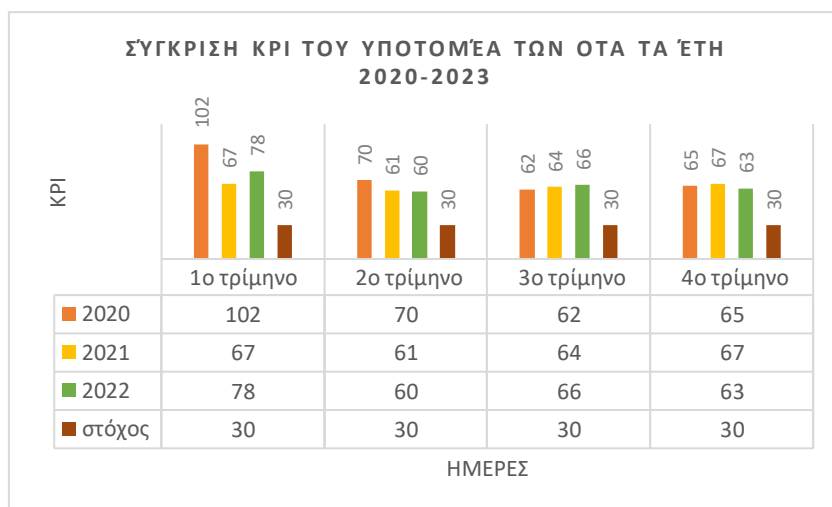
Γράφημα 6: Μ.Ο. του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το έτος 2022

8.3 Σύγκριση ΚΡΙ τα έτη 2020, 2021, 2022

Στο Γράφημα 7, παρουσιάζεται συγκεντρωτικά ο μέσος όρος του δείκτη κρι του Υποτομέα των ΟΤΑ όπως διαμορφώθηκε την τριετία 2020-2022, σε σύγκριση με το στόχο των 30 ημερών που προβλέπεται στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών, σύμφωνα με την Οδηγία της ΕΕ. Η υψηλότερη τιμή του δείκτη εμφανίζεται το πρώτο τρίμηνο του 2020 και η χαμηλότερη το 2^ο τρίμηνο του 2022. Βέβαια υπάρχει απόκλιση από το στόχο σε όλα τα έτη, με την τάση να μειώνεται η απόκλιση την τελευταία διετία 2021-2022.

Γράφημα 7: Σύγκριση του δείκτη κρι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τα έτη 2020-2022

Πηγή: εφαρμογή "Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων" της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

8.4 Χρόνος αποπληρωμής των υποχρεώσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Θα δούμε αναλυτικά, ανά έτος, το χρόνο που απαιτείται για την πληρωμή των δαπανών των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το χρονικό διάστημα ομαδοποιείται σε μικρότερα διαστήματα των τριάντα ημερών (κλάσεις). Ξεκινάμε με τις τριάντα μέρες που είναι και ο χρόνος στόχος,

σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και καταλήγουμε στις πληρωμές που για να ολοκληρωθούν χρειάστηκαν πάνω από 90 μέρες, που σημαίνει οι οφειλές ήταν ληξιπρόθεσμες κατά τη στιγμή της εξόφλησης.

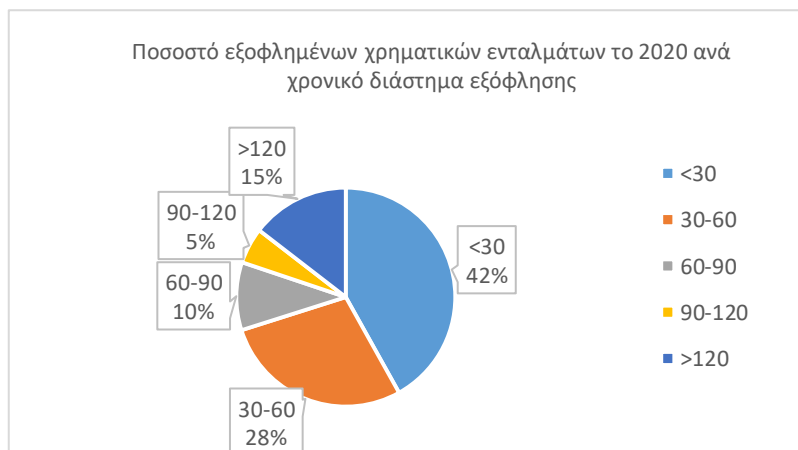
8.4.1 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2020

Πίνακας 13: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2020

Αριθμός ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2020				
Χρονικό διάστημα εξόφλησης (σε ημέρες)	Αριθμός Χρηματικών Ενταλαμάτων	Πληρωμές	Ποσοστό εξοφλημένων Χρηματικών Ενταλαμάτων	ΜΟ κρι
<30	51.284	116.436.232	42%	15
30-60	34.514	56.444.808	28%	42
60-90	12.291	11.400.159	10%	76
90-120	6.496	9.518.219	5%	103
>120	17.789	12.271.779	15%	201
Σύνολο	122.374	206.071.197	100%	60

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία από την ίδια)

Γράφημα 8: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2020 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Παρατηρούμε ότι το έτος 2020 (Πίνακα 13), το μεγαλύτερο ποσοστό των ενταλαμάτων, 42%, πληρώνεται μέσα σε τριάντα μέρες και οι πληρωμές

που αφορούν ληξιπρόθεσμες οφειλές αφορά το 20% των ενταλαμάτων, εκ των οποίων το 15% καθυστέρησε να πληρωθεί για πάνω από 4 μήνες.

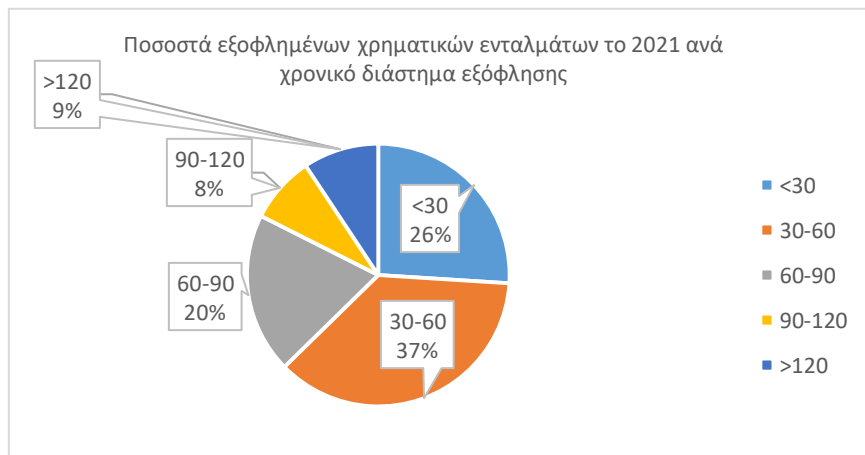
8.4.2 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2021

Πίνακας 14: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2021

Αριθμός ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2021				
Χρονικό διάστημα εξόφλησης (σε ημέρες)	Αριθμός Χρηματικών Ενταλαμάτων	Πληρωμές	Ποσοστό εξοφλημένων Χρηματικών Ενταλαμάτων	ΜΟ κρι
<30	221.298	1.479.325.571	26%	16
30-60	312.099	1.116.453.054	37%	43
60-90	168.130	723.807.519	20%	72
90-120	70.160	208.391.884	8%	102
>120	79.353	243.488.522	9%	439
Σύνολο	851.041	3.771.466.549	100%	83

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΠΣ (επεξεργασία από την ίδια)

Γράφημα 9: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2021 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Το έτος 2021, το 26% των ενταλμάτων πληρώθηκε μέσα σε τριάντα ημέρες και μόλις το 17% αφορούσε πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών, εκ των οποίων το 9% καθυστέρησε να πληρωθεί για πάνω από 4 μήνες.

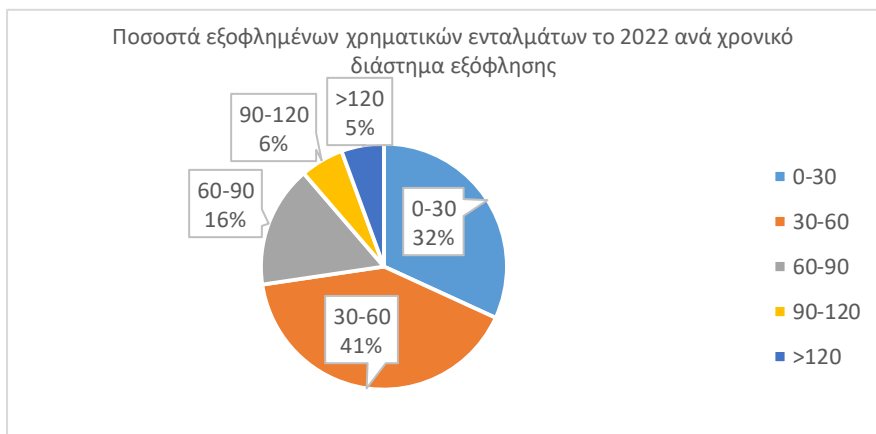
8.4.3 Πληρωμές δαπανών το οικονομικό έτος 2022

Πίνακας 15: Πλήθος ΧΕ ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης το 2021

Αριθμός ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2022				
Χρονικό διάστημα εξόφλησης (σε ημέρες)	Αριθμός Χρηματικών Ενταλμάτων	Πληρωμές	Ποσοστό εξοφλημένων Χρηματικών Ενταλμάτων	ΜΟ κρι
0-30	240.861	1.707.716.766	32%	14
30-60	308.741	1.221.398.966	41%	43
60-90	121.281	424.209.111	16%	72
90-120	43.184	162.093.675	6%	103
>120	42.350	146.935.772	5%	555
Σύνολο	756.417	3.662.354.289	100%	67

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία από την ίδια)

Γράφημα 10:: ΧΕ που εξοφλήθηκαν το 2022 ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Τέλος, το έτος 2022, το 32% των ενταλμάτων πληρώθηκε μέσα σε τριάντα ημέρες και μόλις το 11% αφορούσε πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών, εκ των οποίων το 5% καθυστέρησε να πληρωθεί για πάνω από 4 μήνες.

8.5 Βαθμός συσχέτισης των μεταβλητών X (πληρωμές) και Y (KPI)

Οι μεταβλητές για τις οποίες θα αναζητήσουμε το βαθμό συσχέτισης τους, είναι οι πληρωμές, που πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους, για όλα τα χρονικά διαστήματα εξόφλησης, είτε δηλαδή αυτές γίναν μέσα σε 30 ημέρες είτε για πάνω από 90 ημέρες (μεταβλητή X) και ο δείκτης KPI (μεταβλητή Y). Για κάθε φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμο, Περιφέρεια, Νομικό Πρόσωπο) έχουμε ένα ζεύγος τιμών (X,Y) που αντιστοιχεί στις πληρωμές των ενταλμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί και στο δείκτη που μετρά τη διάρκεια των πληρωμών. Θα ελέγξουμε το βαθμό συσχέτισης των δύο μεταβλητών X και Y για τα έτη 2020, 2021 και 2022 για τα εξής διαστήματα: α) συνολικά για όλο το χρονικό διάστημα ενός οικονομικού έτους και β) επιμέρους, ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης των ενταλμάτων 1-30, 30-60, 60-90 και πάνω από 90 και θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα σε διάγραμμα διασποράς, με το οποίο θα εκτιμηθεί το είδος και ο βαθμός συσχέτισης των δύο μεταβλητών.

Η μέτρηση θα γίνει με τη χρήση του προγράμματος της Microsoft excel και συγκεκριμένα, η ανάλυση των δεδομένων θα γίνει με το δείκτη r (συντελεστής συσχέτισης Pearson) που θα καθορίσει αν υπάρχει σχέση μεταξύ των μεταβλητών. Ο συντελεστής Pearson παίρνει τιμές από -1 έως +1. Όσο μεγαλύτερη είναι η απόλυτη τιμή του συντελεστή συσχέτισης μεταξύ

X και Y, τόσο περισσότερο ισχυρή είναι η πρόβλεψη της μιας μεταβλητής από την άλλη.

- για τιμές $0,3 < r < 0,5$ υπάρχει μικρή συσχέτιση
- για τιμές $0,5 < r < 0,7$ υπάρχει μέτρια συσχέτιση
- για τιμές $r > 0,7$ υπάρχει μεγάλη συσχέτιση
- για τιμή $r=1$ έχουμε την απόλυτη συσχέτιση

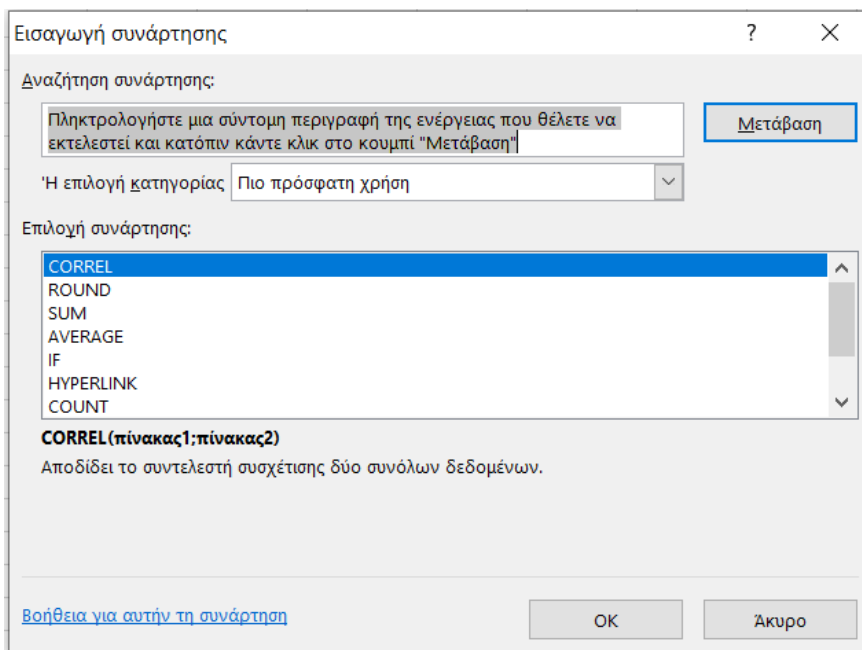
Έλεγχος υπόθεσης

H₀: δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών ($r=0$)

H₁: υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών ($r \neq 0$)

Η συνάρτηση που χρησιμοποιούμε στο excel είναι η CORREL (Εικόνα 3)

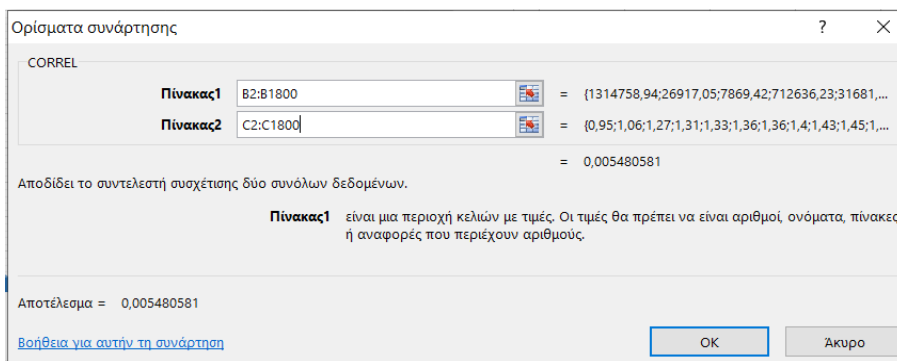
Εικόνα 4: Εντολή στο excel

Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2020

Με την εισαγωγή των δεδομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το έτος 2020, στο excel, το αποτέλεσμα που λαμβάνουμε για το συντελεστή συσχέτισης είναι 0,005480541 (Εικόνα 4). Με τη στρογγυλοποίηση του αριθμού παίρνουμε την τιμή 0,01 (Πίνακας 16). Στη συνέχεια επαναλαμβάνουμε την παραπάνω διαδικασία για τα επιμέρους χρονικά διαστήματα (Πίνακας 17). Το πρώτο διάστημα περιλαμβάνει τις πληρωμές που γίναν εντός των 30 ημερών, το δεύτερο διάστημα τις πληρωμές που γίναν μέσα σε 60 ημέρες, το τρίτο διάστημα τις πληρωμές που γίναν μέσα σε 90 ημέρες και το τέταρτο διάστημα τις πληρωμές που καθυστέρησαν πάνω από 90 ημέρες (ληξιπρόθεσμες οφειλές).

Εικόνα 5: Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2020

Πίνακας 16: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X, Y) για το έτος 2020

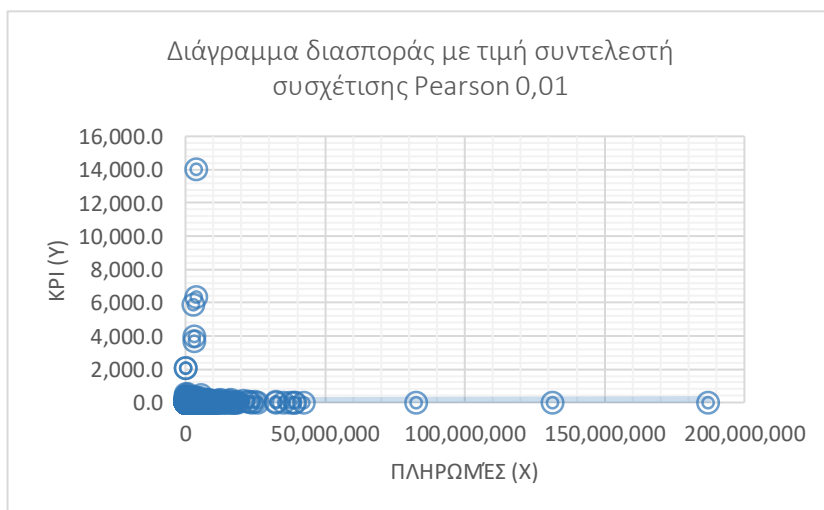
Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών X,Y συγκεντρωτικά για το έτος 2020		
	<i>Συνολικό Ποσό πληρωμών (X)</i>	<i>δείκτης KPI (Y)</i>
Συνολικό Ποσό (μεταβλητή X)	1	0,01
KPI (μεταβλητή Y)	0,01	1

Πίνακας 17: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2020

Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης των ενταλμάτων το έτος 2020	
Ημέρες	Συντελεστής Pearson
1-30	0,01
30-60	-0,02
60-90	-0,03
<90	0,06

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Γράφημα 11: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2020

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Πρωτίστως, διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των εξεταζόμενων μεταβλητών. Οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης Pearson πλησιάζουν το μηδέν (Πίνακας 16), είτε αφορούν πληρωμές οφειλών που

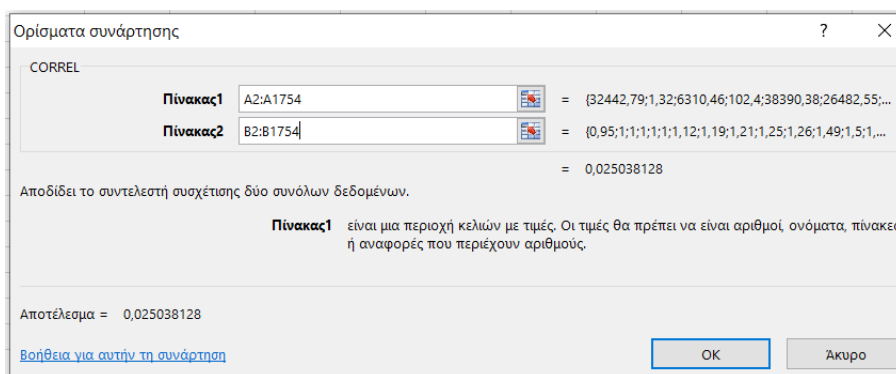
μείναν σε εκκρεμότητα για παραπάνω από 90 ημέρες, είτε για μικρότερα χρονικά διαστήματα. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι σε δύο περιπτώσεις ο συντελεστής συσχέτισης πήρε και αρνητική τιμή (Πίνακας 17). Το αρνητικό πρόσημο δείχνει ότι η αύξηση της μιας μεταβλητής, συνεπάγεται τη μείωση της άλλης. Βέβαια, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το αρνητικό πρόσημο δεν ασκεί ιδιαίτερη επίδραση αφού δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών.

Η μηδενική συσχέτιση μεταξύ των πληρωμών και του δείκτη KPI απεικονίζεται και στο διάγραμμα διασποράς για το έτος 2020 (Γράφημα 11), όπου σχεδόν όλες οι τιμές είναι συγκεντρωμένες στο κέντρο του άξονα ΧΥ και κάποιες ελάχιστες τιμές είναι διασκορπισμένες στο χώρο.

Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2021

Αντίστοιχα θα εργαστούμε και με το δείγμα του υποτομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το έτος 2021. Με την εισαγωγή των δεδομένων στο excel, το αποτέλεσμα που λαμβάνουμε για το συντελεστή συσχέτισης είναι 0,025038128 (Εικόνα 5) και με τη στρογγυλοποίηση του αριθμού παίρνουμε την τιμή 0,02 (Πίνακας 18).

Εικόνα 6: Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2021

Πίνακας 18: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X, Y) για το έτος 2021

Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών X,Y συγκεντρωτικά για το έτος 2021		
	Συνολικό Ποσό πληρωμών (X)	δείκτης KPI (Y)
Συνολικό Ποσό (μεταβλητή X)	1	0,02
KPI (μεταβλητή Y)	0,02	1

Πίνακας 19: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2021

Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης των ενταλμάτων το έτος 2021	
Ημέρες	Συντελεστής Pearson
1-30	0,02
30-60	0,07
60-90	-0,06
<90	0,21

Πηγή: εφαρμογή "Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων" της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

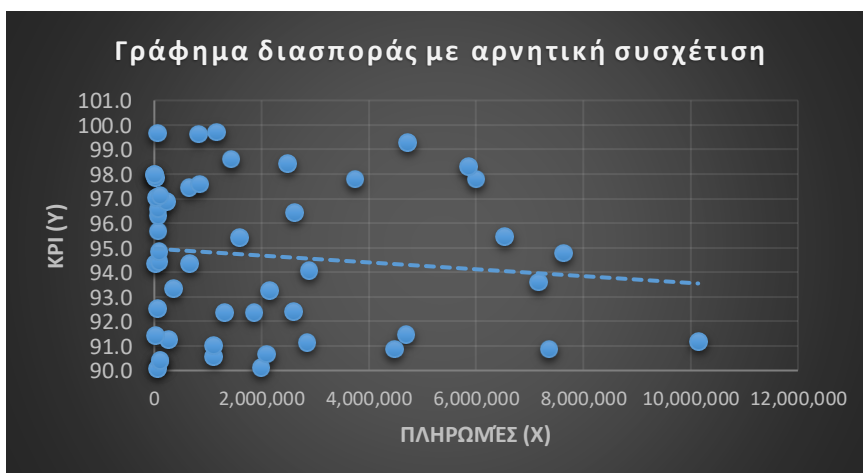
Γράφημα 12: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2021

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Παρομοίως και για το έτος 2021 δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δυο μεταβλητών πληρωμές (X) και δείκτης ΚΡΙ (Y). Στο γράφημα 12 παρατηρούμε ότι τα ζεύγη τιμών των δύο μεταβλητών είναι συγκεντρωμένα στο κέντρο του άξονα XY. Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα ότι δεν υπάρχει γραμμική συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών X και Y, θα αλλάξουμε την κλίμακα και θα απομονώσουμε τα ζεύγη που παίρνουν τιμές ΚΡΙ μεταξύ 90 και 100. Στο γράφημα 13 αποτυπώνεται καλύτερα η αρνητική συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών, καθώς η συσχέτιση δεν παρουσιάζει καμία ομοιομορφία και εμφανίζονται άτακτα τα ζεύγη τιμών πάνω στο διάγραμμα. Παρόμοια γραφήματα θα λαμβάναμε αν επιλέγαμε τιμές ίδιας κλίμακας για όλες τις τιμές του ΚΡΙ.

Γράφημα 13: Διάγραμμα διασποράς με αρνητική συσχέτιση για το έτος 2021

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

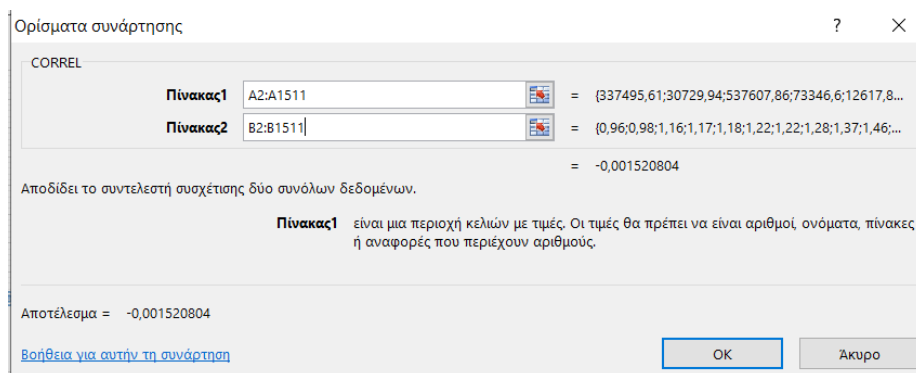
Παρατηρούμε επίσης ότι τα ζεύγη τιμών X και Y στο γράφημα 13 δεν είναι συγκεντρωμένα γύρω από τον αρνητικό άξονα.

Συντελεστής Συσχέτισης για το δείγμα του έτους 2022

Παρόμοια αποτελέσματα αντλούμε και με το δείγμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το έτος 2022. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι αρνητικός -0,001520804 (Εικόνα 5) και με τη στρογγυλοποίηση του αριθμού παίρνουμε την αρνητική τιμή -0,002 (Πίνακας 20).

Υπάρχει πολύ ασθενής συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών, με το συντελεστή συσχέτισης Pearson να παίρνει τιμές από 0,002 έως 0,14 για όλα τα χρονικά διαστήματα. (Πίνακας 21). Η μόνη διαφοροποίηση είναι ότι ο συντελεστής συσχέτισης για όλο το δείγμα είναι αρνητικός. Παρόμοιο είναι και το διάγραμμα διασποράς για το συγκεντρωτικό δείγμα του έτους 2022 (Γράφημα 14).

Εικόνα 7: Τα αποτελέσματα στο excel που εξάγονται για το έτος 2022

Πίνακας 20: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X, Y) για το έτος 2022

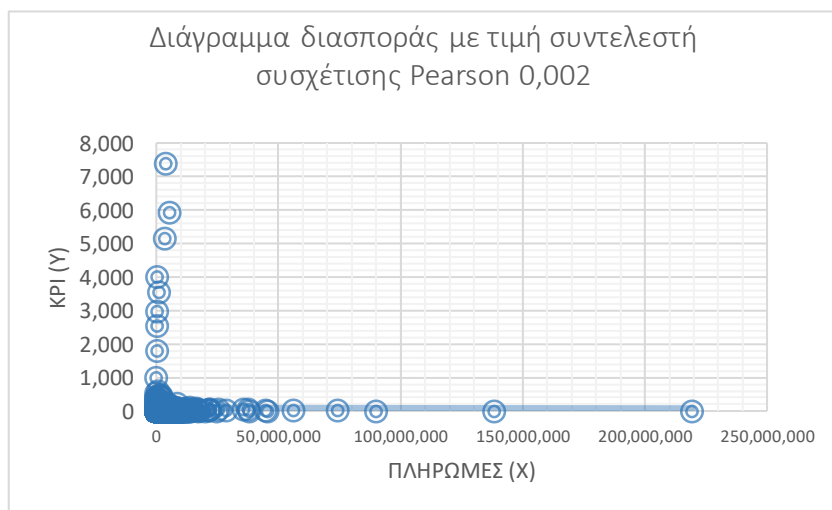
Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών X,Y συγκεντρωτικά για το έτος 2022		
	Συνολικό Ποσό πληρωμών (X)	δείκτης KPI (Y)
Συνολικό Ποσό (μεταβλητή X)	1	-0,002
KPI (μεταβλητή Y)	-0,002	1

Πίνακας 21: Συντελεστής συσχέτισης των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης για το έτος 2022

Συντελεστής συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών (X,Y) ανά χρονικό διάστημα εξόφλησης των ενταλμάτων το έτος 2022	
Ημέρες	Συντελεστής Pearson
1-30	-0,002
30-60	0,14
60-90	0,01
<90	0,08

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

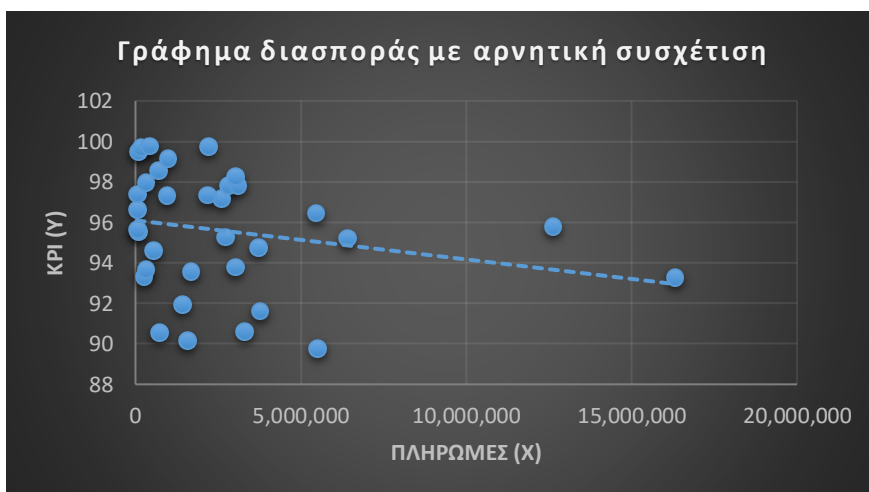
Γράφημα 14: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2022

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

Αντίστοιχα, αν και για το έτος 2022 αλλάξουμε την κλίμακα τιμών και απομονώσουμε τα ζεύγη των μεταβλητών που παίρνουν τιμές ΚΡΙ μεταξύ 88 και 102, παρατηρούμε ότι αποτυπώνεται καλύτερα η ασθενής αρνητική συσχέτιση που υπάρχει μεταξύ τους (Γράφημα 15).

Γράφημα 15: Συσχέτιση κρι-πληρωμών για το έτος 2022

Πηγή: εφαρμογή “Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων” της ΓΓΠΣ (επεξεργασία στοιχείων από την ίδια)

8.3 Συμπεράσματα

8.3.1 Γενικά συμπεράσματα

Συμπεραίνουμε ότι γίναν πολλά θετικά βήματα τα τελευταία χρόνια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ως προς την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Πριν το 2010, δεν υπήρχε ομοιόμορφος τρόπος

καταγραφής των υποχρεώσεων και πόσο μάλλον των ληξιπρόθεσμων οφειλών ενός φορέα. Από το 2010 και μετά ορίστηκε η έννοια «ληξιπρόθεσμες οφειλές» και ξεκίνησε η καταγραφή τους στο μητρώο δεσμεύσεων. Το πρώτο διάστημα της εφαρμογής του μητρώου δεσμεύσεων εμφανίστηκαν πολλά τεχνικά/διαδικαστικά θέματα, το οποία στην πορεία ξεπεράστηκαν, όμως παρέμειναν διάφορα διαρθρωτικά/συστημικά προβλήματα.

Στη συνέχεια, προκειμένου να διαπιστωθεί αν είχαν εφαρμοστεί στην πράξη όσα είχαν θεσμοθετηθεί ξεκίνησαν οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι από διάφορους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Διαπιστώθηκαν καθυστερήσεις σε όλα τα στάδια της διαδικασίας πληρωμών που αφορούσαν κυρίως έλλειψη πόρων (υλικοτεχνικών, ανθρώπινων), αδύναμες προσπάθειες και αναποτελεσματικές διαδικασίες.

Έγινε μια ακόμη προσπάθεια να συμπεριληφθούν στις ληξιπρόθεσμες οφειλές μόνο οι «καθαρές» οφειλές, οι οποίες οφείλονται αποκλειστικά σε παραλήψεις ή λάθη της δημόσιας διοίκησης και όχι σε υπαιτιότητα τρίτων προκειμένου να ξεχωρίσουν οι συνήθεις υποχρεώσεις από αυτές που είναι υπό δικαστική διεκδίκηση και ακολουθούν μια άλλη διαδικασία εξόφλησης.

Ακολούθησαν τα προγράμματα χρηματοδότησης των ΟΤΑ, όπου έλαβαν συνολικά 1,6 δις ευρώ και κατάφεραν να μειώσουν το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και εν συνεχεία ο μηχανισμός αποτροπής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που εφαρμόζεται έως και σήμερα και συμβάλει σημαντικά στη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Παράλληλα, σε εφαρμογή της Οδηγίας της 16^{ης} Φεβρουαρίου/2011/7/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδόθηκε ο νόμος 4152/2013, που επιχειρούσε να καταπολεμήσει τις καθυστερήσεις στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών και την εισαγωγή ενός αριθμοδείκτη (ΚΡΙ) που θα

παρακολουθούσε τη μέση διάρκεια πληρωμών. Ο ίδιος νόμος προβλέπει καταβολή τόκων υπερημερίας και αποζημιώσεις στους προμηθευτές αν δεν εξοφληθούν εγκαίρως. Αυτό σημαίνει μεγαλύτερη δημοσιονομική επιβάρυνση του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης όταν καθυστερούν τις πληρωμές προς τους προμηθευτές. Μέχρι στιγμής αυτή η διαδικασία έχει ατονήσει και δεν εφαρμόζεται αλλά θα πρέπει να ξεκινήσει μια προετοιμασία για την τήρησή της, διαφορετικά θα υπάρξουν κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η εξαγωγή του KPI στους ΟΤΑ ξεκίνησε να εφαρμόζεται το 2019, οπότε έχουμε μικρή ιστορικότητα της καταγραφής των στοιχείων. Παρατηρούμε όμως, ότι το έτος 2020, κατά τη διάρκεια της πανδημίας covid-19 και των lock down εμφανίστηκαν καθυστερήσεις στις πληρωμές με αυξημένο το δείκτη KPI σε σχέση με την επόμενη διετία που είναι αισθητά μειωμένος. Μεγάλη σημασία έχει η ενθάρρυνση των Δήμων και των Περιφερειών να καταχωρούν όλοι στοιχεία στην εφαρμογή για να υπάρχει μια πιο αντιπροσωπευτική εικόνα του δείγματος και να υπάρχει γραμμή υποστήριξης (help desk) ώστε να επιλύονται τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χρήστες.

Τα οφέλη βέβαια για την οικονομία της χώρας και την Τοπική Αυτοδιοίκηση από την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και την αποτροπή συσσώρευσης νέων είναι πολλαπλά. Όταν εξοφλούνται εγκαίρως οι προμηθευτές, τότε αυξάνεται η κερδοφορία τους και τονώνεται η αγορά. Επίσης βελτιώνεται η φερεγγυότητα των ΟΤΑ, και μπορούν να προσελκύσουν πιο εύκολα προμηθευτές με καλύτερες τιμές ή να συνάπτουν τραπεζικά δάνεια με ευνοϊκότερους όρους.

Αντίθετα, οι καθυστερήσεις στις πληρωμές έχει αρνητική επίδραση στην εγχώρια οικονομία μιας χώρας, όπως να συγκαλύψει το πραγματικό

μέγεθος του δημόσιου ελλείμματος, να μην μπορέσουν να εφαρμοστούν με επιτυχία και να αποδώσουν τα δημοσιονομικά της εργαλεία και να υπονομευθεί η μακροοικονομική σταθερότητα. Επιπλέον, η έντονη έλλειψη ρευστότητας σε μια κυβέρνηση και το σύστημα οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζει, οδηγεί σε χρηματοπιστωτικές κρίσεις. Αν μειωθούν τα κέρδη των προμηθευτών, μπορεί να οδηγήσουν σε χρεοκοπία τον ιδιωτικό τομέα και να συρρικνωθεί η οικονομία.

8.3.2 Ειδικά συμπεράσματα

Θα προσδοκούσε κανείς ότι ο υψηλός δείκτης KPI ενός φορέας φανερώνει μεγάλες καθυστερήσεις στις πληρωμές των προμηθευτών και αυτό συνεπάγεται ότι οι φορείς έχουν πολλές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η ανάλυση που προηγήθηκε απέδειξε ακριβώς το αντίθετο. Μεταξύ του δείκτη KPI και των πληρωμών, είτε αυτές είναι ληξιπρόθεσμες είτε όχι, δεν υπάρχει συσχέτιση. Η αυξομείωση της μιας μεταβλητής δεν επηρεάζει την αυξομείωση της άλλης. Το συμπέρασμα αυτό δεν φαίνεται ξεκάθαρα με την απλή καταγραφή του δείκτη KPI ανά τρίμηνο, αλλά χρειάζεται μια βαθύτερη ανάλυση των δεδομένων. Ο βασικότερος λόγος είναι ο εξής:

Ο δείκτης KPI εκδίδεται ανά τρίμηνο, που σημαίνει ότι παράγεται ένας μέσος όρος των χρονικών διαστημάτων που απαιτήθηκαν για να ολοκληρωθούν οι πληρωμές των τακτικών ενταλμάτων. Ο μέσος όρος είναι ένα χρήσιμο εργαλείο όταν το δείγμα που θέλουμε να αναλύσουμε είναι πολύ μεγάλο διότι «συνοψίζει» πολλές πληροφορίες, από την άλλη όμως παρουσιάζει και δύο βασικά μειονεκτήματα. Επηρεάζεται από τις ακραίες τιμές που μπορεί να δώσουν λανθασμένες ερμηνείες και δεν εκφράζει μια «δυνατή» τιμή της μεταβλητής.

Αυτό ακριβώς συνέβη και σ' αυτή την ανάλυση με το μέσο όρο του δείκτη KPI. Διαπιστώνουμε ότι, οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το μεγαλύτερο πλήθος των ενταλμάτων που εκδίδουν το πληρώνουν είτε μέσα σε τριάντα ημέρες, όπως προβλέπει ο νόμος 4152/2013 για την αποφυγή των καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές, είτε μέσα σε εξήντα ημέρες. Ένα μικρότερο ποσοστό ενταλμάτων πληρώνεται μέσα σε ενενήντα ημέρες και τέλος έχουμε ένα μικρότερο ποσοστό ενταλμάτων που έχει ξεπεράσει τις ενενήντα ημέρες, εωσότου ολοκληρωθεί η πληρωμή τους. Η τελευταία κατηγορία ενταλμάτων αποτελεί τα ληξιπρόθεσμα και είναι αυτή που ενώ ο αριθμός των ενταλμάτων που περιλαμβάνονται σ' αυτό το στάδιο ωρίμανσης είναι σχετικά μικρός (το ποσοστό των χρηματικών ενταλμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είχε καθυστερήσει η πληρωμή του για πάνω από 90 ημέρες ήταν περίπου 20% το έτος 2020, 17% το έτος 2021 και 11% το έτος 2022) εν τούτοις επηρεάζουν το δείκτη KPI, διότι αυξάνουν το μέσο όρο του, αφού σε πολλές περιπτώσεις ο χρόνος καθυστέρησης ήταν μεγαλύτερος του έτους. Αυτό σημαίνει ότι ένας μικρός αριθμός ενταλμάτων που έχει καθυστερήσει πάρα πολύ η πληρωμή του επηρεάζει όλο το δείγμα και παίρνει μεγάλες τιμές ο δείκτης.

Μας ενδιαφέρει λοιπόν να δούμε ποιες πληρωμές καθυστερούν κυρίως πάνω από ένα έτος αφού ασκούν και τη μεγαλύτερη επίδραση στο δείγμα, για ποιους λόγους άργησε τόσο πολύ η πληρωμή τους και αν μπορούν να θεραπευτούν οι αιτίες που τις δημιούργησαν.

Συμπερασματικά, η συνδρομή του δείκτη KPI αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο που μπορεί να βοηθήσει να μελετηθούν στοχευμένα οι καθυστερήσεις, να διερευνηθεί που οφείλονται για να μπορέσουν να διορθωθούν τυχόν διαρθρωτικά, δομικά, γραφειοκρατικά προβλήματα στη Δημοσία Διοίκηση.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Cristina Checherita-Westphal, Alexander Klemm, Paul Viefers. (2015). *Governments' payment discipline: the macroeconomic impact of public payment delays and arrears*. Frankfurt, Germany: European Central Bank. doi:10.2866/367216
- Diamont J, Schiller C. (1993). *Government Arrears in Fiscal Adjustment Programs*. IMF. Ανάκτηση Ιούλιος 17, 2023, από <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557750167/ch04.xml?tabs=abstract>
- European Commission. (2010). *The economic adjustment Programme for Greece*. doi:10.2765/46750
- European Commission. (2017). *The ESM Stability Support Programme, Greece, First & Second Reviews – July*. Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi:10.2765/466433
- Flynn S. Pessoa M. (2014). *Prevention and management of government expenditure arrears*. IMF. doi:<https://doi.org/10.5089/9781498313650.005>
- Ramos Alberto. (1998). *Government expenditure arrears: Securitization and other*. IMF. doi:<https://doi.org/10.5089/9781451849127.001>
- Αιτιολογική έκθεση του ν. 3845. (2010). *Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο*. Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Απρίλιος 10, 2023, από <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/ΒΟΙΚΟΝΟΜΙΚVN.pdf>
- Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4072. (2014). *Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις*. Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Απρίλιος 9, 2023, από <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6->

aebdc768f4f7/%CE%91%CE%99%CE%A4%CE%99%CE%9F%CE%9B%
CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%95%CE%9A%CE%
98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%A0
%CE%A4%CE%A5%CE%9E%CE%97%CE%A3.pdf

Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4111. (2013). *Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του ν. 4093/2012, κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έγκριση των Σχεδίων των Συμβάσεων Τροποποίησης της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητ. Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Απρίλιος 9, 2023, από [https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/%CE%88%CE%B3%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%BF%20\(7913816\).pdf](https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/%CE%88%CE%B3%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%BF%20(7913816).pdf)*

Αιτιολογική έκθεση του ν. 4263. (2014). *Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018. Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Ιούλιος 22, 2023, από <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/8414676.pdf>*

Αιτιολογική έκθεση του ν. 4549. (2018). *Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 και λοιπές διατάξεις. Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Ιούλιος 24, 2023, από <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/10754329.pdf>*

Αιτιολογική έκθεση του ν. 4714. (2020). *Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/876, (ΕΕ) 2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την απο. Βουλή των Ελλήνων. Ανάκτηση Ιούνιος 11, 2023, από <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/11332308.pdf>*

Αναστασάτου Μαριάνθη, Τσακλόγλου Πάνος. (2019). *Διαρθρωτικές αλλαγές στο πεδίο της Δημοσιονομικής Πολιτικής στα χρόνια της*

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2013). ΓΛΚ. Ανάκτηση Απρίλιος 10, 2023, από <https://www.minfin.gr/documents/20182/225124/PROYPOΛ+EISHG+HTIKH+2013.pdf/0200bd42-42df-41ca-bcdc-961914d08080>

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2014). ΓΛΚ. Ανάκτηση Απρίλιος 12, 2023, από https://www.minfin.gr/documents/20182/225124/eishg_ekt_proyp.pdf/0dbb62d1-aedd-4315-831e-af314dd906b7

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2017). ΓΛΚ. Ανάκτηση Μαΐος 20, 2023, από <file:///C:/Users/user/Desktop/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A3/%CE%94%CE%99%CE%91%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9A%CE%91%CE%9D%20%CE%9F%CE%99%20%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%9>

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2018). ΓΛΚ. Ανάκτηση Απρίλιος 10, 2023, από <https://www.minfin.gr/documents/20182/4681901/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2018.pdf/1036b940-0c1b-4ee0-8d8e-eda0e6062f73>

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2020). ΓΛΚ. Ανάκτηση Απρίλιος 10, 2023, από <https://www.minfin.gr/documents/20182/12041501/21-11-2019+++%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2020.pdf/872b4485-235b-4e32-9dea-294837b66358>

Εισηγητική Έκθεση του Π/Υ. (2022). ΓΛΚ. Ανάκτηση Μαΐος 22, 2023, από <file:///C:/Users/user/Desktop/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A3/%CE%94%CE%99%CE%91%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9A%CE%91%CE%9D%20%CE%9F%CE%99%20%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%9>

Έκθεση. (2018). *Έκθεση Ελέγχου Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων Δήμων Αχαρνών, Μαραθώνα, Παλλήνης, Περιστερίου, Πεντέλης, Περιφέρειας Αττικής, Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας*. Μάρτιος, Απρίλιος, Μαΐος: Ελεγκτικό Συνέδριο. Ανάκτηση Ιούνιος 25, 2023, από <https://www.elsyn.gr/el/node/1516>

- Έκθεση. (2018). *Έκθεση Ελέγχου Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων Δήμου Αχαρνών*. Μάρτιος. Ελεγκτικό Συνέδριο. Ανάκτηση Απρίλιος 11, 2023, από <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%94.%20%CE%91%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%9D%CE%A9%CE%9D.pdf>
- Έκθεση. (2018). *Σύνοψη του Ελέγχου των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους*. Μάρτιος: Ελεγκτικό Συνέδριο. Ανάκτηση Απρίλιος 11, 2023, από <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%A3%CE%A5%CE%9D%CE%9F%CE%A8%CE%97%20%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%93%CE%A7%CE%9F%CE%A5%20%CE%9B%CE%97%CE%9E%CE%99%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%9C%CE%A9%CE%9D.pdf>
- Έκθεση, κλπ. (2018). *Έκθεση Ελέγχου Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων Δήμου Αθηναίων*. Μάρτιος. Ανάκτηση Απρίλιος 11, 2023, από <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%94.%20%CE%91%CE%98%CE%97%CE%9D%CE%91%CE%99%CE%A9%CE%9D.pdf>
- Έκθεση-Περιλήψεις Εκθέσεων. (www.minfin.gr). Ανάκτηση Απρίλιος 9, 2023, από www.minfin.gr: https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko?p_p_id=122_INSTANCE_7780bemREKZS&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=1&p_r_p_564233524_categoryId=
- ΕΛΣΤΑΤ. (2010, Νοέμβριος 15). *Ελληνική Στατιστική Εταιρεία*. Ανάκτηση Μάιος 08, 2023, από www.statistics.gr: <https://www.statistics.gr/documents/20181/3b240598-bc71-4a19-a239-5e4cc20ff4dd>
- Ετήσια Έκθεση για τα αποτελέσματα των δημοσιονομικών ελέγχων. (2021). Αθήνα: ΓΔΔΕ ΓΛΚ. Ανάκτηση Απρίλιος 20-04-2023, 2023, από <file:///C:/Users/user/Desktop/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A3%20%CE%95%CE%A3%20%CE%93%CE%99%CE%91%20%CE%9B%CE%97%CE%9E%CE%99%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%9C%CE%95%CE%A3%20%CE%9F%CE%A6%CE%95%CE%99%CE%9B%CE%95%CE%A3/%CE%B4%CE%B9%C>

- Θεοδώρου, Ι. Δ. (2015). *Οι δαπάνες των ΟΤΑ* (11η έκδοση εκδ.).
Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική Έκδοση.
- Καζάκος, Π. (2011). *Μετά το Μνημόνιο*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μπάρμπας, Ν. (2022). *Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου* (9η εκδ.). Αθήνα-
Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Νόμος 3845. (2010). *Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της
ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ΦΕΚ Α'65*. Ανάκτηση Απρίλιος 7, 2023,
από <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/54527/nomos-3845-2010>
- Νόμος 3871. (2010). *Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη, ΦΕΚ Α'141*.
Ανάκτηση Απριλιος 10, 2023, από
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/132210/nomos-3871-2010>
- ΠΔ 113. (2010). *“Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες” ΦΕΚ 194 Α
με διόρθωση σφαλμάτων στο ΦΕΚ 209 Α*. Ανάκτηση Απρίλιος 7,
2023, από
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/381488/p.d.-113-2010>
- Ράπανος, Β. (2007). *Σύνταξη και Εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού,
Ευρωπαϊκή εμπειρία και Ελληνική πραγματικότητα*. IOBE.
- Σπανού Καλλιόπη (επιμ). (2018). *Ιωάννου, Χρήστος; Λαμπροπούλου,
Μαντώ; Μπαλλά, Ευαγγελία Κ; Οικονόμου, Δημήτρης
Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση στη διάρκεια της κρίσης,
Επισκόπηση, Περιγραφή, Αποτίμηση*. Αθήνα, Ελληνικό Ίδρυμα
Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής: 978-960-02-3458-9.
Ανάκτηση Απρίλιος 8, 2023, από <https://www.eliamer.gr/wp-content/uploads/2017/09/book-1.pdf>
- Τρυποσκούφης Κωνσταντίνος. (2021). *Οικονομικά της Τοπικής και της
Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης*. ΕΚΔΔΑ. Ανάκτηση Ιούλιος 22, 2023,
από
https://eclass.ekdd.gr/esdda/modules/document/file.php/KZ_AEID_APP102/OIKONOMIKA%20OTA%20-%202021.pdf

Νομοθεσία

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΔ 315/99 (ΦΕΚ 302 /Α/30-12-1999). *Πέρι ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (ΟΤΑ Α΄ βαθμού)*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΠΔ 113/2010 (ΦΕΚ 194 /Α/22-11-2010 με διόρθωση σφαλμάτων στο ΦΕΚ 209 /Α/10-12-2010). *Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΠΔ 80/2016 (ΦΕΚ 145 /Α/05-08-2016). *Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΠΔ 142/2017 (ΦΕΚ 181 /Α/23-11-2017). *Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΝΟΜΟΙ

Ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210 /Α/05-10-2006). *Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

- N. 3756/2009 (ΦΕΚ 53 /Α/31-03-2009). *Συστήματα Άυλων Τίτλων, διατάξεις για την Κεφαλαιαγορά, φορολογικά θέματα και λοιπές διατάξεις.*
Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο
- N. 3845/2010 (ΦΕΚ 65 /Α/06-05-2010). *Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.* Αθήνα:
Εθνικό Τυπογραφείο
- N. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 /Α/07-06-2010). *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης.*
Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο
- N. 3871/2010 (ΦΕΚ 141 /Α/17-08-2010). *Δημοσιονομική Ευθύνη.* Εθνικό
Τυπογραφείο
- N. 4046/2012 (ΦΕΚ 28 /Α/14-02-2012). *Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας.* Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο
- N. 4092/2012 (ΦΕΚ 220 /Α/08-11-2012). *Κύρωση της από 6 Σεπτεμβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου « Τροποποίηση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου 3985/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 174), της από 7 Σεπτεμβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου*

«Κατάργηση ελάχιστου ποσοστού Ελληνικού Δημοσίου σε ΕΛΠΕ, ΔΕΗ, ΟΠΑΠ,ΟΔΙΕ, ΕΥΔΑΠ, ΕΛΤΑ, Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Αλεξανδρούπολης, Βόλου, Ελευσίνας, Ηγουμενίτσας, Ηρακλείου, Καβάλας, Κέρκυρας, Λαυρίου, Πατρών και Ραφήνας, καθώς και κατάργηση του άρθρου 11 του ν. 3631/2008 (Α΄ 6), (Α΄ 175)» και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ 18 /Α/25-01-2013- Διορθ. Σφάλματος στο ΦΕΚ 33 /Α/07-02-2013). *Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του ν. 4093/2012, κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου « Έγκριση των Σχεδίων των Συμβάσεων Τροποποίησης της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), με τίτλο «Κύρια Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης», της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του ΕΤΧΣ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ, με τίτλο «Σύμβαση Διευκόλυνσης Διαχείρισης Υποχρεώσεων ΣΙΤ» και της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του ΕΤΧΣ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ, με τίτλο «Διευκόλυνση αποπληρωμής Τόκων Ομολογών», παροχή εξουσιοδοτήσεων για την υπογραφή των Συμβάσεων και άλλες επείγουσες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

Ν. 4147/2013 (ΦΕΚ 98 /Α/26-04-2013). *Κύρωση της από 31-12-2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του*

*Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Υπουργού
Επικρατείας» και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

*Ν. 4152/2013 (ΦΕΚ 107 /Α/09-05-2013). Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των
νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013. Αθήνα: Εθνικό
Τυπογραφείο*

*Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167 /Α/23-07-2013. Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα
μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν.
4127/2013 και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

*Ν. 4257/2014 (ΦΕΚ 93 /Α/14-04-2014). Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας
Υπουργείου Εσωτερικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

*Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 /Α/28-06-2014). Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης
και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)- δημόσιο
λογιστικό και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

*Ν. 4446/2016 (ΦΕΚ 240 /Α/22-12-2016). Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική
Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη
φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές,
Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό
Τυπογραφείο*

*Ν. 4607/2019 (ΦΕΚ 65 /Α/24-04-2019). I. Κύρωση της Συμφωνίας για την
Ασιατική Τράπεζα Υποδομών και Επενδύσεων, II. Εναρμόνιση του
Κώδικα ΦΠΑ με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065, III. Ενσωμάτωση των
σημείων 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 2 και των άρθρων 4, 6, 7 και 8 της
Οδηγίας 1164/2016, IV. Τροποποίηση του ν.2971/2001 και άλλες
διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

Ν. 4714/2020 (ΦΕΚ 148 /Α/31-07-2020). Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/876, (ΕΕ) 2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου COVID-19 και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2/22717/0094/11 (ΦΕΚ 474 Β/24-03-2011), «Υποβολή οικονομικών στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών και τροποποίηση της αριθμ. 2014380/3770026/27/02/1988 (ΦΕΚ 284/Β) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών». Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/35987/ΓΔΔΕ/30-04-2012

2/86954/ΔΠΓΚ/26-11-2012 (ΦΕΚ 3396 /Β/20-12-2012), Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/43769/ΓΔΔΕ/2013 (ΦΕΚ 1090 /Β/02-05-2013), Σύσταση-Συγκρότηση Ελεγκτικών Κλιμακίων για τον έλεγχο φορέων σχετικά με τη διαπίστωση της τήρησης των προϋποθέσεων της αρ. 2/21967/0094/13-03-2012 εγκυκλίου του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της αρ. 2/86954/ΔΠΓΚ/29-11-2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/65795/ΔΠΓΚ/2013 (ΦΕΚ 1669 /Β/05-07-2013), *Τροποποίηση της υπ'αριθμ. 2/86954/ΔΠΓΚ/29-11-2012 (ΦΕΚ 3396 /Β/20-12-2012 Υπουργικής Απόφασης με θέμα: Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

2/18211/ΔΠΓΚ/26-02-2014

2/73317/ΔΠΓΚ/22-10-2014 <https://www.taxheaven.gr/attachment/5352>

2/57103/ΔΠΓΚ/16 (ΦΕΚ 1932 /Β/29-06-2016), *Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

2/483422/ΔΠΓΚ/23-06-2017 (ΦΕΚ 2195 /Β/27-06-2017), *Τροποποίηση της αριθμ. 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» (Β' 1932), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

2/45123/ΔΠΓΚ/06-06-2018 (ΦΕΚ 2180/Β/12-06-2018) *Τροποποίηση της αριθμ. 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» (Β' 1932), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

2/59189/ΔΠΓΚ/01-08-2018 (ΦΕΚ 3242 Β/07-08-2018), *Τροποποίηση της αριθμ. 2/57103/ΔΠΓΚ/23.6.2016 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» (Β' 1932), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο*

138560/2019 (ΦΕΚ 1056 /ΥΟΔΔ/ 13-12-2019), Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός των μελών Επιτροπής, με τίτλο: « Συντονιστική Επιτροπή για την παρακολούθηση της εξέλιξης και τη διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης», απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/31648/ΔΠΓΚ/03-08-2020 (ΦΕΚ 3238 /Β/04-08-2020), Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/35908/ΔΠΓΚ/25-09-2020 (ΦΕΚ 4211 /Β/29-09-2020), Τροποποίηση της υπό στοιχεία 2/316/ΔΠΓΚ/03-08-2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Β' 3238), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/77845/ΔΠΓΚ/30/11/2020 (ΦΕΚ 5279 /Β/30-11-2020), Τροποποίηση της υπό στοιχεία 2/316648/ΔΠΓΚ/03-08-2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Β' 3238), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

141238/10/12/2020 (ΦΕΚ 1047 /ΥΟΔΔ/21/12/2020), «Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Ομάδας Εργασίας για την αναμόρφωση, επικαιροποίηση και απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου που

διέπει τη δημοσιονομική διαχείριση στην Κεντρική Διοίκηση»
απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής.
Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/132763/ΔΠΓΚ/28-12-2020 (ΦΕΚ 5769 /Β/29-12-2020), *Τροποποίηση της υπό στοιχεία 2/31648/ΔΠΓΚ/03-08-2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Β' 3238)*, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

2/72150/ΔΠΓΚ/18-05-2021 (ΦΕΚ 2091 /Β/ 20-05-2021), *Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

2/86651/ΔΠΓΚ/28-06-2021 (ΦΕΚ 2785 /Β/29-06--2021), *Τροποποίηση της υπό στοιχεία 2/72150/ΔΠΓΚ/18.5.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων του υποτομέα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Β' 2091)*, απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

2/45851/02-07-2010 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Δημιουργία μηχανισμού για τη διασφάλιση έγκαιρης παροχής αξιόπιστων μηνιαίων οικονομικών στοιχείων Υπουργείων, Περιφερειών και φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο πλαίσιο του

Μηχανισμού Στήριξης της Ευρωζώνης και του ΔΝΤ» ανακτήθηκε στις 20-07-2023 <https://www.karagilanis.gr/epikairobita/egkyklios-2-45851-yp-oikonomikon.html>

2/98007/0020/29-12-2011 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Εκτέλεση προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2012», ΑΔΑ: 45ΨΗΗ-97Ν <https://diavgeia.gov.gr/doc/45%CE%A8%CE%97%CE%97-97%CE%9D?inline=true>

20678/ΕΓΚ.10/22/05/2013 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων νομικών υποχρεώσεων των ΟΤΑ», ΑΔΑ: ΒΕΝΧΝ-47Δ, <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%92%CE%95%CE%9D%CE%A7%CE%9D-47%CE%94?inline=true>

2/21967/0094/13/03/2012 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Εξόφληση Ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» ΑΔΑ: Β44ΥΗ-7ΧΘ, <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%9244%CE%A5%CE%97-7%CE%A7%CE%98?inline=true>

2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιος του ΓΛΚ με θέμα «Οδηγίες τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων» ΑΔΑ: ΒΙΚΥΗ-Β03 <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%92%CE%99%CE%9A%CE%A5%CE%97-%CE%9203?inline=true>

12471/29-05-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Ζητήματα λογιστικής καταχώρησης χρηματοδοτήσεων που λαμβάνονται έναντι των εσόδων του άρθρου 27 του ν. 3756/2009, Ανάκτηση Ιούλιο 24, 2023, από <https://www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/eggr12471-29052014.pdf>

2/56489/0026/21-07-2017 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα « Παροχή οδηγιών για την αναζήτηση ασφαλιστικής ενημερότητας κατά την πληρωμή δημοσίων δαπανών» ΑΔΑ Ω2ΠΕΗ-ΔΙΚ, <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%A92%CE%A0%CE%95%CE%97-%CE%94%CE%99%CE%9A?inline=true>

2/47972/0026/15-06-2018 εγκύκλιος του ΓΛΚ «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων» ΑΔΑ: Ω8ΛΝΗ-4ΕΓ, <https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE%A98%CE%9B%CE%9D%CE%97-4%CE%95%CE%93?inline=true> με τις διορθώσεις τις εγκυκλίου 2/886881/0026/04-12-2018 «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων- Τροποποιήσεις» ΑΔΑ: 78Ψ1Η-9Ρ0, <https://diavgeia.gov.gr/doc/78%CE%A81%CE%97-9%CE%A10?inline=true>

ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2017-11/ip064_en.pdf

https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2019-11/ip116_en.pdf

https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2021-02/ip145_en.pdf

https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2017-10/2017-10-23_note_to_ewg_on_arrears_clearance_3.pdf

<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/9808998.pdf>

https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2021-09/ip159_en.pdf

[https://www.minfin.gr/documents/20182/8889745/16-3-](https://www.minfin.gr/documents/20182/8889745/16-3-2020+++%CE%94%CE%95%CE%9B%CE%A4%CE%99%CE%9F+%CE%9B%CE%9A%CE%94%CE%99%CE%9A?inline=true)

[2020+++%CE%94%CE%95%CE%9B%CE%A4%CE%99%CE%9F+%CE%9B%CE%](https://www.minfin.gr/documents/20182/8889745/16-3-2020+++%CE%94%CE%95%CE%9B%CE%A4%CE%99%CE%9F+%CE%9B%CE%9A%CE%94%CE%99%CE%9A?inline=true)

[97%CE%9E%CE%99%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%9C%CE%A9%CE%9D %CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3+2019+%283%29.pdf/ab59f46c-2c34-4131-9286-d0e4d7be1818](https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive_en)

European Union (n.d.), *Late Payment Directive* https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive_en

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ 2 (για ΟΤΑ α βαθμού) 2/22717/0094/11 (ΦΕΚ 474 Β/24-03-2011)				
Εποπτεύον Υπουργείο:.....				
Επωνυμία Φορέα:.....		Α.Φ.Μ.:		
Έτος				
Μήνας Αναφοράς:.....				
				ποσά σε ευρώ (χωρίς δεκαδικά)
ΠΙΝΑΚΑΣ Α				
I. ΕΣΟΔΑ				
ΟΜΑΔ Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ (αρχικός + μεταβολές έως και το μήνα αναφοράς)	ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ Σ έως και ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ			

02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ			
021	Τόκοι κεφαλαίων			
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ			
031	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού			
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
044	Εσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας			
045	Τέλος επί των ακαθαρσίτων εσόδων επιτηδευματιών			
046	Λοιπά Τέλη και Δικαιώματα			
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ			
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Κ.Α.Π.)			
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ			
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ			
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ			
121	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών			

		από Τακτικό Προϋπολογισμό			
		από ΠΔΕ			
13		ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ			
131		Επιχορηγήσεις από θεσμοθετημένους πόρους για επενδυτικές δαπάνες			
		από Τακτικό Προϋπολογισμό			
		από ΠΔΕ			
132		Λοιπές Επιχορηγήσεις για επενδύσεις και έργα			
		από Τακτικό Προϋπολογισμό			
		από ΠΔΕ			
14		ΔΩΡΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΩΔΟΣΙΕΣ			
15		ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΠΑΡΑΒΟΛΑ			
16		ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ			
2		ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ			
3		ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.			
31		ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ			
4		ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ			

5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ			
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0+1+2+3+4+5)			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ			
II.	ΕΣΟΔΑ			
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ	ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	(αρχικός + μεταβολές έως και το μήνα αναφοράς)		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ Σ έως και ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ			
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού			
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης			
6511	Τόκοι δανείων εσωτερικού			
6512	Τόκοι δανείων εξωτερικού			
6513	Τόκοι εκ λοιπών χρεών			
6516	Χρεολύσια δανείων εσωτερικού			
6517	Χρεολύσια δανείων εξωτερικού			
6518	Χρεολύσια λοιπών χρεών			
6521	Τόκοι δανείων εσωτερικού			

6522	Τόκοι δανείων εξωτερικού			
6523	Τόκοι εκ λοιπών χρεών			
6526	Χρεολύσια δανείων εσωτερικού			
6527	Χρεολύσια δανείων εξωτερικού			
671	Υποχρεωτικές μεταβιβάσεις σε νομικά πρόσωπα			
672	Υποχρεωτικές εισφορές			
673	Προαιρετικές εισφορές , παροχές και επιχορηγήσεις			
7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ανάλυση ανά υπηρεσία)			
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)			
8.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
8111	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού			
82	Λοιπές αποδόσεις			
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους			
9	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9)			

		ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)			
		ΠΙΝΑΚΑΣ Β			
III		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ			
			ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ Σ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
1		Διαθέσιμα (α+β+γ)			
		α) Ταμείο (μετρητά και επιταγές)			
		β) Καταθέσεις στη Τράπεζα της Ελλάδος			
		γ) Καταθέσεις στις λοιπές τράπεζες			
2		Χρεόγραφα (α+β+γ)			
		α) Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου (έντοκα γραμμάτια και ομόλογα)			
		β) Λοιπά ομόλογα (ομόλογα εταιρειών, τραπεζών, κλπ)			
		γ) Μετοχές - λοιπές συμμετοχές - μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων			
3		Δάνεια προς τρίτους			
4		Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς			
5		Εκκρεμείς υποχρεώσεις (α+β)			

	α)Εκκρεμείς υποχρεώσεις σε φορείς εκτός Γεν. Κυβέρ.			
	Εκ των οποίων σε καθυστέρηση 90+ ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης			
	β)Εκκρεμείς υποχρεώσεις σε φορείς της Γεν. Κυβέρνησης			
	Εκ των οποίων σε καθυστέρηση 90+ ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης			
	
	ο υπεύθυνος υπάλληλος ο προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας		ο Δήμαρχος	

ΕΤΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ 2 (για ΟΤΑ α βαθμού)			
Εποπτεύων			
Υπουργείο:			
.....			
Επωνυμία		Α.Φ.Μ.:	
Φορέα:	
.....			
Έτος			
Μήνας Αναφοράς:			
			ποσά σε ευρώ (χωρίς δεκαδικά)
ΠΙΝΑΚΑΣ Α			

Ι.	ΕΣΟΔ Α			
	ΟΜΑΔ Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜ ΟΣ ΕΤΟΥΣ
	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
	01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		
	02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		
	021	Τόκοι κεφαλαίων		
	03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		
	031	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού		
	04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
	044	Εσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας		
	045	Τελος επι των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών		
	046	Λοιπά Τέλη και Δικαιώματα		
	05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ		
	06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Κ.Α.Π.)		
	07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ		
	11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		
	12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		

121	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών			
	<i>από Τακτικό Προϋπολογισμό</i>			
	<i>από ΠΔΕ</i>			
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ			
131	Επιχορηγήσεις από θεσμοθετημένους πόρους για επενδυτικές δαπάνες			
	<i>από Τακτικό Προϋπολογισμό</i>			
	<i>από ΠΔΕ</i>			
132	Λοιπές Επιχορηγήσεις για επενδύσεις και έργα			
	<i>από Τακτικό Προϋπολογισμό</i>			
	<i>από ΠΔΕ</i>			
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ			
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΠΑΡΑΒΟΛΑ			
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ			
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ			
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.			
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ			
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ			
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ			
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0+1+2+3+4+5)			

		ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ		
ΙΙ.	ΕΞΟΔΑ			
	Α			
	ΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ
	Α			
	6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ		
	60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		
	65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης		
	6511	Τόκοι δανείων εσωτερικού		
	6512	Τόκοι δανείων εξωτερικού		
	6513	Τόκοι εκ λοιπών χρεών		
	6516	Χρεολύσια δανείων εσωτερικού		
	6517	Χρεολύσια δανείων εξωτερικού		
	6518	Χρεολύσια λοιπών χρεών		
	6521	Τόκοι δανείων εσωτερικού		
	6522	Τόκοι δανείων εξωτερικού		
	6523	Τόκοι εκ λοιπών χρεών		
	6526	Χρεολύσια δανείων εσωτερικού		
	6527	Χρεολύσια δανείων εξωτερικού		
	671	Υποχρεωτικές μεταβιβάσεις σε νομικά πρόσωπα		
	672	Υποχρεωτικές εισφορές		
	673	Προαιρετικές εισφορές , παροχές και επιχορηγήσεις		

7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ανάλυση ανά υπηρεσία)			
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)			
8.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
8111	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού			
82	Λοιπές αποδόσεις			
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους			
9	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9)			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)			
ΠΙΝΑΚΑΣ Β				
ΙΙΙ . ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ				
			ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
1	Διαθέσιμα (α+β+γ)			
	α) Ταμείο (μετρητά και επιταγές)			
	β) Καταθέσεις στη Τράπεζα της Ελλάδος			
	γ) Καταθέσεις στις λοιπές τράπεζες			
2	Χρεόγραφα (α+β+γ)			

		α) Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου (έντοκα γραμμάτια και ομόλογα)			
		β) Λοιπά ομόλογα (ομόλογα εταιρειών, τραπεζών, κλπ)			
		γ) Μετοχές - λοιπές συμμετοχές - μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων			
	3	Δάνεια προς τρίτους			
	4	Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς			
	5	Εκκρεμείς υποχρεώσεις (α+β)			
		α) Εκκρεμείς υποχρεώσεις σε φορείς εκτός Γεν. Κυβέρ.			
		Εκ των οποίων σε καθυστέρηση 90+ ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης			
		β) Εκκρεμείς υποχρεώσεις σε φορείς της Γεν. Κυβέρνησης			
		Εκ των οποίων σε καθυστέρηση 90+ ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης			
	
		ο υπεύθυνος υπάλληλος ο προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας			ο Δήμαρχος

Έντυπο 2 - Πίνακας υφιστάμενων υποχρεώσεων και απατήσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 των ΟΤΑ

Α. Στοιχεία φορέα		Εισοπτευση υποχρέωση	Φορέας Γεν. Κυβέρνησης
Κωδικός/Γ/ Ονομασία			
Προϊστάμενος Οικ. Υπηρεσιών			
Τηλέφωνο			
e-mail			

Κατηγορία υποχρεώσεων (1)	Απλήρωτες υποχρεώσεις (2)	Εκ των οποίων					Λοιπές υποχρεώσεις (7)	Σύνολο υποχρεώσεων (8)=(2)+(7)
		Εκκρεμείς έως 30 ημ. (3)	Εκκρεμείς έως 60 ημ. (4)	Εκκρεμείς έως 90 ημ. (5)	Αληθοπρόσμιτες (>90 ημ.) (6)			
Δαπάνες προσωπικού								
Αμοιβές τρίτων								
Αμοιβές τρίτων - αναδόχων υπηρεσιών								
Διακρίσεις και επίσημοι αγώνες διαρκούς χρήσης από τρίτους								
Προμήθειες αναλωσίμων								
Δικαστικές συμβάσεις για αποπληρωμή								
Ανταρραβωσίμων οφειλών								
Οφειλές από οριστικές δικαστικές αποφάσεις								
Λοιπά λειτουργικά έσοδα								
Επενδυτικές δαπάνες από πρόγραμμα "Όριτος"								
Επενδυτικές δαπάνες από λοιπά εθνικά προγράμματα								
Επενδυτικές δαπάνες από συγχρηματοδοτούμενα έργα								
Λοιπές επενδυτικές δαπάνες								
Εξόνοια								
Αναφορά μέσω e-portal (3)								
Αναφορά στο μηνιαίο δελτίο (4)								
Αναφορά στην ΕΛΣΤΑΤ (5)								

Υπομείες της Γενικής Κυβέρνησης (1)	Απλήρωτες υποχρεώσεις (2)	Εκ των οποίων					Λοιπές υποχρεώσεις (7)	Σύνολο υποχρεώσεων (8)=(2)+(7)
		Εκκρεμείς έως 30 ημ. (3)	Εκκρεμείς έως 60 ημ. (4)	Εκκρεμείς έως 90 ημ. (5)	Αληθοπρόσμιτες (>90 ημ.) (6)			
Κράτος								
Ασφαλιστικά ταμεία								
Συνδικατ. ΟΤΑ								
Δημοτικό ΝΠΔΔ								
Εξόνοια								
Αναφορά μέσω e-portal (3)								
Αναφορά στο μηνιαίο δελτίο (4)								

Κατηγορία απατήσεων	από					από ΝΠΔ Δ	Σύνολο Απατήσεων
	Κράτος	Ασφ. Ταμεία	Νοσοκομεία	ΟΤΑ	Επιχρύσεις (6)		
Προγράμματα "Όριτος"							
Λοιπά Εθνικά προγράμματα (Ελλάδα κλπ)							
Ευχρηματοδοτούμενα προγράμματα							
Απόδοση νομοθετημένων πόρων							
Λοιπές							
Εξόνοια							

Βεβαιώνεται η ορθότητα και πληρότητα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον πίνακα αυτό.

Ημερομηνία

Ο υπεύθυνος υπάλληλος

Ο προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας

Γ) Ο κωδικός του φορέα όπως καταγράφεται στο portal του Μητρώου Δημοτήσεων

Δ) Στις στήλες (7) καταγράφονται τυχόν υποχρεώσεις που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες στήλες. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να αφορούν περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται νομικό πρόβλημα και τίθενται υπό παραβίαση, ή να έχουν παρασχεθεί υλικά και υπηρεσίες χωρίς να έχουν εκδοθεί πράξεις κλπ.

Ε) Καταγράφονται τα στοιχεία του μηνιαίου Δελτίου των Δεκεμβρίου 2011, που στάλθηκαν στα ΓΑΚ μέσω του e-portal.

Ζ) Καταγράφονται οι υποχρεώσεις μήνας Δεκεμβρίου 2011, που στάλθηκαν στα ΓΑΚ με τα μηνιαία δελτία. Ειδικότερα αναφέρεται το σύνολο των απλήρωτων, των εκκρεμών υποχρεώσεων και των αληθοπρόσμιτων υποχρεώσεων.

Η) Καταγράφεται το ποσό των υφιστάμενων κατά την 31/12/2011 πληρωτέων υποχρεώσεων που αποστέλλονται στην ΕΛΣΤΑΤ.

Θ) Ναυικά πρόσημα και επιτηρήσεις που περιλαμβάνονται στο μηνιαίο φέρμα γενικής κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ. Περιλαμβάνονται οι ΟΣΕ, ΕΓΕΛ, ... Δεν περιλαμβάνονται οι ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ.

Υπόδειγμα 2: Μηνιαία συνοπτική έκθεση απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων Φορέα Γενικής Κυβέρνησης

Υπόδειγμα 5: Τριμηνιαία έκθεση τήρησης και λειτουργίας Μητρώου Δεσμεύσεων Φορέα Γενικής Κυβέρνησης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

ΜΗΝΙΑΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΦΟΡΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ:
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:
ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:

ΕΠΟΠΤΕΥΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:
ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ:¹

Αρμόδιοι υπάλληλοι :
Τηλέφωνα επικοινωνίας :
E-mail :

A. ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ (ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ)

(ποσά σε ευρώ)

	(1)	(2)	(3)	(4) (4) = (3) - (1)	(5) (5) = (3) - (2)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ (31/12/...)	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ
1.Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
2.Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
3.Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων					
4.Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης συγκεκριμένου Π/Υ					
Σύνολο (1+2+3+4)					

Παρατήρηση: Ο πίνακας συμπληρώνεται σύμφωνα με τα υποβληθέντα στη διαδικτυακή πλατφόρμα στοιχεία.

Παρατηρήσεις σχετικές με τον Φορέα Γενικής Κυβέρνησης:

¹ Συμπληρώνεται ο υπομέγας της Γενικής Κυβέρνησης στον οποίο ανήκει ο φορέας, επιλέγοντας από τους υπομέγες:

1. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
 - 1.1. ΟΤΑ Α' Βαθμού
 - 1.2. ΟΤΑ Β' Βαθμού
 - 1.3. Νομικά Πρόσωπα των ΟΤΑ
2. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)
3. Νοσοκομεία
4. Λοιπά Νομικά Πρόσωπα.

1. Σε περίπτωση που οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους (στήλη 4), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.

Κατηγορία δαπάνης ²	Είδος δαπάνης ³	Ποσό αύξησης	Λόγοι ⁴	Παρατηρήσεις ⁵
Σύνολο				

2. Σε περίπτωση που οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου μήνα (στήλη 5), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.

Κατηγορία δαπάνης ²	Είδος δαπάνης ³	Ποσό αύξησης	Λόγοι ⁴	Παρατηρήσεις ⁵
Σύνολο				

3. Αναφέρετε τις κατηγορίες δαπανών με το μεγαλύτερο ύψος απλήρωτων υποχρεώσεων κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς, καθώς και τους λόγους που τις προκαλούν.

Κατηγορία δαπάνης ²	Είδος δαπάνης ³	Ποσό	Λόγοι ⁴	Παρατηρήσεις ⁵
Σύνολο				

² Συμπληρώνεται επιλέγοντας μία από τις εξής κατηγορίες δαπανών:

1. Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
2. Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
3. Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων
4. Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ.

³ Συμπληρώνεται επιλέγοντας ένα από τα εξής είδη δαπανών:

1. Αμοιβές προσωπικού
2. Αποδόσεις υπέρ εσόδων
3. Λοιτές μεταβιβάσεις
4. Επενδυτικές δαπάνες
5. Τόκοι
6. Λοιτές δαπάνες.

⁴ Συμπληρώνεται με βάση τις παρεχόμενες στην εγκύκλιο οδηγίες.

⁵ Αναλύονται οι λόγοι ή συμπληρώνονται τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, όπως ο ΚΑΕ.

Β. ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ (ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ)

(ποσά σε ευρώ)

	(1)	(2)	(3)	(4) (4) = (3) - (1)	(5) (5) = (3) - (2)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ (31/12/...)	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ
1. Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
2. Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
3. Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων					
4. Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ					
Σύνολο (1+2+3+4)					

Παρατήρηση: Ο πίνακας συμπληρώνεται σύμφωνα με τα υποβληθέντα στη διαδικτυακή πλατφόρμα στοιχεία.

Παρατηρήσεις σχετικές με τον Φορέα Γενικής Κυβέρνησης:

1. Σε περίπτωση που οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους (στήλη 4), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.

Κατηγορία δαπάνης ⁶	Είδος δαπάνης ⁷	Ποσό αύξησης	Λόγοι ⁸	Παρατηρήσεις ⁹
Σύνολο				

⁶ Συμπληρώνεται επιλέγοντας μία από τις εξής κατηγορίες δαπανών:

1. Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
2. Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
3. Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων
4. Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ.

⁷ Συμπληρώνεται επιλέγοντας ένα από τα εξής είδη δαπανών:

1. Αμοιβές προσωπικού
2. Αποδόσεις υπέρ εσόδων
3. Λοιπές μεταβιβάσεις
4. Επενδυτικές δαπάνες
5. Τόκοι
6. Λοιπές δαπάνες.

⁸ Συμπληρώνεται με βάση τις παρεχόμενες στην εγκύκλιο οδηγίες.

⁹ Αναλύονται οι λόγοι ή συμπληρώνονται τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, όπως ο ΚΑΕ.

2. Σε περίπτωση που οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου μήνα (στήλη 5), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.

Κατηγορία δαπάνης ⁶	Είδος δαπάνης ⁷	Ποσό αύξησης	Λόγοι ⁸	Παρατηρήσεις ⁹
Σύνολο				

3. Αναφέρετε τις κατηγορίες δαπανών με το μεγαλύτερο ύψος ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς, καθώς και τους λόγους που τις προκαλούν.

Κατηγορία δαπάνης ⁶	Είδος δαπάνης ⁷	Ποσό αύξησης	Λόγοι ⁸	Παρατηρήσεις ⁹
Σύνολο				

4. Σε περίπτωση που υπάρχουν υποχρεώσεις που παραμένουν ανεξόφλητες για διάστημα μεγαλύτερο των 180 ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, συμπληρώστε τα στοιχεία για τις δαπάνες αυτές και τους λόγους για τους οποίους παραμένουν ανεξόφλητες.

Κατηγορία δαπάνης ⁶	Είδος δαπάνης ⁷	Ποσό	Ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης	Λόγοι ⁸	Παρατηρήσεις ⁹
Σύνολο					

⁶ Συμπληρώνεται επιλέγοντας μία από τις εξής κατηγορίες δαπανών:

1. Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
2. Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
3. Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων
4. Απαικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ.

⁷ Συμπληρώνεται επιλέγοντας ένα από τα εξής είδη δαπανών:

1. Αμοιβές προσωπικού
2. Αποδόσεις υπέρ εσόδων
3. Λοιπές μεταβιβάσεις
4. Επενδυτικές δαπάνες
5. Τόκοι
6. Λοιπές δαπάνες.

⁸ Συμπληρώνεται με βάση τις παρεχόμενες στην εγκύκλιο οδηγίες.

⁹ Αναλύονται οι λόγοι ή συμπληρώνονται τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, όπως ο ΚΑΕ.

Γ. ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

(ποσά σε ευρώ)

	(1)	(2)	(3)	(4) (4) = (3) - (1)	(5) (5) = (3) - (2)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ (31/12/...)	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ
1.Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
2.Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές					
3.Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων					
4.Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ					
Σύνολο (1+2+3+4)					

Παρατήρηση: Ο πίνακας συμπληρώνεται σύμφωνα με τα υποβληθέντα στη διαδικτυακή πλατφόρμα στοιχεία.

Παρατηρήσεις σχετικές με τον Φορέα Γενικής Κυβέρνησης

1. Σε περίπτωση που οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους (στήλη 4), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.¹⁰

2. Σε περίπτωση που οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου μήνα (στήλη 5), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης.¹⁰

3. Αναφέρετε τις κατηγορίες δαπανών με το μεγαλύτερο ύψος απλήρωτων υποχρεώσεων κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς, καθώς και τους λόγους που τις προκαλούν.¹⁰

¹⁰ Συμπληρώνεται συνοπτικά χωρίς να συμπληρώνεται αναλυτικός πίνακας ανά υποχρέωση και χωρίς να είναι απαραίτητη η επιλογή από τις κατηγορίες των λόγων που παρέχονται στην εγκύκλιο.

Δ. ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

(ποσά σε ευρώ)

	(1)	(2)	(3)	(4) (4) = (3) - (1)	(5) (5) = (3) - (2)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ (31/12/...)	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ
1.Χρηματοοικονομικές συναλλαγές					
2.Μη Χρηματοοικονομικές συναλλαγές					
3.Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων					
4.Απεκόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ					
Σύνολο (1+2+3+4)					

Παρατήρηση: Ο πίνακας συμπληρώνεται σύμφωνα με τα υποβληθέντα στη διαδικτυακή πλατφόρμα στοιχεία.

Παρατηρήσεις σχετικές με τον Φορέα Γενικής Κυβέρνησης:

1. Σε περίπτωση που οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους (στήλη 4), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης. ¹¹

2. Σε περίπτωση που οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς είναι μεγαλύτερες ή ίσες από αυτές κατά τη λήξη του προηγούμενου μήνα (στήλη 5), παρακαλούμε εξηγήστε τους λόγους. Συμπληρώστε για τις δαπάνες που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης. ¹¹

3. Αναφέρετε τις κατηγορίες δαπανών με το μεγαλύτερο ύψος ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων άνω των 90 ημερών κατά τη λήξη του μήνα αναφοράς, καθώς και τους λόγους που τις προκαλούν. ¹¹

4. Σε περίπτωση που υπάρχουν υποχρεώσεις που παραμένουν ανεξόφλητες για διάστημα μεγαλύτερο των 180 ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, αναφέρετε στοιχεία για τις δαπάνες αυτές (ύψος,

¹¹ Συμπληρώνεται συνοπτικά χωρίς να συμπληρώνεται αναλυτικός πίνακας ανά υποχρέωση και χωρίς να είναι απαραίτητη η επιλογή από τις κατηγορίες των λόγων που παρέχονται στην εγκύκλιο.

κατηγορία, είδος και ΚΑΕ δαπάνης, σε ποιον φορέα οφείλεται η υποχρέωση, ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης) και τους λόγους για τους οποίους παραμένουν ανεξόφλητες.¹¹

--

E. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ E-PORTAL

Περιγράψτε ενδεχόμενες υποχρεώσεις του φορέα που δεν περιλαμβάνονται στα υποβληθέντα στο ΓΛΚ στοιχεία, καθώς επίσης και υποχρεώσεις για τις οποίες έχουν καταχωριστεί στοιχεία απόρριψης στο Μητρώο Δεσμεύσεων και εξηγήστε τους λόγους.

Κατηγορία δαπάνης ¹²	Είδος δαπάνης ¹³	Ποσό προς τρίτους ¹⁴	Ποσό προς ΦΓΚ ¹⁵	Λόγοι ¹⁶	Παρατηρήσεις
Σύνολα					

Εκ των οποίων ποσό υποχρεώσεων προς τρίτους για το οποίο έχουν καταχωριστεί στοιχεία απόρριψης στο Μητρώο Δεσμεύσεων και έχουν εκδοθεί ανακλητικές αποφάσεις: _____

¹¹ Συμπληρώνεται συνοπτικά χωρίς να συμπληρώνεται αναλυτικός πίνακας ανά υποχρέωση και χωρίς να είναι απαραίτητη η επιλογή από τις κατηγορίες των λόγων που παρέχονται στην εγκύκλιο.

¹² Συμπληρώνεται επιλέγοντας μία από τις εξής κατηγορίες δαπανών:

1. Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
2. Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές
3. Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων
4. Απεκόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ.

¹³ Συμπληρώνεται επιλέγοντας ένα από τα εξής είδη δαπανών:

1. Αμοιβές προσωπικού
2. Αποδόσεις υπέρ εσόδων
3. Λοιπές μεταβιβάσεις
4. Επενδυτικές δαπάνες
5. Τόκοι
6. Λοιπές δαπάνες.

¹⁴ Συμπληρώνεται το ποσό των υποχρεώσεων προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

¹⁵ Συμπληρώνεται το ποσό των υποχρεώσεων προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

¹⁶ Συμπληρώνεται με βάση τις παρεχόμενες στην εγκύκλιο οδηγίες.

ΣΤ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΠΛΑΝΟ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

- Δράσεις για μείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων:

--

- Δράσεις για μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και πλάνο για την εξόφλησή τους:
Αναφέρετε επίσης την πορεία των δράσεων μέχρι σήμερα σε σχέση με τις προτάσεις σας σε προηγούμενες εκθέσεις, καθώς και μέτρα που έχουν ληφθεί για τη συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις από ελέγχους που έχουν διενεργηθεί.

--

- Προτάσεις – Παρατηρήσεις:

--

Ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης

.....

Ο Προϊστάμενος της Οικονομικής Υπηρεσίας

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ
ΦΟΡΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ:
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:
ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:

ΕΠΟΠΤΕΥΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:
ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ:¹⁷

Αρμόδιοι υπάλληλοι :
Τηλέφωνα επικοινωνίας :
E-mail :

A. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

1. Καταγράψτε τυχόν προβλήματα που παρατηρούνται κατά την τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων και αναφέρετε τις δράσεις που αναλαμβάνονται για την επίλυσή τους:

Πρόβλημα	Δράσεις για επίλυση του προβλήματος

2. Δράσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Μητρώου Δεσμεύσεων:

3. Γενικότερες προτάσεις – Παρατηρήσεις:

¹⁷ Συμπληρώνεται ο υποτομέας της Γενικής Κυβέρνησης στον οποίο ανήκει ο φορέας, επιλέγοντας από τους υποτομείς:

1. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
 - 1.1. ΟΤΑ Α' Βαθμού
 - 1.2. ΟΤΑ Β' Βαθμού
 - 1.3. Νομικά Πρόσωπα των ΟΤΑ
2. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)
3. Νοσοκομεία
4. Λοιπά Νομικά Πρόσωπα.

B. ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΓΛΚ

Σε περίπτωση μη πλήρους τήρησης του μητρώου δεσμεύσεων και υποβολής στοιχείων μέσω e-portal, αναφέρετε τους λόγους και τις δράσεις που αναλαμβάνονται για την άμεση αντιμετώπισή τους:

Ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης

.....

Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών